



## GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1005-02

Chișinău

04 02.2013

**Biroul Permanent  
al Parlamentului**

În temeiul art.74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare prioritară proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1005 din 28.12.2012.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Finanțelor.

Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului nr.1005 din 28 decembrie 2012 (în l. română) – 2 ex;
2. Hotărîrea Guvernului nr.1005 din 28 decembrie 2012 (în l. rusă) – 2 ex;
3. Proiectul de lege nominalizat (în l. română) – 1 ex;
4. Proiectul de lege nominalizat (în l. rusă) – 1 ex;
5. Nota informativă.

**Prim-ministru**

**Vladimir FILAT**

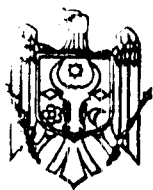
Ex. Victoria Cujba  
Tel. 250 583

Casa Guvernului,  
MD-2033, Chișinău,  
Republica Moldova

Telefon:  
– 373-2-250101

Fax:  
– 373-2-242696

15 01 4 13



Parlamentul Republicii Moldova

# GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 1005  
din 28 decembrie 2012

Chișinău

## Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru



VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

## PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

## LEGE

**pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Art.I.** – Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.248-253, art.996), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1:

la alineatul doi, după cuvintele „bugetele unităților administrativ-teritoriale –” se introduc cuvintele „bugetele locale, care reprezintă”;

la alineatul patru, după textul „bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea –” se introduc cuvintele „bugetele locale, care reprezintă”;

alineatele unsprezece și doisprezece vor avea următorul cuprins:

„normative de defalcări de la impozitele și taxele de stat – cote procentuale de defalcări de la impozitele și taxele de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale, stabilite prin prezenta lege;

transferuri cu destinație generală – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu definitiv de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea domeniilor de activitate ce sînt în competența autorităților publice locale”;

după alineatul doisprezece se introduce un alineat nou cu următorul conținut:

„transferuri cu destinație specială – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau alte bugete la bugetele unităților administrativ-teritoriale în scopul asigurării exercitării funcțiilor publice sau în alte scopuri speciale”;

2. Articolul 2 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Finanțele publice locale fac parte integrantă din sistemul finanțelor publice naționale și includ bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, care reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor pentru exercitarea funcțiilor ce sînt în competența acestora conform legislației și a funcțiilor delegate de Parlament, la propunerea Guvernului.”

3. Articolul 3:

la alineatul (1), cuvintele „ , specificate la art.2 alin.(1) din prezenta lege, ” se exclud;

se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi financiare de subordonare.”;

la alineatul (3), cuvintele „, cu excepția mijloacelor ce urmează a fi virate conform art.10 alin.(3) din prezenta lege” se exclud;

la alineatul (4), cuvântul „Guvernului” se substituie cu cuvântul „Parlamentului”.

#### 4. Articolul 4:

la alineatul (1):

literale c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) defalcări, conform cotelor procentuale de la impozitele și taxele de stat, stabilite prin prezenta lege;

d) transferuri cu destinație generală de la bugetul de stat;”;

se introduce litera d)<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

„ d)<sup>1</sup> transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat și/sau alte bugete;”;

alineatul (2) se exclude.

#### 5. Articolul 5:

la alineatul (1):

punctele 2) și 3) vor avea următorul cuprins:

„2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice, colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective:

a) pentru bugetele satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor (municipiilor) de reședință de raion și a unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 75% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

b) pentru bugetele orașelor (municipiilor) de reședință de raion și a unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 20% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

3) transferuri prevăzute la art.10 și art.11 din prezenta lege;”;

la alineatul (2):

la punctul 1), literale a) și d) se exclud.

punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 25% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;”;

la punctul 3), cuvintele „de la bugetul de stat” se exclud;

la alineatul (3):

la punctul 1), litera a) se exclude.

punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) defalcări de la următoarele tipuri de impozite și taxe de stat:

a) impozitul pe venitul persoanelor fizice – 25% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;

b) impozitul pe venitul persoanelor juridice – 50 % din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;

c) taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 50% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;

d) accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 50% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;

e) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova – 50% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;”;

la punctul 3), cuvintele „de la bugetul de stat” se exclud;

la alineatul (4):

la punctul 1), literele a) și d) se exclud;

punctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 45% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiilor);”;

la punctul 3), cuvintele „de la bugetul de stat” se exclud.

6. La articolul 7 alineatul (2), propoziția a doua se exclude.

7. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Articolul 8. Competențe în efectuarea cheltuielilor

Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe domenii de activitate sînt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.”

8. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Articolul 9. Transferurile

(1) De la bugetul de stat către bugetele unităților administrativ-teritoriale se stabilesc următoarele tipuri de transferuri:

a) transferuri cu destinație generală;

b) transferuri cu destinație specială.

(2) Volumul transferurilor indicate la alin.(1) se prevede și se repartizează prin legea bugetului de stat. În cazurile autorizate de legislație, transferurile indicate la alin. (1) lit. b) pot fi repartizate și prin alte acte normative.

(3) Prin decizia autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, între bugetele unităților administrativ-teritoriale pot fi efectuate transferuri cu destinație specială în scopuri de interes comun.”

9. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Articolul 10. Transferurile cu destinație generală

(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează din Fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări pentru unitățile administrativ-teritoriale.

(2) Fondul de susținere financiară (FSF) a unităților administrativ-teritoriale se distribuie în:

a) fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi (FEB1);

b) fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (FEB2).

(3) Distribuția în cele două fonduri, specificate la alineatul (2), se face conform parametrului de distribuție (Pd), în modul următor:

$$FEB1 = FSF \times (100\% - Pd)$$

$$FEB2 = FSF \times Pd$$

unde, Pd=65%.

(4) Repartizarea fondului de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi (FEB1) se face în felul următor:

a) în funcție de capacitatea fiscală pe locuitor, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice și numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale, populația și suprafața unității administrativ-teritoriale;

b) se determină capacitatea fiscală națională medie pe locuitor ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și numărul de locuitori cumulat din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

c) se califică pentru echilibrare numai bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi care au o capacitate fiscală pe locuitor mai mică decât un prag calculat pe baza capacității fiscale naționale medii pe locuitor, multiplicată cu un parametru supraunitar  $Pe=1,3$ ;

d) calculul transferurilor de echilibrare pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi se face invers proporțional cu capacitatea fiscală pe locuitor numai pentru bugetele unităților administrativ-teritoriale ce îndeplinesc condiția de la litera c) și direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale, conform formulei:

$$TE_i = FEB_1 \times \left[ (PS_{CFL}^1 \times \frac{(P_e \times CFL_n - CFL_i)}{\sum_i (P_e \times CFL_n - CFL_i)}) + (PS_p^1 \times \frac{P_i}{P_n}) + (PS_s^1 \times \frac{S_i}{S_n}) \right];$$
$$PS_{CFL}^1 + PS_p^1 + PS_s^1 = 100\%$$

unde:

$TE_i$  – transferul de echilibrare pentru o anumită unitate administrativ-teritorială de nivelul întâi;

$FEB_1$  – fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$CFL_i$  – capacitatea fiscală pe locuitor a unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice în teritoriul unității administrativ-teritoriale și numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale respective;

$CFL_n$  – capacitatea fiscală națională medie pe locuitor a tuturor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și numărul de locuitori cumulat din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$P_i$  – populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$P_n$  – populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;

$S_i$  – suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$S_n$  – suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;

$PS_{CFL}^1$  – ponderea specifică a indicatorului capacitate fiscală pe locuitor;

$PS_p^1$  – ponderea specifică a indicatorului populației;

$PS_s^1$  – ponderea specifică a indicatorului suprafeței;

$Pe$  – parametrul supraunitar;

unde,  $PS_{CFL}^1 = 80\%$ ;  $PS_p^1 = 10\%$ ;  $PS_s^1 = 10\%$  și  $Pe = 1,3$ .

(5) Repartizarea fondului de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (FEB2) se face în felul următor:

a) se califică pentru echilibrare bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, cu excepția bugetelor municipale Chișinău, Bălți și bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special;

b) calculul transferurilor de echilibrare pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea se face direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale, conform formulei:

$$TE_j = FEB_2 \times \left( \frac{PS_p^2 \times P_j}{P_n} + \frac{PS_s^2 \times S_j}{S_n} \right);$$

$$PS_p^2 + PS_s^2 = 100\%$$

unde:

$TE_j$  – transferul de echilibrare pentru o anumită unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea;

$FEB_2$  – fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$P_j$  – populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$P_n$  – populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;

$S_j$  – suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$S_n$  – suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;

$PS_p^2$  – ponderea specifică a indicatorului populației;

$PS_s^2$  – ponderea specifică a indicatorului suprafeței;

unde,  $PS_p^2 = 60\%$  și  $PS_s^2 = 40\%$ .

(6) Repartizarea fondurilor de echilibrare ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea și calculul transferurilor de echilibrare ale acestora se face pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor statistice oficiale.”

10. Articolul 11:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat se alocă bugetelor unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea:

a) învățământului preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar), în baza metodologiei stabilite de Guvern;

b) competențelor delegate autorităților administrației publice locale de Parlament, la propunerea Guvernului.”;

la alineatul (1<sup>1</sup>), după cuvintele „din prezentul articol” se introduc cuvintele „ , cu excepția celor destinate învățământului preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar),”;

alineatul (3) va avea următorul conținut:

„(3) Transferurile cu destinație specială de la un buget al unității administrativ-teritoriale la alt buget se alocă pentru finanțarea măsurilor și activităților de interes comun.”

11. Articolul 13:

la alineatul (1), cuvintele „de nivelul al doilea și ale municipiului Bălți” se exclud;

alineatul (2) se exclude;

la alineatul (3), textul „și (2)” se exclude.

12. Articolul 14:

la alineatul (1):

cuvintele „de nivelul întâi și de nivelul al doilea” se exclud;

se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) să acorde întreprinderilor municipale garanții pentru împrumuturi pentru cheltuieli de capital de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare.”;

alineatul (2) se exclude;

la alineatul (5), cuvintele „de nivelul al doilea și ale municipiului Bălți” se exclud.

13. Articolul 19:

la alineatul (1), cuvintele „în conformitate cu clasificția bugetară unică” se substituie prin cuvintele „a clasificăției bugetare și metodologiei bugetare, aprobate de către Ministerul Finanțelor.”;

la alineatul (2):

la litera a), cuvintele „prognozele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat în bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia” se exclud;



la litera b), cuvintele „proгноzele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat la bugetele locale” se exclud, iar cuvintele „bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de la bugetul municipal Bălți” se substituie cu sintagma „bugetul de stat”;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcțiile finanțe prezintă la Ministerul Finanțelor, pentru consultare și includere în bugetul public național, sinteza consolidată a proiectelor bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea.”;

alineatul (3) se exclude.

14. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Articolul 20. Examinarea și aprobarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale

(1) Autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale și a unității teritorial autonome cu statut juridic special prezintă, printr-o dispoziție, cel târziu la data de 1 noiembrie, proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale spre examinare și aprobare autorității reprezentative și deliberative respective.

(2) Proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale, prezentat spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective, include:

a) proiectul deciziei autorității reprezentative și deliberative privind aprobarea bugetului;

b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:

- veniturile și cheltuielile bugetului respectiv prevăzute pentru anul bugetar următor;

- cotele impozitelor și taxelor locale ce vor fi încasate în buget;

- nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate de instituțiile publice finanțate de la bugetele unităților administrativ-teritoriale;

- mijloacele speciale preconizate spre încasare de către fiecare instituție publică;

- fondurile speciale;

- transferurile de la/către alte bugete;

- plafoanele soldului datoriei unității administrativ-teritoriale și soldului garanțiilor acordate de autoritățile publice locale;

- efectivul-limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul respectiv;

c) quantumul fondului de rezervă (fondul de rezervă este utilizat în conformitate cu regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului, aprobat în condițiile art.18 din prezenta lege);

d) alte date adiționale elaborării proiectului bugetului;

e) nota informativă la proiectul bugetului.

(3) Autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale și unității teritorial autonome cu statut juridic special examinează proiectul bugetului respectiv în două lecturi.

(4) În prima lectură, autoritatea reprezentativă și deliberativă respectivă audiază și examinează raportul autorității executive a unității administrativ-teritoriale respective asupra proiectului bugetului, examinează și aprobă volumul total al veniturilor și cheltuielilor bugetului respectiv.

(5) În lectura a doua, autoritatea reprezentativă și deliberativă examinează și aprobă:

- a) structura veniturilor;
- b) cheltuielile, structura și destinația lor;
- c) balanța bugetului și sursele de finanțare;
- d) transferurile de la/către alte bugete;
- e) cuantumul fondului de rezervă (fondul de rezervă este utilizat în conformitate cu regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului aprobat în condițiile art.18 din prezenta lege);
- f) cotele impozitelor și taxelor locale ce vor fi încasate în buget;
- g) nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate de instituțiile publice finanțate de la bugetele unităților administrativ-teritoriale;
- h) mijloacele speciale preconizate spre încasare de către fiecare instituție publică;
- i) fondurile speciale;
- j) cheltuielile care vor fi finanțate în mod prioritar;
- k) plafoanele soldului datoriei unității administrativ-teritoriale și soldului garanțiilor acordate de autoritățile publice locale;
- l) efectivul-limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul respectiv;
- m) alte date adiționale elaborării proiectului bugetului;
- n) nota informativă la proiectul bugetului.

(6) Autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale și unității teritorial autonome cu statut juridic special aprobă bugetul respectiv pe anul bugetar următor cel târziu la data de 10 decembrie a anului în curs.”

15. Articolul 21 se exclude.

16. La articolul 23 alineatul (1), cuvintele „defalcărilor de la veniturile generale de stat și a transferurilor” se substituie cu cuvintele „transferurilor de la bugetul de stat”.

17. Articolul 24:

la alineatul (1), după cuvintele „legii bugetului” se introduc cuvintele „de stat”;

la alineatul (2), cuvintele „defalcărilor de la veniturile generale de stat și a transferurilor” se substituie cu cuvintele „transferurilor de la bugetul de stat”.

18. Articolul 25:

la alineatul (1), sintagma „bugetului local” se substituie cu sintagma „bugetului unității administrativ-teritoriale”, cuvintele „de nivelul întâi” se

exclud, iar sintagma „bugetul local” se substituie cu sintagma „bugetul respectiv”;

la alineatul (2), cuvintele „local conform clasificăției bugetare” se substituie cu cuvintele „unității administrativ-teritoriale.”;

alineatele (3) și (4) se exclud;

la alineatul (5), cuvintele „de nivelul întâi” se exclud;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În termen de până la 1 ianuarie, direcția finanțe prezintă la Ministerul Finanțelor repartizările pe luni ale veniturilor și cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale.”

19. La articolul 26 alineatul (2), cuvintele „bugetul raionului, bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetul municipiului Bălți și bugetul municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „sinteza consolidată a bugetelor aprobate ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea”.

20. Articolul 28:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ministerul Finanțelor, în baza prezentei legi și a legii anuale a bugetului de stat, efectuează defalcări de la impozitele și taxele de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale și transferuri directe de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale și este în drept să perceapă în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale bugetelor respective mijloacele bănești datorate bugetului de stat”;

la alineatul (3<sup>1</sup>), cuvintele „de nivelul întâi și al doilea” se exclud;

la alineatul (4):

la litera a), cuvintele „veniturile generale de stat” se substituie cu cuvintele „impozitele și taxele de stat”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) asigură execuția conformă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și ale instituțiilor publice finanțate de la aceste bugete, în raza de activitate a trezoreriei teritoriale.”;

litera c) se exclude;

alineatul (7) se exclude.

21. La articolul 29 alineatul (5), cuvintele „privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale” se substituie prin cuvintele „consolidate privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea”.

22. La articolul 30 alineatul (1), după cuvintele „cu statut juridic special,” se introduc cuvintele „primarul municipiului Bălți,”.

23. La articolul 32 alineatul (2), cuvintele „cu excepția municipiului Chișinău” se substituie prin cuvintele „cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău”.

24. Articolul 34 se exclude.

**Art. II.** – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), la articolul 6 alineatul (4) și alineatul (5) și la articolul 7 (în tot textul), cuvântul „generale” se exclude.

2. Articolul 6:

la alineatul (6), se introduce litera a<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„a<sup>1</sup>) impozitul privat;”

la alineatul (10):

propoziția a treia va avea următorul conținut: „Impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursă de reglementare a veniturilor sistemului bugetar.”;

în propoziția a patra, după cuvintele „de asemenea” se introduce textul „impozitul pe venitul persoanelor juridice (colectat în teritoriul unității teritoriale autonome), taxele rutiere (în partea ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, colectată în teritoriul unității teritoriale autonome),”.

3. La articolul 93 punctul 1) și la articolul 119 punctul 1), cuvântul „general” se exclude.

**Art. III.** – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2014, cu excepția prevederilor privind elaborarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale, care se aplică din data publicării.

**Art. IV.** – În primul și al doilea an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul se abilitează cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de stat, pentru acoperirea eventualelor discrepanțe (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare.

**Art.V.** – Ministerul Justiției va asigura republicarea la 1 ianuarie 2014 a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, cu modificările operate prin prezenta lege, conferindu-le capitolelor, articolelor și alineatelor o nouă numerotare și corectînd, după caz, toate trimiterile la articole și la alineate.

**Președintele Parlamentului**

**Notă informativă**  
**la proiectul de lege pentru modificarea și**  
**completarea unor acte legislative**

Proiectul de lege este elaborat întru realizarea prevederilor punctelor 2.2.1 - 2.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, aprobată prin Legea nr. 68 din 5 aprilie 2012 și conține modificări la Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997.

**I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului**

Strategia națională de descentralizare (în continuare – SND) stabilește, pe baza unei analize complexe, atât situația actuală a procesului de descentralizare, principalele obiective, cât și acțiunile, care trebuie întreprinse pentru a consolida procesul de autonomie a administrației publice locale (în continuare - APL).

Din punctul de vedere al descentralizării financiare sunt relevante problemele referitoare la sistemul de finanțare al APL și nivelul de autonomie financiară, printre acestea fiind:

- autonomie fiscală limitată în ceea ce privește impozitele și taxele locale, potențial fiscal insuficient, lipsa stimulentei de extindere a bazei fiscale;
- erodarea bazei fiscale prin acordarea legislativă a numeroaselor facilități și înlesniri;
- dependența bugetară a fiecărui nivel al administrației publice față de cel imediat superior;
- ineficiența sistemului existent de transferuri are ca efect descurajarea efortului fiscal propriu al autorităților locale;
- volatilitatea sistemului de finanțe publice locale de la un an la altul.

Pornind de la aceste analize și constatări, în domeniul descentralizării financiare SND stabilește ca obiectiv - perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, astfel încât să se asigure autonomia financiară a APL, cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor.

Pentru atingerea acestui obiectiv, SND prevede trei grupuri de activități:

1. Consolidarea bazei de venituri locale proprii ale APL și a autonomiei de decizie asupra lor;
2. Reformarea sistemului de transferuri și impozite partajate, stabilirea acestuia pe baze obiective și previzibile, cu separarea bugetelor APL de nivelul întâi și nivelul al doilea, pentru a asigura un nivel minim de servicii, cu condiția ca sistemul să nu descurajeze efortul fiscal propriu și utilizarea rațională a resurselor;

3. Consolidarea autonomiei și a managementului financiar la nivelul APL, cu garantarea disciplinei financiare, creșterea transparenței și participării publice.

Implementarea acțiunilor din grupurile menționate mai sus, impune o activitate concentrată și consecventă pe mai mulți ani, dar în același timp, este necesară selectarea celor mai urgente acțiuni, care să stabilească cadrul sistemului de finanțare al APL și care să fie implementate cu prioritate.

Astfel, din punct de vedere al impulsionării descentralizării financiare, devine prioritară implementarea principalelor acțiuni din grupul al doilea de activități, care conține elementele cheie ale descentralizării și fără de care nici o schimbare reală în direcția asigurării unei autonomii financiare la nivel local nu va fi posibilă.

Aceste acțiuni sunt:

- revizuirea actualului sistem de colectare și alocare a impozitelor partajate;
- revizuirea sistemului de partajare al veniturilor fiscale din impozitul pe venit în vederea stabilirii în legislație a unor cote fixe pentru APL de nivelul întâi și nivelul al doilea;
- proiectarea și implementarea unui sistem de echilibrare stabil (volum, formulă), cu destinație generală, separat de transferurile condiționate, care să încurajeze efortul fiscal propriu;
- separarea transferurilor de echilibrare pentru APL de nivelul întâi și nivelul al doilea (alocare directă pe nivele);
- proiectarea și implementarea unui sistem de transferuri condiționate pentru principalele funcții sociale delegate și partajate (educație, asistență socială, etc.), care să asigure un nivel minim și echitabil al prestațiilor.

Totodată, e de menționat că realizarea acestor acțiuni va avea un impact pozitiv asupra celorlalte două grupuri de activități.

În contextul acestor prevederi ale SND, Ministerul Finanțelor, cu suportul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată al PNUD Moldova, pe parcursul anilor 2011-2012, în baza legislației actuale și a execuției bugetare din anul 2010, a întocmit și a analizat o serie de modele și simulări economice de perfecționare a sistemului de transferuri, care stau la baza elaborării prezentului proiect de lege.

Pornind de la cele menționate mai sus, se consideră rațional și oportun ca implementarea acestor acțiuni să se realizeze cât mai rapid cu putință, prin modificarea actualei Legi privind finanțele publice locale și a Codului Fiscal, ceea ce ar permite ca la elaborarea bugetului pe anul 2014, proces care începe în trimestru I al anului 2013, să fie aplicate noile prevederi.

## **II. Principalele modificări**

Principalele modificări propuse la Legea privind finanțele publice locale și Codul Fiscal se referă la următoarele elemente:

1. Sistemul de transferuri cu destinație generală (de echilibrare bugetară) către bugetele unităților administrativ-teritoriale va fi bazat pe venituri, și nu pe

cheltuieli, renunțându-se la practica actuală de calculare a cheltuielilor bugetare medii pe locuitor;

2. Între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu vor exista raporturi financiare de subordonare;

3. Precum prevede SND, defalcările de la veniturile generale de stat se vor referi la impozitul pe venitul persoanelor fizice (în continuare – IVPF), iar cotele specifice de defalcare pe tipurile de bugete ale UAT, vor fi următoarele:

a) pentru bugetele municipale Chișinău și Bălți – 45% din IVPF, colectat în limitele administrativ-teritoriale ale respectivelor UAT (cu excepția UAT-urilor de nivelul întâi din componența municipiilor);

b) pentru bugetele raionale și bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 25% din IVPF, colectat în limitele administrativ-teritoriale ale respectivelor UAT;

c) pentru bugetele orașelor-reședință de raion, inclusiv cele din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special – 20% din IVPF, colectat în limitele administrativ-teritoriale ale respectivelor UAT;

d) pentru bugetele celorlalte UAT de nivel întâi, inclusiv cele din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special - 75% din IVPF, colectat în limitele administrativ-teritoriale ale respectivelor UAT;

4. Transferurile cu destinație generală (de echilibrare) vor fi alocate pe bază de formulă, distinctă pentru UAT de nivelul întâi și pentru cele de nivelul al doilea, astfel:

a) Fondul de susținere financiară (FSF) este constituit din IVPF nealocat sub formă de defalcări UAT-urilor. Acesta se distribuie în două fonduri distincte: fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi (FEB1) și fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (FEB2). Distribuția între cele 2 fonduri se face conform parametrului de distribuție Pd ( $Pd < 100\%$ ), în modul următor:

$$FEB1 = FSF \cdot (100\% - Pd)$$

$$FEB2 = FSF \cdot Pd$$

unde,  $Pd = 65\%$ .

b) FEB1 - destinat echilibrării bugetelor UAT-urilor de nivelul întâi va fi alocat după o formulă ce va folosi următorii indicatori: capacitatea fiscală pe locuitor, determinată în funcție de veniturile obținute din defalcarea IVPF, populația UAT și suprafața UAT. Alocarea FEB1 se va concentra pe cele mai sărace UAT și se va realiza invers proporțional cu capacitatea fiscală pe locuitor și direct proporțional cu populația și suprafața. Formula este următoarea:

$$TE_i = FEB_1 \times \left[ \left( PS_{CFL}^1 \times \frac{(P_e \times CFL_n - CFL_i)}{\sum_i (P_e \times CFL_n - CFL_i)} \right) + \left( PS_p^1 \times \frac{P_i}{P_n} \right) + \left( PS_s^1 \times \frac{S_i}{S_n} \right) \right]$$

unde:

$TE_i$  - transferul de echilibrare pentru o anumită unitate administrativ-teritorială de nivelul întâi;

FEB1 - fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$CFL_i$  - capacitatea fiscală pe locuitor a unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice în teritoriul unității administrativ-teritoriale și numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale respective;

$CFL_n$  - capacitatea fiscală națională medie pe locuitor a tuturor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și numărul de locuitori cumulat din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$P_i$  - populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$P_n$  - populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;

$S_i$  - suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

$S_n$  - suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;

$PS_{CFL}^I$  - ponderea specifică a indicatorului capacitate fiscală pe locuitor;

$PS_p^I$  - ponderea specifică a indicatorului populație;

$PS_s^I$  - ponderea specifică a indicatorului suprafață;

$Pe$  - parametrul supraunitar;

unde,  $PS_{CFL}^I = 80\%$ ;  $PS_p^I = 10\%$ ;  $PS_s^I = 10\%$  și  $Pe = 1,3$ .

În formula de mai sus, ponderile specifice  $PS_{CFL}^I$ ,  $PS_p^I$ ,  $PS_s^I$  arată proporția ce le revine indicatorilor: capacitatea fiscală pe locuitor, populația și suprafața UAT la alocarea fondului de echilibrare pentru UAT de nivelul întâi (FEB1).

Parametrul supraunitar **Pe** este folosit pentru a concentra alocarea transferurilor cu destinație generală, distribuite în funcție de capacitatea fiscală pe locuitor ( $CFL$ ), către UAT-urile cele mai sărace. Astfel, numai UAT-urile cu o capacitate fiscală pe locuitor ( $CFL_i$ ) mai mică decât produsul dintre capacitatea fiscală națională medie pe locuitor și parametrul **Pe** ( $CFL_n \times 1,3$ ) vor primi transferuri cu destinație generală, astfel încât numărul total de UAT-uri pierzătoare să fie minim (a se vedea tabelele 1-4).

c) FEB2 - destinat echilibrării bugetelor UAT-urilor de nivelul al doilea va fi alocat după o formulă ce va folosi următorii indicatori: populația și suprafața UAT de nivelul al doilea. Alocarea FEB2 se va realiza direct proporțional cu populația și suprafața. Formula este următoarea:



$$TE_j = FEB_2 \times \left( \frac{PS_p^2 \times P_j}{P_n} + \frac{PS_s^2 \times S_j}{S_n} \right)$$

unde:

$TE_j$  - transferul de echilibrare pentru o anumită unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea;

$FEB_2$  - fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$P_j$  - populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$P_n$  - populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;

$S_j$  - suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

$S_n$  - suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;

$PS_p^2$  - ponderea specifică a indicatorului populație;

$PS_s^2$  - ponderea specifică a indicatorului suprafață;

unde,  $PS_p^2=60\%$  și  $PS_s^2=40\%$ .

În formula de mai sus, ponderile specifice  $PS_p^2$  și  $PS_s^2$  arată proporția ce le revine indicatorilor: populația și suprafața UAT la alocarea fondului de echilibrare pentru UAT de nivelul al doilea ( $FEB_2$ ).

Bugetele municipale Chișinău și Bălți și bugetul central al unității teritorial autonome cu statut juridic special nu se califică pentru echilibrare bugetară. Pentru bugetele municipale Chișinău și Bălți pe lângă cotele partajate propuse din impozitul pe venit persoane fizice (IVPF), acestea au cea mai puternică bază de venituri proprii dintre toate UAT – urile, și care este numai parțial valorificată. Iar, la bugetul central al UTA Găgăuzia, urmare a statutului juridic special, se prevăd defalcări în mărime de 50% de la impozitul pe venitul persoanelor juridice, TVA, accize și taxele pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.

Calcularea transferurilor din fondurile de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale ( $FEB_1$  și  $FEB_2$ ) se va face pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor statistice oficiale, ceea ce exclude influența și subiectivitatea factorului uman la efectuarea calculelor.

5. Sistemul de învățământ preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar) și competențele delegate vor fi finanțate prin transferuri cu destinație specială, alocate potrivit legislației.

Pornind de la modificările și completările care se propun a fi operate la Legea privind finanțele publice locale, se impune efectuarea anumitor ajustări și la Titlul I al Codului Fiscal, acestea referindu-se, în special, la aliniatele 6 și 10 din articolul 6, care reglementează sistemul de impozite și taxe de stat, sistemul de impozite și taxe locale, precum și sursele de reglementare ale veniturilor sistemului bugetar.

### III. Argumentarea modificărilor

Principalele propuneri de politică publică materializate în modificările prezentate mai sus se referă la:

#### *III.1. Îmbunătățirea alocării transferului cu destinație generală*

Înlocuirea actualului sistem de alocare a transferurilor cu destinație generală, potrivit căruia volumul transferului pentru o anumită administrație publică este stabilit ca diferență între nevoile, estimate la nivel central, pe baza unor costuri normative, veniturile proprii și defalcările de la veniturile generale de stat, de asemenea, estimate și coordonate la nivel central. Totodată, în prezent numai un număr limitat de impozite și taxe locale sunt excluse din procesul de echilibrare.

#### *III.2. Finanțarea sistemului de educație preșcolară, primară, secundar-generală, specială și complementară (extrașcolară) și a competențelor delegate prin transferuri cu destinație specială*

Alocarea exactă a mijloacelor se va face prin legi, iar în cazurile autorizate de legislație - prin alte acte normative. Cu referință "la alte acte normative" este necesar de exemplificat că, pentru unele tipuri de cheltuieli, cum sunt, indemnizațiile unice la construcția unei case individuale sau unei locuințe cooperatiste, ori procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni care dispun de acest drept, compensațiile pentru restituirea valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice, compensațiile unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediul rural, în legea bugetului de stat se prevăd doar sume totale în aceste scopuri, care pe parcursul anului se repartizează pe APL, prin hotărâri de Guvern (în baza calculului prezentat de APL). În decursul anului bugetar sunt cazuri de trecere a unor instituții de la finanțare de la un buget la altul, care de asemenea, se efectuează prin deciziile Guvernului. În măsură deplină, transferurile cu destinație specială se referă și la alocările din fondul de rezervă al Guvernului, care se efectuează pe parcursul anului în baza hotărârilor de Guvern, la cererile autorităților APL, reieșind din circumstanțe întemeiate.

#### *III.3. Utilizarea exclusivă a IVPF în sistemul de impozite partajate pe baza ariei de colectare*

La capitolul II „Obiectivul specific pentru descentralizarea financiară” din partea a II-a din SND, este expres prevăzut că doar impozitul pe salariu (venit) este impozit partajat între APC și APL. Totodată, unul din principiile puse la baza SND este evitarea partajării cu APL a surselor de venit volatile în timp sau care produc dezechilibre teritoriale în colectare, cum sunt impozitul pe venitul persoanelor juridice, TVA, etc.

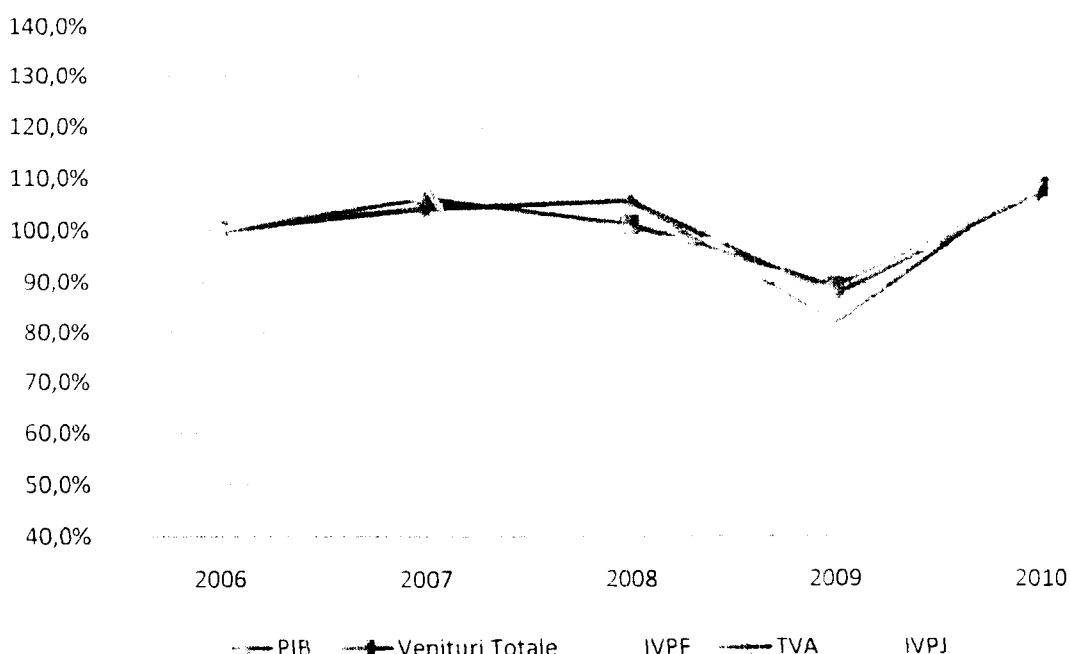
E de menționat că, impozitul pe venitul persoanelor fizice este unicul recomandat de literatura de specialitate și cel mai utilizat la nivel internațional în sistemul de impozite partajate, întrucât, acesta este cel mai puțin eterogen distribuit la nivel teritorial și este cel mai stabil impozit de-a lungul unui ciclu economic, astfel, în situații de criză, impactul colectării acestuia asupra bugetelor unităților administrativ-teritoriale este nesemnificativ.

Tabelul și graficul de mai jos demonstrează de ce IVPF este cel mai stabil impozit național, fiind recomandat să fie partajat pe baza ariei de colectare între administrația centrală și cea locală.

#### Indicii anuali de creștere ai principalilor indicatori financiari-bugetari (%)

An	Indicii anuali calculați (în MDL constanți 2005)				
	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
PIB	100,0	104,6	106,0	87,6	107,8
Venituri Totale	100,0	106,5	101,4	89,4	108,8
IVPF	100,0	100,4	98,6	98,1	95,9
TVA	100,0	104,4	106,2	81,9	110,6
IVPJ	100,0	109,7	45,8	58,7	103,5

#### Senzitivitatea principalilor indicatori și impozite în raport cu ciclul economic



#### III.4. Cote de partajare diferite pe tipurile de bugete ale UAT

Pentru stabilirea cotelor de partajare a IVPF pentru toate unitățile administrativ-teritoriale, acestea fiind influențate de distribuția teritorială a acestui impozit, actuala modificare a Legii privind finanțele publice locale, după cum s-a menționat la capitolul II, propune 4 cote de partajare:

1. pentru bugetele municipale Chișinău și Bălți – 45%;
2. pentru bugetele raionale și bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 25%;
3. pentru bugetele orașelor (municipiilor) de reședință de raion, inclusiv cele din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special – 20%;
4. pentru bugetele celorlalte UAT de nivel întâi, inclusiv cele din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special - 75%.

Valorile specifice ale acestor cote de partajare au fost testate cu ajutorul modelelor de simulare.

Aceste 4 cote de partajare distincte sunt consecința directă a:

a) eterogenității relative a distribuției teritoriale a IVPF – care impune cote de partajare relativ scăzute, rămânând astfel mijloace financiare suficiente pentru echilibrare. Totodată, stabilirea unor cote de defalcare mai mari vor avantaja numai câteva unități administrativ-teritoriale mai bogate (în primul rând - municipiile Chișinău și Bălți, precum și orașele-reședință de raion), reducând în același timp mijloacele financiare rămase pentru echilibrare pentru restul UAT;

b) utilizării complete a transferului general din actualul sistem pentru acoperirea transferului cu destinație specială pentru educație și competențele delegate, care este condiționată de necesitatea menținerii actualei anvelope financiare pentru APL, astfel, mijloacele financiare care urmează a fi distribuite pe bază de formulă (Fondul de Susținere Financiară – FSF) sunt limitate la volumul nealocat de IVPF, pentru asigurarea echilibrului macrofinanciar.

E de menționat că, SND nu prevede excepții referitor la sistemul de partajare al impozitelor și taxelor. Cu toate acestea, în baza art.18 al Legii nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), care prevede că bugetul Găgăuziei este format din toate tipurile de vărsăminte stabilite de legislația Republicii Moldova și de Adunarea Populară, se propune menținerea sistemului de partajare din IVPJ, TVA, accize și taxa pentru folosirea drumurilor, stabilind cotele de defalcare din acestea în mărime de 50%.

### *III.5. Alocarea transferurilor cu destinație generală (de echilibrare)*

Fondul de Susținere Financiară (FSF) va fi sursa pentru transferurile cu destinație generală (de echilibrare bugetară), destinate APL. Sistemul de alocare din Fondul de Echilibrare Bugetară (FEB1) al bugetelor UAT de nivelul întâi și Fondul de Echilibrare Bugetară (FEB2) al bugetelor UAT de nivelul al doilea, se va baza, în principiu, pe un set de indicatori de bază care aproximează bine atât capacitatea financiară locală, cât și nevoile de servicii publice la nivel local: capacitatea fiscală pe locuitor (CFL), populația și suprafața UAT. Stabilirea alocațiilor financiare pentru diferite destinații, precum și stabilirea priorităților în utilizarea mijloacelor financiare vor fi decizii exclusiv locale.

### *III.6. Stimularea colectării veniturilor proprii de către administrațiile locale*

Sistemul propus are menirea de a stimula colectarea veniturilor proprii ale administrațiilor publice locale prin două mecanisme.

În primul rând, cheltuielile administrațiilor publice locale, după aplicarea noului sistem, vor fi determinate de volumul veniturilor obținute de fiecare UAT și nu de valoarea estimată la nivel central, ca în prezent. Astfel, fiecare UAT va fi direct interesată să colecteze cât mai multe venituri pentru a putea cheltui mai mult, potrivit nevoilor sale specifice. În prezent, acest stimulent nu funcționează, întrucât, cheltuielile efective la nivel de UAT sunt plafonate de cheltuielile publice ce revin în medie pe un locuitor, astfel, administrațiile publice locale nu au nici un interes în creșterea colectării veniturilor proprii. Dimpotrivă, nu sunt excluse cazurile cînd

APL au interesul electoral să păstreze taxele și impozitele locale cât mai mici sau chiar să nu le colecteze integral, pentru ca în anul bugetar viitor să mizeze pe mai multe transferuri de la bugetul ierarhic superior.

În al doilea rând, la calcularea indicatorului capacitate fiscală pe locuitor se utilizează numai veniturile din cota partajată din impozitul pe venitul persoanelor fizice (IVPF), făcînd abstracție de veniturile proprii ale unei UAT. În acest mod, colectarea mai bună a veniturilor proprii nu influențează sumele de echilibrare primite de un UAT, ceea ce reprezintă un alt stimulent important pentru creșterea bazei fiscale proprii.

#### **IV. Evaluarea impactului**

Impactul tuturor acestor măsuri de politică publică este măsurat cu ajutorul unor criterii calitative și cantitative, prezentate mai jos:

##### **A. Criterii calitative:**

1. Crearea de stimulente pentru consolidarea și dezvoltarea bazei de venituri proprii a administrației publice locale;
2. Predictibilitatea și stabilitatea sistemului;
3. Transparență și responsabilitate;
4. Simplitate;
5. Consolidarea autonomiei financiare a administrației publice locale ca principal instrument de dezvoltare al democrației locale;
6. Sprijinirea dezvoltării economice locale;
7. Păstrarea stabilității macrofinanciare.

Evaluarea impactului (pozitiv sau negativ) potrivit criteriilor calitative a fost efectuată prin analiza multicriterială, existînd 4 praguri/nivele pozitive sau negative: impact (pozitiv/negativ) scăzut ( $Sz = +/- 1$ ), impact (pozitiv/negativ) mediu ( $M = +/- 2$ ), impact (pozitiv/negativ) semnificativ ( $Sf = +/- 3$ ) și impact (pozitiv/negativ) ridicat ( $R = +/- 4$ ).

Rezultatul final al evaluării impactului modificărilor prevăzute în proiectul legii este prezentat în următorul tabel.

#### **Evaluarea impactului**

<b>Indicator</b>	<b>Impact evaluat</b>
Crearea de stimulente pentru consolidarea și dezvoltarea bazei de venituri proprii a administrației publice locale	Ridicat - R pozitiv = 4
Predictibilitatea și stabilitatea sistemului	Ridicat - R pozitiv = 4
Transparență și responsabilitate	Semnificativ - Sf pozitiv = 3
Simplitate	Scăzut - Sz pozitiv = 1
Consolidarea autonomiei financiare a administrației publice locale ca principal instrument de dezvoltare al democrației locale	Ridicat - R pozitiv = 4

Indicator	Impact evaluat
Sprijinirea dezvoltării economice locale	Semnificativ – Sf pozitiv = 3
Păstrarea stabilității macrofinanciare	Ridicat – R pozitiv = 4
<b>Total Scor Obținut/Medie</b>	<b>23-3,28 = Impact pozitiv semnificativ</b>

Cu referință la indicatorul „Simplitate”, e de menționat că, raportat la actuala legislație și formulă de calcul a transferurilor, formulele propuse sunt puțin mai complexe, însă, raportate la practica altor țări europene în alocarea transferurilor către administrația locală, acestea sunt foarte simple.

Concluzia generală este că evaluarea globală a criteriilor calitative conduce la un impact semnificativ pozitiv al modificărilor prevăzute în proiectul legii.

#### **B. Criterii cantitative:**

1. Numărul de UAT-uri „pierzătoare” la ambele nivele de administrație locală, grupați pe:

a) populație;

b) pierderea relativă (în procente) în raport cu execuția bugetară din anul 2010.

2. Un set de indicatori care reflectă nivelul de autonomie financiară a administrației locale:

a) ponderea veniturilor proprii în total venituri;

b) ponderea veniturilor autonome (venituri proprii + venituri din cota de defalcare a IVPF) în total venituri;

c) ponderea veniturilor generale (venituri proprii + venituri din cota de defalcare a IVPF + venituri din transferul cu destinație generală) în total venituri.

Rezultatele pentru aceste criterii cantitative sunt prezentate în tabelele 1-5, prezentate mai jos:

Tabelul 1. Numărul de UAT - uri pierzătoare la nivelul întâi, în funcție de numărul de locuitori

Tip de UAT de nivel întâi	Număr de UAT de nivelul întâi	Număr de pierzători – rezultat în urma simulării
<1500 locuitori	249	67
1501–5000 locuitori	547	167
5001–10000 locuitori	66	30
10001–50000 locuitori	34	6
>50000 locuitori	0	0
<b>Total</b>	<b>896</b>	<b>270</b>

Tabelul 2 . Numărul de UAT - uri pierzătoare la nivelul întâi, în funcție de procentul de pierdere în buget

Procent de pierdere din total buget 2010 – UAT de nivel întâi	Număr de pierzători – rezultat în urma simulării
<5%	48
5% - 10%	39

Procent de pierdere din total buget 2010 – UAT de nivel întâi	Număr de pierzători – rezultat în urma simulării
10% - 15%	42
15% - 20%	35
20% - 25%	31
>25%	75
<b>Total</b>	<b>270</b>

Tabelul 3. Numărul de UAT - uri pierzătoare la nivelul al doilea, în funcție de numărul de locuitori

Tip de UAT de nivel al doilea	Număr de UAT de nivelul al doilea	Număr de pierzători – rezultat în urma simulării
<50000 locuitori	5	3
50001 – 100000 locuitori	23	11
>100000 locuitori	7	2
<b>Total</b>	<b>35</b>	<b>16</b>

Tabelul 4. Numărul de UAT - uri pierzătoare la nivelul al doilea, în funcție de procentul de pierdere în buget

Procent de pierdere din total buget 2010 – UAT de nivel doi	Număr de pierzători – rezultat în urma simulării
<5%	3
5% - 10%	3
10% - 15%	4
15% - 20%	2
20% - 25%	1
>25%	3
<b>Total</b>	<b>16</b>

Tabelul 5. Evoluția indicatorilor de autonomie financiară (%)

	Ponderea veniturilor proprii		Ponderea veniturilor autonome (incluzînd cele partajate)		Ponderea veniturilor generale (incluzînd transferurile pentru echilibrare)	
	în condițiile existente	în condițiile noi	în condițiile existente	în condițiile noi	în condițiile existente	în condițiile noi
<b>UAT 2</b>	4,98	10,59	4,98	14,68	4,98	36,88
<b>UAT 1</b>	2,76	10,08	2,76	14,87	2,76	21,05

Evaluarea impactului pe baza criteriilor cantitative conduce la următoarele concluzii:

1. Disparitățile în veniturile totale pe locuitor (fără educație și competențele delegate, care vor fi finanțate prin transferuri cu destinație specială) între diversele

unități administrativ-teritoriale de același tip se îmbunătățesc atât la nivelul întâi, cât și la nivelul al doilea;

2. Numărul de UAT-uri pierzătoare la nivelul întâi este moderat (270 - aproximativ 30% din totalul UAT de nivelul întâi), dar trebuie subliniat faptul că 24,8% (67) dintre UAT-urile pierzătoare de nivelul întâi au sub 1500 de locuitori (deci, sub limita stabilită de lege), iar 86,7% (234) dintre UAT-urile pierzătoare de nivelul întâi au sub 5000 de locuitori. Toate aceste date evidențiază nevoia unor forme de consolidare a UAT-urilor de nivelul întâi;

3. Indicatorii de autonomie financiară se îmbunătățesc.

Analiza impactului modificărilor propuse denotă o influență semnificativ pozitivă a acestora asupra principalelor probleme în domeniul descentralizării financiare enunțate de SND, și implicit, o contribuție foarte importantă la atingerea obiectivului în domeniul finanțelor publice locale, stabilit de aceasta.

#### **V. Acțiuni în cazul în care realizarea noilor reglementări vor necesita alocări financiare suplimentare**

Proiectul de lege prevede crearea unui fond temporar de compensare pentru acoperirea parțială, în primii doi ani de aplicare a prezentei legi, a eventualelor discrepante (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare. În acest scop, Guvernul se va abilita cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de stat.

#### **VI. Referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare**

În domeniul descentralizării financiare nu există legislație comunitară (aquis comunitar), dar numai legislație națională specifică a țărilor membre ale Uniunii Europene, care însă trebuie să respecte prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale, ratificată și de Republica Moldova.

Republica Moldova este monitorizată de către Consiliul Europei – Congresul Puterilor Locale și Regionale vizavi de progresele realizate în procesul de descentralizare. Astfel, în Recomandarea 179 din 2005 se menționează următoarele observații critice:

- a) caracterul foarte limitat al autonomiei financiare locale;
- b) în practică, deciziile asupra gestiunii resurselor bugetare ale colectivităților locale sunt supuse aprobării autorităților centrale sau a celor raionale;
- c) veniturile colectivităților locale provin în principal din transferuri de la nivel central și raional, ceea ce în mod evident determină o puternică dependență față de stat și componentele sale;
- d) controlul foarte constrângător al gestiunii finanțelor locale de către raioane, care repartizează transferurile de la bugetul de stat colectivităților locale.

Ultimul raport de monitorizare al Consiliul Europei – Congresul Puterilor Locale și Regionale (februarie – martie 2012), pe lângă progresele făcute în implementarea Recomandării 179/2005 (SND se bucură de aprecieri pozitive), evidențiază și anumite nerealizări în atingerea obiectivelor din domeniul



descentralizării financiare, cu un accent puternic pus pe necesitatea dezvoltării autonomiei financiare a administrației publice locale, pe consolidarea bazei de venituri proprii a APL, pe transparența, predictibilitatea și stabilitatea sistemului de transferuri.

Modificările propuse la Legea privind finanțele publice locale și Codul Fiscal consolidează conformitatea legislației naționale la prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale și au menirea înlăturării observațiilor critice conținute în Recomandarea 179/2005, precum și celor conținute în ultimul raport de monitorizare al Consiliului Europei – Congresul Puterilor Locale și Regionale, ceea ce, respectiv, va avea ca efect consolidarea generală a autonomiei locale în Republica Moldova.

Acest fapt a fost evidențiat și în cadrul Conferinței Internaționale "Reforma de descentralizare: de la strategie la acțiuni", care a avut loc în Chișinău, pe data de 13-14 noiembrie curent, și la care au participat și s-au expus și experți ai Consiliului Europei în domeniul descentralizării financiare.

**Ministru**

  
**Veaceslay Negruta**

MINISTERUL JUSTIȚIEI  
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2012, m. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82  
tel. 23-47-95, fax 23-47-97



МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2012, м. Кишинэу, ул. 31 Август 1989 №82  
тел.23-47-95, факс 23-47-97

09.11.2012 Nr. 03/9898  
La Nr. 06/2-17 din 02.11.2012

**Ministerul Finanțelor**

Urmare examinării proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și a proiectului hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia, expunem următoarele.

*La art. I ( modificarea și completarea Legii privind finanțele publice locale):*

1. La pct. 1, dispozițiile de modificare se vor comasa, expunându-se într-un singur alineat.

2. La pct. 2, remarcăm că din moment ce în art. 2 alin. (1) sbp. 1) - 4) au fost substituite cu o singură prescripție, aceasta nu se va structura într-un subpunct ce decurge din alineatul (1), ci se va încadra în alineatul dat. Respectiv, alin. (1) al art. 2 se va expune în redacție nouă.

3. La pct. 5 atenționăm că art. 5 alin. (1) pct. 1) nu conține cuvintele „administrativ-teritoriale, conform legislației”. Deci, se vor preciza cuvintele ce se propun a fi excluse. Dispozițiile vizînd expunerea în redacție nouă a punctelor 2) și 3) se vor formula într-un alineat „punctele 2) și 3) se modifică și vor avea următorul cuprins:”

4. La pct. 13 modificările ce se propun a fi operate în art. 19 alin. (2) se vor structura în subalineate ce decurg din reglementarea „în alineatul (2):” . Totodată, noua redacție a alin. (2) lit. d) se va revedea în contextul propunerilor expuse în pct. 7 din prezentul aviz.

5. La pct. 14, reglementările incluse în art. 20 alin. (2) lit. b) cratima 6 „transferurile cu destinație specială de la bugetul respectiv la alt buget” și în alin. (5) lit. d) „transferurile de la alte bugete” nu cadrează cu conceptul proiectului. Astfel, din moment ce unul dintre scopurile proiectului este excluderea raporturilor financiare de subordonare între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea, reglementările menționate urmează a fi excluse.

6. În egală măsură, urmează exclusă lit. c) din art. 25 alin. (3) ce prevede că „în termen de 10 zile de la aprobarea bugetului unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și a bugetului municipal Bălți, direcția finanțe respectivă întocmește repartizarea pe luni a transferurilor la bugetele locale, prevăzute în aceste bugete”.

7. La pct. 18 și 20 se va examina suplimentar modificarea propusă. În măsura în care potrivit art. 1 al Legii în cauză “bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi reprezintă bugetele locale care reprezintă bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiului Chișinău), iar bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea - bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special și bugetul municipal Chișinău” nu este clar de ce se utilizează alăturat sintagmei “unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi și al doilea” sintagma “pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut special, municipiile Chișinău și Bălți”. Remarcăm că sintagma “bugetele unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi și al doilea” reprezintă o noțiune generică care cuprinde bugetele tuturor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv ale unității teritorial autonome cu statut special și ale municipiilor Chișinău și Bălți.

Concomitent, la pct. 20 propunem precizarea că rapoartele în cauză vizează execuția bugetelor respective (a se vedea titlul și dispozițiile art. 29).

8. La pct. 19 pentru a evita repetarea sintagmei “la alineatul (4)” modificările la lit. a) - c) se vor structura în subalineate ce decurg din reglementarea „în alineatul (4):”.

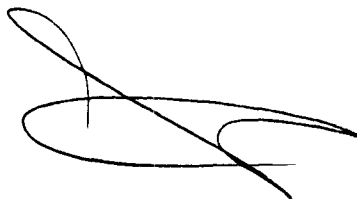
9. Cu referire la art. III atenționăm că reglementările se aranjează în succesiunea logică a ideilor. Respectiv, articolul dat se va plasa după reglementarea vizînd intrarea în vigoare (art. IV). Totodată, se va ține cont că dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificîndu-se cu acesta. Deci, se va revedea sintagma “a prezentei legi”.

10. La art. IV sintagma “de la 1 ianuarie 2014” se va substitui cu sintagma “la 1 ianuarie 2014”. Concomitent, remarcăm necesitatea identificării articolelor ce se vor pune în aplicare de la 1 ianuarie 2013.

11. Proiectul se va completa cu o prevedere privind republicarea Legii privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 în corespundere cu art. 41 Legii privind actele legislative și art. 15 al Legii nr. 92-XV din 1 aprilie 2004 privind procedura publicării și republicării actelor normative și a rectificărilor operate în ele. Astfel, potrivit art. 41 al Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 republicarea este obligatorie dacă actul legislativ a suferit modificări esențiale (a peste o treime din articole).

Suplimentar, proiectul urmează a fi coordonat cu UTA Găgăuzia și supus expertizei anticorupție, în corespundere cu art. 22 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Ministru



Oleg EFRIM



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198  
Tel. 24-36-41

Nr. 14/412 din 15.11 2012

La nr. 06/2-17 din 02 noiembrie 2012

**Ministerul Finanțelor**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

**Director**

**Viorel CHETRARU**



## RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

### asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997)

## I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

### 1. Evaluarea fundamentării proiectului

#### 1.1 Fundamentarea generală a proiectului

**a. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

**b. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

**c. Scopul promovării proiectului.** Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în contextul procesului de descentralizare și modernizare a sistemului administrației publice și de consolidare a autonomiei locale (Legea pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, nr. 68 din 05 aprilie 2012).

Scopul proiectului este perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, astfel încât să se asigure autonomia financiară a administrației publice locale, cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor. Astfel, prin proiect se propune de îmbunătățit anumite compartimente cum ar fi: stimularea colectării veniturilor proprii de către administrațiile locale, finanțarea sistemului de educație preșcolară, primară, secundar-generală, specială și complementară și a plăților sociale prin transferuri condiționate, alocarea transferurilor cu destinație generală, de echilibrare etc.

Potrivit autorului, impactul pozitiv al acestor amendamente se rezumă la următoarele criterii calitative: crearea de stimulente pentru consolidarea și dezvoltarea bazei de venituri proprii a administrației, consolidarea autonomiei financiare a administrației publice locale ca principal instrument de dezvoltare democrației, păstrarea stabilității macro-economice și eficacitatea instrumentelor de politică fiscală anti-ciclică etc.

**d. Suficiența argumentării.** Proiectul de lege este unul oportun și este argumentat suficient din partea autorului. Necesitatea aprobării acestuia rezidă din procesul de descentralizare și consolidare a capacităților autorităților administrației publice locale, în scopul îmbunătățirii managementului și

calității serviciilor publice prestate cetățenilor. Deși proiectul în linii generale respectă principiul cu privire la asigurarea unei administrații publice care să funcționeze democratic și autonom, care să aibă capacitatea și resursele necesare pentru a furniza servicii publice conform necesităților și cerințelor beneficiarilor, totuși au fost depistate unele norme ambigue, care complică înțelegerea sensului acestora și instituie o necoerență în acțiunile autorităților competente, creîndu-le condiții favorabile pentru manifestări coruptibile.

În scopul evitării unor astfel de manifestări, la compartimentul „Evaluarea în fond” vom analiza acele norme susceptibile de apariția unor acțiuni cu caracter coruptibil, cu înaintarea recomandărilor în vederea înlăturării acestora din contextul normelor.

### *1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului*

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare, acestea vor fi stabilite printr-un transfer temporar de compensare pentru acoperirea parțială în primii doi ani, a eventualelor discrepante (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare. În acest scop, Guvernul se abilitază cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de stat.

Prin urmare, mijloacele financiare sunt estimate (potrivit notei informative), dar este dificil de afirmat că acestea vor fi acoperite din fondul de compensare a bugetului de stat, întrucât mijloacele în cauză nu sînt prevăzute în bugetul de stat. Considerăm oportun ca aceste mijloace să fie nu numai estimate dar și prevăzute în bugetul de stat, întrucât de stabilirea exactă a cuantumului mijloacelor bănești necesare, precum și a surselor de acoperire a acestora depinde implementarea proiectului.

### *1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului*

Proiectul nu necesită a fi supus analizei impactului de reglementare.

### *1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public*

După sfera de reglementare proiectul de lege este purtător de interes general întrucât are drept scop perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, în vederea asigurării autonomiei financiare a administrației publice locale, cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor. Prin urmare, prevederile proiectului se răsfrîng asupra tuturor beneficiarilor serviciilor publice.

Astfel, proiectul de lege la general, nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public, însă dorim să atragem atenție asupra faptului că acesta ar putea promova careva interese cu un anumit risc. Ne referim la amendamentele care s-au făcut prin excluderea normei cu privire la art. 13 din Legea nr. 397 din 16.10.2003 „împrumuturile pentru cheltuieli curente”, potrivit căreia autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și doi și ale municipiului Bălți nu vor mai beneficia de împrumuturi pentru cheltuieli curente. Vis-a-vis de aceste, precum și alte modificări (potrivit proiectului, art. 5) nu găsim o argumentare în acest sens, motiv pentru care este dificil de a face o apreciere obiectivă a normei în cauză (concluzii generale, la capitolul II „Evaluarea în fond a proiectului”).

Suplimentar menționăm că prin aceste amendamente se prejudiciază nejustificat interesul autorităților executive ale unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi, doi și ale municipiului Bălți, deoarece statul trebuie să vină cu politici și mecanisme care să garanteze dreptul autorităților publice locale de a dispune de capacitatea efectivă pentru a rezolva și a administra treburile publice în interesul beneficiarilor.

În contextul celor relatate mai sus, considerăm oportun de a examina suplimentar eficiența acestor amendamente, pentru a nu prejudicia careva interese publice.

## 2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

**Asigurarea transparenței în procesul decizional.** Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008 potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru a asigura posibilitățile de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției. Proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor, fiind posibil accesul la proiectul prenotat al cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acest proiect.

## II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

### 1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

### 2. Conflicte ale normelor de drept

#### La art. 13 alin. (1), (2), (3) – potrivit proiectului

Se propune de exclus municipiul Bălți și autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din categoria de autorități care au dreptul la împrumuturi pentru cheltuieli curente de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare, precum și dreptul să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin contul Unic Trezorial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă.

Ținem să menționăm că o motivare sau argumentare în susținerea acestei propuneri nu găsim în nota informativă, motiv pentru care o considerăm drept nejustificată și neîntemeiată. În opinia noastră, prin această excludere se subminează principiul echității (potrivit Legii nr. 435 din 28.12.2006), care presupune garantarea unor condiții oportune și egale tuturor autorităților, pentru ași atinge obiectivele în realizarea competențelor sale. De asemenea, prin această excludere riscăm ca unitățile administrativ-teritoriale să nu dispună de pârghii legale de acoperire a decalajului temporar de casă etc.

Ca obiecție generală reținem că se produce o mare confuzie cu propunerea în cauză, pe motiv că autoritatea responsabilă de politica financiar-fiscală (Ministerul Finanțelor) a aprobat prin Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 178 din 11.07.2012 aceste drepturi (să angajeze împrumuturi pentru cheltuieli curente, cu scadență în același an bugetar, de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare; să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin Contul Unic Trezorial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar). Ca la scurt timp de la intrarea în vigoare a legii (în vigoare 14.09.2012) să propună excluderea acestora fără careva argumentări în acest sens. Aceasta ne demonstrează încă odată cât de flexibilă poate fi politica financiar-fiscală (după interese de grup sau personale, situații, fluxuri economice etc.).

Considerăm că amendamentele în cauză nu vor avea un efect pozitiv, fapt ce rezidă și din dezavantajele care pot fi aduse unităților administrative teritoriale de nivelul întâi, doi și municipiului Bălți.

În consecință, este evident riscul care ar putea apărea odată cu excluderea acestor facilități financiare cum ar fi acoperirea decalajului temporar de casă sau incapacitatea redusă de a rezolva și a administra treburile publice locale și asigurarea unei autonomii locale autentice pentru autoritățile

administrației publice locale.

**Recomandarea: Luând în considerație avantajele pe care le oferă această facilitate financiară pentru unitățile administrativ-teritoriale și municipiului Bălți, propunem de a se analiza suplimentar oportunitatea excluderii normelor date (care sunt avantajele pozitive și calitative a excluderii normei date pentru unitățile administrativ-teritoriale și municipiului Bălți etc.) prin prisma obiecțiilor invocate mai sus.**

### *3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb*

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

### *4. Discreții excesive ale autorităților publice*

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

### *5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor*

#### **La art. 5 alin. (1), (2), (3), (4) – potrivit proiectului**

Se propune o nouă formulă de repartizare a veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale. Astfel, defalcările de la impozitul pe venitul persoanelor fizice colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale vor fi următoarele: pentru bugetele satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor (municipiilor) de reședință de raion și UTA Găgăuzia – 75% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; pentru bugetele orașelor (municipiilor) de reședință de raion și UTA Găgăuzia – 20% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, iar defalcările de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 25% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale. De asemenea, se propune ca defalcările în cazul unității teritoriale autonome cu statut juridic special să fie din următoarele tipuri de impozite și taxe de stat: impozitul pe venitul persoanelor fizice – 25% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome; taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 100% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome; accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 100% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome.

În opinia noastră, normele în cauză generează o scădere bruscă a volumului de venituri a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a veniturilor unității teritoriale autonome cu statut juridic special, iar ca rezultat, reducerea competenței administrației publice locale (de exemplu: realizarea programelor de dezvoltare a administrației publice locale, elaborarea politicilor financiare, scăderea investițiilor de capital în structura bugetului local etc.).

Aceste cerințe excesive contravin obiectivelor și acțiunilor din Strategia Națională de Descentralizare (aprobată prin Legea nr. 68 din 05 aprilie 2012), care prevede că procesul de descentralizare trebuie să fie orientat spre democratizarea și asigurarea unei autonomii locale autentice pentru autoritățile administrației publice locale, capabile să ofere servicii publice de calitate populației din teritoriu și un management financiar efectiv la nivel local. Pe când realizarea garanțiilor privind autonomia de decizie a autorităților publice locale în soluționarea problemelor de ordin local, în aceste condiții (potrivit proiectului: repartizarea veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale) va fi dificil de realizat.

De aceea este necesar de prevăzut mecanisme și proceduri în vederea asigurării unor surse stabile și previzibile de încasări la bugetul local și, nu în ultimul rând, de consolidare a bazei de venituri proprii. De asemenea, normele propuse contravin dispozițiilor din Carta Europeană a Autonomiei Locale care garantează dreptul de a dispune de capacitatea efectivă pentru a rezolva și a administra treburile publice locale și asigurarea unei autonomii locale autentice pentru autoritățile administrației publice locale. Acest drept este garantat și de Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din



28.12.2006 care stabilește că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, de gestiune financiară, că ele au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și autoritatea în limitele teritoriului administrat. Pe când normele propuse prin proiect, în opinia noastră, nu asigură descentralizarea administrativă și financiară a puterii ci, din contra, limitează (majorează nivelul autonomiei financiare) autonomia decizională, organizațională, de gestiune financiară a autorităților administrației publice locale.

O altă discrepanță este excluderea impozitului pe venitul persoanelor fizice din nomenclatorul veniturilor proprii a bugetelor locale de diferite nivele și transferarea lui în categoria celor regulatorii (la un nivel destul de redus). Considerăm că prin această excludere vom submina autonomia și managementul financiar la nivelul administrației publice locale, ceea ce va duce la incapacitate sau incapacitate redusă de rezolvare și administrare a treburilor publice locale și asigurare a unei autonomii locale autentice pentru autoritățile administrației publice locale. De asemenea, veniturile bugetelor locale vor fi incapabile de a genera venituri în volumul necesar pentru o responsabilizare adecvată față de beneficiarii serviciilor publice locale.

În concluzie menționăm că, deși se pornește de la intenții binevenite și anume perfecționarea sistemului finanțelor publice locale în scopul asigurării autonomiei financiare a administrației publice locale, constatăm că acestea nu corespund principiilor descentralizării (principiul autonomiei locale, corespunderii resurselor cu competențele, echității etc.) prin prisma obiecțiilor invocate mai sus.

***Recomandarea: Reieșind din scop și importanța amendamentelor în cauză, propunem de analizat suplimentar aspectele expuse mai sus, în contextul evaluării impactului de reglementare asupra repartizării veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale.***

#### *6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței*

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

#### *7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control*

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

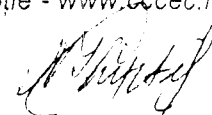
#### *8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare*

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Natalia Cheptea  
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție  
14 Noiembrie 2012

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - [www.cccec.md](http://www.cccec.md)*





MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1  
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64

E-mail: [mineconcom@mec.gov.md](mailto:mineconcom@mec.gov.md)

Pagina web: [www.mec.gov.md](http://www.mec.gov.md)

МД-2033, Кишинэу, Пляца Марий Адунэрь Национале, 1  
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64

E-mail: [mineconcom@mec.gov.md](mailto:mineconcom@mec.gov.md)

Веб страница: [www.mec.gov.md](http://www.mec.gov.md)

25.10 2012 nr. 042 - 5655

## Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, informăm că Ministerul Economiei a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea procesului de descentralizare a administrației publice locale (APL) și comunică următoarele obiecții.

Deși este enunțat că proiectul are ca scop perfecționarea actualului sistem al finanțelor publice locale, astfel ca să asigure autonomia financiară a APL, constatăm că modelul propus, în mare parte, contravine principiilor decentralizării administrative. Mai mult ca atât, referințele la reglementările corespundente ale legislației comunitare și la Strategia Națională de Decentralizare (Legea nr. 68 din 5 aprilie 2012), ca condiții ce au impus proiectul, nu pot fi susținute deoarece documentele enunțate nu justifică modificările propuse (nu includ recomandări exprese privind modelul aplicat), ci dimpotrivă relevă necesitatea majorării nivelului de autonomie financiară a APL.

De asemenea, evidențiem necesitatea conformării proiectului cu prevederile Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative (art.20, lit.b), fiind necesară fundamentarea proiectului sub prisma efectelor sociale și economice care vor fi rezultate ca urmare a aplicării noilor reglementări. În acest sens, evocăm că conceptul promovat va demotiva APL să aplice politici de stimulare a dezvoltării activităților economice la nivel local.

### **La Art. I. Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale**

(1). Pentru a stipula clar că transferurile de la bugetul de stat vor fi alocate direct către autoritățile publice locale (APL) de nivelurile întâi și al doilea, la alin. doisprezece art.1, după sintagma „de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale” se propune de adăugat sintagma „de nivelul întâi și de nivelul al doilea”.

(2). Sintagma “conform legislației” de la art.2 alin.(1) pct.1), poartă caracter netransparent, urmînd a fi substituită cu norme de referință la actul normativ concret ce reglementează raporturile respective.

(2).La art.5

- excluderea defalcărilor din impozitul pe venitul persoanelor juridice (în calitate de venituri generale de stat) către APL: În notă este doar evocat că ”nu este recomandat să se utilizeze Impozitul pe Venitul Persoanelor Juridice și Taxa pe Valoarea Adăugată ca impozite partajate pe baza ariei de colectare”, din considerentul că ”distribuția teritorială a acestuia este foarte dezechilibrată” și „colectarea este extrem de sensibilă la variațiile conjuncturii economice”, fără a analiza efectele care vor fi generate pentru dezvoltarea activităților economice din teritoriu, în particular în sectorul rural (APL nu vor fi cointerestate în susținerea dezvoltării antreprenorialului).

- excluderea defalcărilor de la taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova - 50%: Se impune necesar de a clarifica din ce mijloace vor fi finanțate cheltuielile pentru întreținerea infrastructurii drumurilor locale.

- excluderea veniturilor din vânzarea terenurilor ce aparțin domeniului privat al municipiilor Bălți și Chișinău: În nota informativă sunt lipsă orice argumentări asupra propunerii excluderii acestui tip de venituri.

- modul de repartizare a veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale: Normele și procedura aplicabilă în raport cu UTA Găgăuzia nu corespunde prevederilor art.3 al Legii nr.435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, care prevede că activitatea autorităților administrației publice locale se întemeiază pe principiul echității, care presupune garantarea unor condiții și oportunități egale tuturor autorităților publice locale pentru a-și atinge obiectivele în realizarea competențelor lor. Mai mult ca atât, în Notă sunt lipsă orice referințe privind estimările veniturilor rezultate din ”excluderea impozitului pe venitul persoanelor juridice” și menținerea ”impozitului pe venitul persoanelor fizice la nivel de 25% , în coraport cu includerea veniturilor din taxa pe valoare adăugată și din accize” (art. 5, (3))

(3). La art. 8, în redacția nouă se stipulează „că competențele în efectuarea cheltuielilor unităților administrativ-teritoriale pe domenii de activitate vor fi delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă”.

Sintagma “legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă”, poartă caracter netransparent, urmînd a fi substituită cu norme de referință la actul normativ concret ce reglementează raporturile respective.

Totodată, pentru a introduce o claritate deplină a sistemului propus, considerăm că modificările la lege sus menționate trebuie să fie promovate într-un pachet unic.

(4). La art. 9, în redacția nouă a alin. (2) și la art.11, în redacția nouă a alin. (1) urmează de exclus cuvintele „sau prin alte acte normative” și, respectiv, „și în alte acte normative”. Reieșind de la principiul că orice cheltuială bugetară, inclusiv transferurile, trebuie să fie stabilită în legea bugetară anuală, este necesar de a exclude orice ambiguitate în interpretarea legii.

(5).La art. 13 nu este clar de ce este propusă excluderea dreptului autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi de a contracta împrumuturi curente (această normă fiind introdusă în vigoare în baza Legii nr. 178 din 11.07.12 pentru modificarea și completarea unor acte legislative), similar celor de nivelul al doilea.

**La Art. II. Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997**

Cu referire la p. 3, (alin.(6), art. 6 din Codul fiscal), prin care se introduce în sistemul impozitelor și taxelor locale „impozitul privat”, menționăm următoarele. Reglementarea impozitului privat la momentul actual se efectuează prin art.11 din legea bugetară anuală. În opinia noastră, în cazul promovării modificărilor vizate în Codul fiscal, proiectul urmează să includă tangențiat și operarea modificărilor la legea bugetului de stat.

Consecutiv menționăm că, în conformitate cu alin. (1), art.7 al Codului fiscal, „impozitele și taxele generale de stat și locale se stabilesc, se modifică sau se anulează **exclusiv** prin modificarea și completarea prezentului cod”.

Totodată, reieșind din faptul că impozitul privat devine taxă locală, la alin. (5) art. 6 urmează a fi exclusă litera d).

**Viceprim-ministru,  
ministru al economiei**



**Valeriu LAZĂR**



2005, mun. Chișinău, str. Cosmonauților 7

tel./ 22-66-29

*03 decembrie 2012 nr. 06/2 - 3/1105*

La nr. \_\_\_\_\_

### Guvernului Republicii Moldova

Întru realizarea prevederilor punctelor 2.2.1 - 2.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, aprobată prin Legea nr.68 din 5 aprilie 2012 și a punctului 242 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 289 din 7 mai 2012, Ministerul Finanțelor a elaborat și prezintă spre examinare în ședință de Guvern proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (se anexează pe 10 foi) și dosarul de însoțire (se anexează pe 52 foi).

Totodată, avînd în vedere importanța acestui proiect de lege în realizarea activităților ce țin de descentralizarea financiară, se consideră necesar ca proiectul în cauză să fie examinat și adoptat de către Parlament cel tîrziu pîna în luna februarie 2013, astfel încît procesul elaborării proiectelor de buget pe anul 2014 să se bazeze pe modificările și completările propuse la legislație.

Pornind de la cele expuse, se solicită ca proiectul dat să fie examinat în mod prioritar.

Ministru

*V. Negruța*  
Veaceslav Negruța



## CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1006-60

Chișinău

"16" 11.2012

### Ministerul Finanțelor

Cu referire la solicitarea nr. 06/2-17 din 02 noiembrie 2012 privind examinarea și avizarea proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative" Cancelaria de Stat menționează despre susținerea proiectului înaintat.

Concomitent considerăm oportun examinarea următoarelor propuneri:

1. La pct.1, art.1 alineatele unsprezece și doisprezece, după sintagma „administrativ-teritoriale” propunem completarea cu cuvintele „unității teritorial autonome cu statut juridic special”, în continuare după text.

2. La pct.2, subpunctul 1 după sintagma „al doilea” completarea cu cuvintele „unității teritorial autonome cu statut juridic special”, iar sintagma „autorității publice centrale” de la finalul textului substituită cu sintagma „de Parlament”.

Modificarea este necesară întru respectarea prevederilor art.6 alin.(2) din Legea nr.435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, care menționează că delegarea de competențe poate fi efectuată de Parlament, la propunerea Guvernului.

3. La pct.3, art.3, propunem înlocuirea sintagmei „specificate la art.2 alin.(1) din prezenta lege” cu sintagma „unității teritorial autonome cu statut juridic special” decât excluderea acesteia.

Totodată în art.3 alin.(4) din legea în vigoare, propunem substituirea cuvântului „Guvernului” cu cuvântul „Parlamentului”, modificare propusă în contextul prevederilor art.6 alin.(2) din legea 435/2006 nominalizată mai sus.

4. La pct.7 intenția de a simplifica la maximum articolul 8, ce prevede competențele autorităților publice locale în efectuarea cheltuielilor, nu este relevantă, deoarece delimitarea competențelor existente în lege nu se regăsesc în alte acte legislative. Mai mult, unele alineate, puncte, subpuncte ale acestui articol propuse spre modificare urmează a fi completate abia la 01.01.2013 prin Legea nr. 91 din 26.04.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

5. Art.9 lit.b) și art.11 lit.b), cuvintele „autoritățile publice centrale ” urmează a fi substituite cu cuvântul „Parlament”, în spiritul prevederilor art.6 alin. (2) din Legea 435/2006 nominalizată mai sus.

6. La pct.13, art.19 lit.d), propunem excluderea sintagmelor „pe raion” și „municipiile Chișinău și Bălți”.

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA	16.11.2012	
CODUL	1750-6	

7. La pct.14, art.20 alin.(1), după sintagma „administrativ teritoriale ” completarea textului cu cuvintele „și unității teritorial autonome cu statut juridic special”.

8. La pct.18 și 20, respectiv art.26 alin.(2) și art.29 alin.(5), sintagmele „pe raion” și „municipiile Chișinău și Bălți” se vor exclude.

Proiectul în cauză vizează modificarea articolelor care urmează a fi completate cu prevederi ce vor intra în vigoare la 01.01.2013. Respectiv, reiterăm necesitatea luării în considerație a prevederilor actelor legislative deja adoptate, dar cu termen ulterior de intrare în vigoare.

**Secretar General al Guvernului**

**Victor BODIU**



Ex: V. Cujba  
Tel: 250-583



**Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova**  
**Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova**



MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 email: mai@mai.gov.md  
pagina-web : www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria Centrală IDNO 1006601000130

Nr. 12/2254 .. 19 " octombrie 2012

La nr. 06/2-17 din 11.10.2012

**Ministerul Finanțelor**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică despre susținerea acestuia.

Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, setul prezentat urmează a fi completat cu proiectul actului de aprobare.

**Ministru**

**Dorin RECEAN**

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	23.10.2012	
CODUL		





MINISTERUL APĂRĂRII  
AL REPUBLICII MOLDOVA  
2021, or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

МИНИСТЕРСТВО ОБОРОНЫ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА  
2021, г. Кишинев, шос. Хынчешть, 84

Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova

11/1319

24.10.2012

La nr.06/2-17  
din 11.10.2012

Ministerul Apărării a examinat proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Viceministrul apărării

Igor PANFILE



MINISTERUL AGRICULTURII  
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE  
AL REPUBLICII MOLDOVA



MINISTRY OF AGRICULTURE AND  
FOOD INDUSTRY OF THE  
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 162  
Tel./fax: 022-23-34-27, site: www.maia.gov.md

MD-2004, Chișinău, 162 Ștefan cel Mare bd.  
Tel./fax: +373 22 23-34-27, site: www.maia.gov.md

22.10.2012 nr. GF-4/382

La nr. \_\_\_\_\_ din \_\_\_\_\_

**Ministerul Finanțelor**

Prin prezenta, cu referire la demersul nr. 06/2-17 din 11.10.2012 prin care solicitați examinarea și avizarea proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997*), în limita competențelor funcționale, Vă comunicăm despre lipsa de obiecții.

**Viceministru**

**Viorel GUTU**

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI  
INFRASTRUCTURII DRUMURILOR  
AL REPUBLICII MOLDOVA



МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И  
ДОРОЖНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162  
MD-2012 Chișinău  
tel.: 82-07-02, fax: 54-65-64  
E-mail secretary@mtid.gov.md  
IDNO 1008601001212

Бул. Штефан чел Маре ши Сфынт, 162  
MD-2012 Кишинэу  
tel.: 82-07-02, fax: 54-65-64  
E-mail secretary@mtid.gov.md  
IDNO 1008601001212

07-03/403 26.10.2012  
la nr. 06/2-17 din 11.10.2012

Ministerul Finanțelor

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în temeiul **art. 21 al Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative**, a examinat proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și Vă informează că susține proiectul integral.

Ministru

Anatolie ȘALARU

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	26.10.2012	
CODUL		

MINISTERUL  
MEDIULUI  
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9  
tel. 20-45-07, tel/fax 22-68-58  
E-mail: egreta@mediu.gov.md



МИНИСТЕРСТВО  
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD 2005 мун. Кишинэу, ул. Космонавтов 9  
тел. 20-45-07, тел/факс 22-68-58  
E-mail: egreta@mediu.gov.md

19. 10. 2012 Nr. 07-05/1492  
La nr. 06/2-14 din 15. 10. 2012

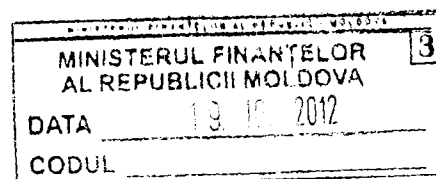
Ministerul Finanțelor

Ministerul Mediului a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și, în limitele competențelor sale, îl avizează pozitiv fără expunerea unor propuneri sau sugestii.

Ministru

Gheorghe ȘALARU

Ex.: M. Malic, tel. 204531



**MINISTERUL EDUCAȚIEI  
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1  
MD-2033 Chișinău, Republica Moldova  
tel 23-33-48, fax 23-35-15



**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

Пiazza Марий Адунэрь Націонале, 1  
МД-2033 Кишинэу, Республіка Молдова  
тел 23-33-48, факс 23-35-15  
www.edu.md

24.10.12 Nr. 10/12-96pL  
La nr. 06/2-17 din 11.10.2012

**Ministerul Finanțelor**

Ministerul Educației a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și reieșind din competențele legale, susține proiectul înaintat cu următoarele propuneri:

- în conținutul art. 9, alin. (1), lit. b) după sintagma „învățământului preșcolar, primar, secundar-general” urmează a fi introdusă sintagma „special și complementar (extrașcolar)”, iar în continuare conform textului proiectului propus:

- propunem ca art. 11, alin. (1), lit. a) să fie modificat după cum urmează: „Învățământului preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar) în baza metodologiei stabilite de Guvern.”

**Cu respect,**

**Viceministru**

**Tatiana POTÎNG**

Ex: Zdeara Denis, tel.: 23 36 78

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	24.10.2012	
CODUL		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII  
AL REPUBLICII MOLDOVA



---

MD-2009, mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 2, Tel. +373 22 729907; +373 22 268818; Fax. +373 22 738781,  
[www.ms.gov.md](http://www.ms.gov.md), e-mail: [office@ms.gov.md](mailto:office@ms.gov.md)

---

22.10.2012 nr. 01-3/3-133  
La nr. 06/2-17 din 11 octombrie 2012

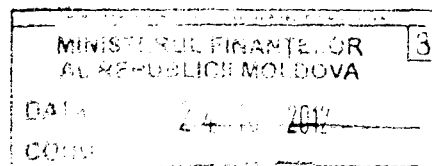
**Ministerul Finanțelor**

Ministerul Sănătății a examinat proiectul legii privind modificarea și completarea unor acte legislative, și în limitele competenței sale, comunică despre lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Ministru

**Andrei USATÎ**

Ex: L.Gantea  
Tel: 022-26-88-21



MINISTERUL  
TINERETULUI ȘI SPORTULUI  
AL REPUBLICII MOLDOVA

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162.  
MD-2004 Chișinău, Republica Moldova  
Tel/fax 820-861



МИНИСТЕРСТВО  
МОЛОДЕЖИ И СПОРТА  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Штефан чел Маре ши Сфынт, 162  
МД-2004 Кишинэу, Республика  
Тел/факс: 820-861

23.10.12 Nr. 05/1273  
la m. 06/2-17 din 11.10.2012

Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, Ministerul Tineretului și Sportului Vă informează, că a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 397 din 10.10.2003 Privind finanțele publice locale și Vă aduce la cunoștință, că susține modificările și sunt binevenite și aduse în concordanță cu actele legislative normative bugetare existente.

MINISTRU

Ion CEBANU

Ex.L.Dimitrieva

Tel.820-869

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	25.10.12	
TODU:		



MINISTERUL TEHNOLOGIEI INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR AL REPUBLICII MOLDOVA  
МИНИСТЕРСТВО ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И СВЯЗИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134, MD-2012 Chișinău

Бул. Штефан чел Маре ши Сфынт, 134, MD-2012 Кишинэу

Tel: +373 22 25 11 02 Fax: +373 22 23-11-64

e-mail: [mtic@mtic.gov.md](mailto:mtic@mtic.gov.md); web: [www.mtic.gov.md](http://www.mtic.gov.md)

*LB. 10. 12 nr. 01/1425*

La nr. 06/2-17 din 11.10.2012

**Ministerul Finanțelor**

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și reieșind din competența sa funcțională informează despre următoarele obiecții și propuneri.

În dispoziția de modificare sintagma „cu modificările ulterioare” de substituit prin sintagma „cu modificările și completările ulterioare”, deoarece actul legislativ supus amendării a suportat anterior completări.

În scopul corespunderii proiectului normelor tehnicii legislative, textul proiectului de lege urmează a fi adus în concordanță cu prevederile art.32 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

**Ministru**

**Pavel FILIP**

Irina Gherceac, 022251199

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	25.10.2012	
CODUL		



**MINISTERUL CULTURII  
AL REPUBLICII MOLDOVA**

2033, or. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1  
tel. (37322) 227620, fax (37322) 232388



**МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

2033, г. Кишинэу, Пяца Марий Адунэрь Национале, 1  
тел. (37322) 227620, факс (37322) 232388

nr. 08-09/2900 din 16.11.2012  
la nr. 06/2-17 din 11.10.2012

**Ministerul Finanțelor**

Ministerul Culturii, la demersul nr.06/2-17 din 11.10.2012 cu privire la examinarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, privind descentralizarea administrativă, îl susține integral.

**Boris FOCȘA**  
**Ministru**

Ex.V.Mihaila,  
Tel:23-38-60.

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	19.11.2012	
CODUL		

**MINISTERUL  
MUNCII, PROTECȚIEI  
SOCIALE ȘI FAMILIEI AL  
REPUBLICII MOLDOVA**



**МИНИСТЕРСТВО  
ТРУДА, СОЦИАЛЬНОЙ  
ЗАЩИТЫ И СЕМЬИ  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1  
Tel. +373 22 269301; Fax. +373 22 269310  
e-mail: [secretariat@mmpsrf.gov.md](mailto:secretariat@mmpsrf.gov.md);  
web: [www.mmpsrf.gov.md](http://www.mmpsrf.gov.md)

МД-2009, Кишинэу, ул. Василе Александри, 1  
Тел. +373 22 269301; Факс. +373 22 269310  
e-mail: [secretariat@mmpsrf.gov.md](mailto:secretariat@mmpsrf.gov.md);  
web: [www.mmpsrf.gov.md](http://www.mmpsrf.gov.md)

05.11.2012 nr. 61-4046  
la nr. 06/2-17 din 11.10.2012

Ministerul Finanțelor

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și înaintează următoarele propuneri.

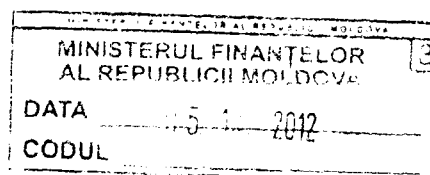
La Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.248-253, art.996), cu modificările ulterioare, se propun următoarele completări:

- Art.9 alin. (1) lit. b) se propune substituirea cuvîntului "plăților" cu sintagma "prestațiilor și serviciilor";
- Art. 11 alin (1), se propune de completat cu o nouă literă c) cu următorul cuprins:  
" c) prestațiilor și serviciilor sociale, în modul stabilit de către Guvern".

Cu respect,

Ministru

Valentina BULIGA



AGENȚIA  
RELĂȚII FUNCiare ȘI CADASTRU  
A REPUBLICII MOLDOVA



АГЕНТСТВО  
ЗЕМЕЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ И КАДАСТРА  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, or. Chișinău, str. Pușkin, 47  
tel. 88-12-55, fax. 22-63-73  
e-mail: [info@arfc.gov.md](mailto:info@arfc.gov.md)  
[www.arfc.gov.md](http://www.arfc.gov.md)

MD-2005, г. Кишинэу, ул.Пушкина, 47  
тел. 88-12-55, факс. 22-63-73  
e-mail: [info@arfc.gov.md](mailto:info@arfc.gov.md)  
[www.arfc.gov.md](http://www.arfc.gov.md)

18 octombrie 2012 nr. 36/01-06/1814  
La nr.06/2-17 din 11.10.2012

*Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova*

Agencia Relatii Funciare si Cadastru a examinat proiectul de lege privind modificarea si completarea unor acte legislative ( Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finantele publice locale si Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997) si Va comunica despre lipsa obiectiilor.

Director general

Anatolie GHILAS

Ex. N. Spilevaia  
Tel: 88-12-61

Coordonat:  
Ex. V. Roșca  
Tel.88-12-69

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
3	
DATA	18.10.2012
CODUL	



AGENȚIA TURISMULUI A REPUBLICII MOLDOVA  
АГЕНТСТВО ТУРИЗМА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2028, Republica Moldova, mun. Chișinău, șos. Hîncești 53, of.310  
☎ Tel/Fax: +373 22/ 22 66 34 ☎ E-mail: info@turism.gov.md ☎ Web: www.turism.gov.md

Nr. 450 din 22.10. 2012

La nr. 06/2-17 din 11.10. 2012

**Ministerul Finanțelor**

Agencia Turismului a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și Vă comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.

**Director general**

**Ludmila DUMITRAȘ**

Ex. Constantin Tricolici  
tel. 28-00-13

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	23.10.2012	
CODUL		



Nr. 1026/168 din 22.10.12

La nr. 06/2-17 din 11.10.2012

Ministerul Finanțelor

Cu referință la scrisoarea DVS Nr.06/2-17 din 11 octombrie 2012, privind examinarea și avizarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii Nr.397-XV din 16 octombrie 2003, Biroul Național de Statistică comunică lipsă de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Lucia SPOIALĂ

DIRECTOR GENERAL

Ex.: Silvia Poperecinata  
Tel.: 40-30-82





MD-2070, mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100  
tel. 723830; fax. 284871

la nr. 22.11.2012 nr. 16-01/346  
din 11.11.2012

Ministerul Finanțelor al  
Republicii Moldova

Prin prezenta, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova Vă informează, că susținem modificările operate la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16.X.2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997).

Totodată menționam, că modificările date sunt binevenite și în concordanță cu prevederile Cărții Europene a Autonomiei Locale, ratificată și de Republica Moldova.

Rectorul Academiei

Vasile MARINA,  
Dr., hab., prof.univ.

Ex.: T. Tofan, Caterda E.M.P.  
Tel.: 022-284-847

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	30.12.2012	
CODUL		

Republica Moldova  
Consiliul Raional  
Cantemir  
Direcția Finanțe



Республика Молдова  
Районный Совет  
Кантемир  
Финансово Управление

7301, or. Cantemir str.Trandafirilor, 2

tel.(fax) 23198

Nr .460

din 22.10.2012

*Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova*

Direcția finanțe Cantemir a examinat proiectul privind modificarea Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și nu avem propuneri la acest proiect.

*Șeful Direcției  
Finanțe Cantemir*

*V.Cozma*



REPUBLICA MOLDOVA  
**Consiliul raional Călărași**  
**Direcția Generală Finanțe**

MD-4400, or. Călărași str. Biruinței. 1  
tel: 2-22-48, tel/fax 2-22-48

**Nr. 02/72 din 22 octombrie 2012**

**Ministerul Finanțelor**

Prin prezenta, informăm că am studiat și analizat proiectul de lege pentru modificarea și complementarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2000 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997) opinii și sugestii nu avem.

**Șeful DGF Călărași**

**Iurie Bobeica**





REPUBLICA MOLDOVA  
CONSILIUL RAIONAL CĂUȘENI  
**DIRECȚIA FINANȚE CĂUȘENI**

---

bd.M.Eminescu, 31, MD-4300, Căușeni, tel. 2-33-84, 2-28-48, fax. 2-33-84, e-mail: dgf\_cs@mail.ru

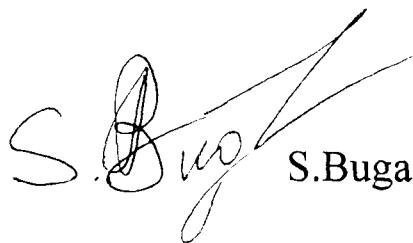
---

22.10.2012 Nr.02/1-15/362

**Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova**

Direcția Finanțe Căușeni nu are propuneri asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997).

Șeful Direcției  
Finanțe Căușeni

  
S.Buga

Ex.A.Para  
tel.024323286

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	24.10.2012	
CODUL		

Republica Moldova  
Consiliul raional Edineț  
Direcția Generală Finanțe Edineț  
or. Edineț str. Independenței 33



Республика Молдова  
Районный совет Единец  
Районное финансовое управление  
г Единец ул. ИнDEPENDЕНЦЕЙ 33

Nr.88 din 30.10. 2012

**MINISTERUL FINANTELOR  
AL REPUBLICII MOLDOVA  
DIRECȚIA BUGETELOR LOCALE**

Direcția Finanțe Edineț a examinat și susține proiectul de modificări și completări a Legii nr. 397 –XV din 16 octombrie 2003 «privind finanțele locale».

Șeful Direcției finanțe Edineț

Stela BOTNARU

Ex.Iu.Cotoros  
tel. 246-2-54-55

REPUBLICA MOLDOVA

Raionul Glodeni

DIRECȚIA FINANȚE

str. Suveranității nr. 2

MD 4901, or. Glodeni

tel. 2-22-50



РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА

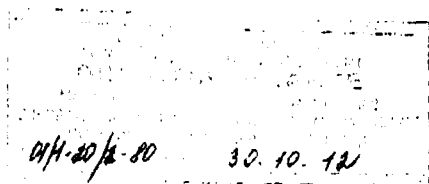
Глоденский район

УПРАВЛЕНИЕ ФИНАНСОВ

ул. Суверанитэций 2

МД 4901 г. Глодень

тел. 2-22-50



La proiectul de lege privind modificare și completarea Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, Direcția Finanțe Glodeni nu are careva propuneri de completare a proiectului.

Șef interimar Direcției Finanțe

Sîngerean Nelea

22.10.2012

Direcția finanțe a Consiliului raional Ocnîța a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și vă comunică următoarele:

1. la art. 19, alineatul (2), litera b), textul „de la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de la bugetul municipal Bălți” urmează a fi înlocuit cu textul “de la bugetul de stat”, deoarece conform noțiunii, transferurile reprezintă mijloacele alocate din bugetul de stat.
2. proiectul de lege (punct. 11) prevede excluderea art. 13, alin.2. Însă în acest caz UAT de nivelul I vor fi lipsite de pîrghi legale de acoperire a decalajului temporar de casă. Deși în practică, în perioada 2003-2012 în raionul Ocnîța acest alineat nu s-a aplicat, considerăm că APL de nivelul I ar trebui să dispună de dreptul de a atrage mijloace pentru acoperirea decalajului temporar de casă.

Șeful direcției finanțe Ocnîța

 C. Gudima

REPUBLICA MOLDOVA  
CONSILIUL RAIONAL REZINA  
**DIRECȚIA FINANȚE  
REZINA**

MD 5400, or. Rezina, str. 27 August 1  
Tel. 2-10-72, tel./fax 2-15-01



РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА  
РАЙОННЫЙ СОВЕТ РЕЗИНА  
**РЕЗИНСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ  
ФИНАНСОВ**

МД 5400, г. Резина, ул. 27 Августа, 1  
Тел 2-10-72, тел./факс 2-15-01

Nr. 127 din 19.10. 2012

Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova

În rezultatul precăutării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XVI din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul fiscal 1163-XIII din 24 aprilie 1997). Direcția Finanțe își exprimă opiniile, referitor la:

**Art. 10 „Transferurile cu destinație generală”,** - este necesar ca formula de calcul pentru claritate să fie întocmită cu exemple a unei UAT.

Și mai important constă faptul în organizarea unui seminar de către persoanele responsabile, care au elaborat acest proiect de modificări legislative cu participarea persoanelor responsabile din APL care se vor ocupa de întocmirea proiectului bugetului pe viitor.

**Art. 14 (alin). 1 lict. c)** - Direcția Finanțe nu este de acord cu acordarea garanțiilor întreprinderilor municipale pentru cheltuieli de capital de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară cât și de peste hotare.

Restul de modificări corespund situației actuale a procesului de descentralizare care trebuie întreprinse pentru a consolida procesul de autonomie a administrației publice locale.

Șeful Direcției Finanțe Rezina

A. Mușinschi

REPUBLICA MOLDOVA  
CONSILIUL RAIONAL  
ȘTEFAN-VODĂ  
DIRECȚIA FINANȚE A  
RAIONULUI  
ȘTEFAN VODĂ



РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА  
РАЙОННЫЙ СОВЕТ  
ШТЕФАН-ВОДЭ  
УПРАВЛЕНИЕ ФИНАНСОВ  
РАЙОНА  
ШТЕФАН - ВОДЭ

—4201, or. Ștefan - Vodă, str. Libertății, nr.1, tel. (242) 2-30-48

nr. 74 din “19” octombrie 2012  
la nr. \_\_\_\_\_ din “ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2012

Ministerul Finanțelor  
al Republicii Moldova

Examinînd proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative: Legii nr.397 – XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale și a Codului Fiscal nr.1163 – XIII din 24.04.1997, Vă informăm, că prezentul proiect este susținut în întregime. Sperăm, că implementarea a principalelor schimbări stipulate în proiectul dat va asigura realizarea acțiunilor a procesului de descentralizare.

Șeful  
Direcției finanțe

Ina Caliman

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		3
DATA	05.11.2012	
CODUL	8784-A	

**Republica Moldova**  
**Consiliul municipal Chișinău**  
**DIRECȚIA GENERALĂ**  
**FINANȚE**



**Республика Молдова**  
**Муниципальный Совет Кишинэу**  
**ГЛАВНОЕ ФИНАНСОВОЕ**  
**УПРАВЛЕНИЕ**

MD2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt,  
 83, tel. 226974, fax. 222803;  
 e-mail: dirfinante@pmc.md  
 Trezoreria Teritorială Chișinău, bugetul municipiului,  
 Ministerul Finanțelor Trezoreria de Stat, codul băncii  
 TREZ MD 2X,  
 cont bancar 226614, 220101100154790,  
 codul fiscal 1007601009576

MD2012, мун. Кишинэу, б-р. Штефан Чел Маре ши  
 Сфынт, 83, тел. 226974, факс 222803;  
 e-mail: dirfinante@pmc.md  
 Территориальное казначейство Кишинэу, бюджет  
 муниципия, Министерство Финансов  
 Государственное казначейство,  
 код банка TREZ MD 2X,  
 банковский счет 226614, 220101100154790,  
 фискальный код 1007601009576

24.10.12 nr. 47/04-X  
 La nr. \_\_\_\_\_ din \_\_\_\_\_

Ministerul Finanțelor  
 al Republicii Moldova

Direcția generală finanțe a Consiliului municipal Chișinău a examinat proiectul de Lege „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” cu referire la Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale și vă informează.

Concomitent cu modificările propuse la Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, este necesar să fie modificată și Legea nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, deoarece la moment competențele proprii și delegate ale unității administrativ-teritoriale de nivelul doi nu sunt bine determinate.

Referitor la modificarea propusă la art. 5 alineatul (4) pct. 2) „defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 45% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective”, considerăm că nu va fi suficient pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de competența unității administrativ-teritoriale de nivelul doi.

Spre exemplu, proiectul de buget municipal elaborat pentru anul 2013 la partea venituri de bază constituie 2574,9 mil. lei, o dată cu operarea modificărilor propuse la Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale aceste venituri se vor diminua cu 1577,7 mil. lei sau cu 61,3 la sută în același timp cheltuielile pentru întreținerea instituțiilor de învățământ, pentru care urmează a fi prevăzute transferuri cu destinație specială, constituie 40 la sută din totalul cheltuielilor bugetului municipal.

În afară de aceasta, volumul cheltuielilor pentru învățământul public luate în calcul la stabilirea relațiilor cu bugetul de stat pe anul 2013 constituie doar 848,0 mil. lei (pentru instituțiile finanțate de la bugetul municipal). În bugetul municipal aceste cheltuieli sunt estimate la 1029,4 mil. lei, fapt ce denotă că normativul stabilit de Ministerul

Finanțelor nu acoperă necesitatea reală în cheltuieli pentru întreținerea instituțiilor de învățământ.

Pentru anul 2012 și în propunerile la bugetul municipal pe anul 2013, cheltuielile normative s-au suplimentat în sumă de peste 200, 0 mil. lei. În afară de aceasta cheltuielile suportate de bugetul municipal pentru lucrările de reparații și reconstrucții a instituțiilor de învățământ au constituit în anul 2010 - 33,4 mln lei în anul 2011- 44,7 mln.lei.

Conform Legii nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, în competența unității administrativ-teritoriale de nivelul doi rămân astfel de domenii ca:

- construcția și întreținerea drumurilor, străzilor și podurilor;
- construcția, întreținerea și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă, de canalizare, de epurare a apei;
- construcția de locuințe pentru păturile social - vulnerabile ale populației și alte cheltuieli prevăzute de la bugetul municipal.

Având în vedere faptul că obiectivele în cauză sunt într-o stare deplorabilă, iar numărul de aplicanți pentru locuințele sociale este în creștere mijloacele alocate în fiecare an sunt insuficiente.

Reieșind din modificările propuse la art. 5 alin. (4) pct. 2) din legea sus menționată, sursele de venituri ale bugetului se vor diminua, fapt ce nu va permite AAPL să-și onoreze competențele proprii.

Luând în considerație cele menționate, propunem ca art. 5 alin. (4) pct. 2) din Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale să fie expus în următoarea redacție: „ defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 65% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective” sau de suplimentat pct. 2) cu un alineat care să prevadă defalcări în mărime de cel puțin 15% din celelalte venituri generale de stat încasate în teritoriu.

Director al Direcției



Veronica Herța



**Republica Moldova**  
**PRIMĂRIA m.BĂLȚI**

str. Independenței, 1  
MD-3100, m.Bălți  
Republica Moldova  
tel.: (373 231) 2-31-81, fax: 2-81-61  
e-mail: primaria@beltsy.md  
www.balti.md



**Республика Молдова**  
**ПРИМЭРИЯ м.БЭЛЦЬ**

ул. Индепенденцей, 1  
MD-3100, м.Бэлць.  
Республика Молдова  
тел.: (373 231) 2-31-81, факс: 2-81-61  
e-mail: primaria@beltsy.md  
www.balti.md

24.10.2012 Nr. 03-11/1745

La Nr. \_\_\_\_\_ de la \_\_\_\_\_

**Ministerul Finanțelor**  
**al Republicii Moldova**

Primăria mun. Bălți a examinat cu minuțiozitate proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cu referire la aceasta, credem că, nu este posibil de dat o apreciere univocă tuturor modificărilor și completărilor propuse.

Trezesc nedumerire și nu suntem de acord cu modificările la art. 5 din Legea privind finanțele publice locale în ceea ce privește repartizarea veniturilor între bugetele UAT. Putem oare vorbi despre respectarea principiilor Cartei Europene a autonomiei locale – document, semnat de Republica Moldova în anul 1996, dacă proiectul în cauză prevede o scădere bruscă a volumului de venituri, inclusiv a veniturilor proprii ale UAT, și ca rezultat, reducerea competențelor APL?!

Astfel, impozitul pe venitul persoanelor fizice, din categoria veniturilor proprii ale UAT este transferat în categoria surselor de venituri regulatorii.

Cu referință la proiectul bugetului municipiului Bălți pe anul 2013, în condițiile proiectului de lege în cauză, bugetul municipiului va înregistra pierderi de mijloace financiare în sumă aproximativă de 160,0 mil lei, inclusiv: 60,1 mil lei sau 47,0 la sută - la impozitul pe venitul persoanelor fizice, 36,3 mil lei – la impozitul pe venitul persoanelor juridice, 7,5 mil lei – la fondul rutier și 55,1 mil lei - din transferuri (anexa nr.1).

Este inexplicabil, de asemenea, și faptul excluderii din bugetul mun. Bălți a unor surse de venituri regulatorii ca impozitul pe venitul persoanelor juridice și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova. Structurând astfel veniturile bugetului municipiului Bălți în folosul veniturilor generale de stat, se poate afirma cu certitudine, că bugetul local va rămîne pe deplin golit, descurajat și vulnerabil.

Mai mult ca atât, practica revizuirii normativelor de defalcări la bugetul local de la impozitele regulatorii va priva APL de posibilitatea planificării și realizării programelor de dezvoltare a teritoriului pe termen lung.

Și în mod firesc, drept consecință, va fi o lipsa totală a investițiilor de capital în structura de cheltuieli a bugetului local. În același context, este de menționat că, autoritățile publice centrale permanent au pus accentele pe necesitatea majorării veniturilor proprii.

Totodată, ponderea impozitelor și taxelor locale în volumul total al bugetului municipiului nu este atât de semnificativă; în mărime absolută cifra dată se evaluează doar la 26,5 mil lei, înregistrînd o disparitate certă în raport cu suma de 160 mil lei, exclusă din bugetul municipiului. Toate, în contextul majorării deja a cotelor la impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice în anul curent de 2,5 ori.

Dar, majorarea cotelor la impozitele locale nu poate fi aplicată la infinit, iar introducerea de noi taxe nu este atât de inocentă cum ne-am dori. Însăși Ministerul Finanțelor recunoaște unele

dificultăți în aplicarea și gestionarea lor (scrisoarea nr. 14/3-03/144/514 din 08.06.2012) și propune să fie anulate.

În urma transmiterii pentru finanțare a sistemului de învățământ preuniversitar din contul transferurilor cu destinație specială, se creează o aparență, că bugetul local se eliberează de povara unei părți dominante de cheltuieli bugetare, iar suma rămasă de venituri proprii va acoperi integral toate cheltuielile necesare bugetului local. În același timp, se creează o iluzie, că APL va scăpa de povara problemelor financiare, aferente asigurării viabilității instituțiilor publice a unei ramuri semnificative pentru bugetele locale. Însă, o analiză simplă a situației date formează o imagine complet diferită. De exemplu, pe mun.Bălți cunatumul sumei veniturilor, excluse din buget este cu mult mai mare decât cunatumul sumei cheltuielilor, aferente întreținerii ramurii "Învățământ", trecută la finanțare din contul transferurilor speciale. Apare întrebarea: din contul căror surse va fi acoperit acest deficit? Logic ar fi - din contul transferurilor. Dar pentru municipiul Bălți mecanismul calculării pe bază de formulă nu este valabil. În așa mod, pe lângă problemele rămase în sistemul de învățământ din municipiu va persista și problema financiară.

Mai mult ca atât, conform aceluiași proiect de lege a finanțelor publice locale transferurile cu destinație specială se utilizează doar conform destinației și în caz contrar, se virează în bugetul de la care au fost primite. În așa mod, veniturile proprii colectate din teritoriu ( 15.9 mil. lei - în anul 2010 și 15,3 mil.lei – în anul 2011) devin proprietatea bugetului de stat. O astfel de perspectivă (în condițiile proiectului de lege) pentru bunăstarea financiară propusă municipiului Bălți cu reducerea veniturilor, fără acordarea subvențiilor, generează dubii privind perspectivele și corectitudinea aplicării formulei de calcul a transferurilor.

Drept exemplu elocvent servește situația cu instituțiile preșcolare și extrașcolare din municipiul Bălți, care necesită o abordare stringentă și individuală a planificării cheltuielilor pentru aceste instituții, niște calcule distincte, specifice, deoarece toți specialiștii, care se confruntă cu această problemă la nivel de APC sunt de acord cu aceasta. Astfel, problema rămâne în discuții, efectul negativ al ei fiind pierderea anuală nemijlocită în bugetul municipiului a unei părți considerabile de mijloace financiare. De exemplu, în anul 2010 normativul pentru instituțiile preșcolare a fost calculat de către Ministerul Finanțelor în sumă de 42,5 mil lei, pe cînd executarea de casă a constituit 49,4 mil lei, în anul 2011 – respectiv, 45.0 mil lei și 56,1 mil lei (anexa nr.2). Discrepanța dintre cheltuielile estimate de Ministerul Finanțelor și executarea de casă pe perioada de gestiune este evidentă. În anul 2010 ea a constituit 6.9 mil lei, în 2011 – 11,1 mil lei. Aceste cheltuieli au fost acoperite din contul veniturilor proprii ale bugetului municipal, care puteau fi orientate pentru alte cheltuieli, de exemplu în gospodăria locativ-comunală. Luînd în considerare că, la elaborarea formulei transferurilor, experții au ținut cont de executarea de casă a bugetului pe anul 2010, la estimarea sumei necesare de venituri regulatorii, vădit au fost luate în calcul sumele, care urmau să rămîna la discreția primăriei.

Este de menționat că, la aprobarea unor sume suplimentare din contul mijloacelor bugetului local nu merge vorba despre dezvoltarea sau modernizarea instituțiilor; aceste mijloace sunt direcționate doar pentru acoperirea strictului necesar: remunerarea personalului, alimentația copiilor și plata pentru serviciile comunale. Această situație a ramas neschimbată și în anul 2012- normativul Ministerului Finanțelor pentru instituțiile preșcolare a constituit 48.1 mil lei, pe cînd în buget s-au aprobat 55,6 mil lei. Suma în cauză, însă, nu include cu integritate mijloacele necesare pentru plata resurselor termoeenergetice consumate, pentru care suplimentar sunt necesare încă 7.3 mil lei. Astfel, pînă la finele anului, din contul reducerii cheltuielilor pentru gospodăria locativ-comunală, întreținerea căreia intră în sfera de competențe proprii, vom fi nevoiți să identificăm sursele necesare respective. Și atunci diferența va consitui 14.8 mil lei.

În temeiul celor expuse, concluzionăm, că abordarea experților pe marginea luării în considerare numai a părții de venituri a bugetului este ambiguă. Astfel, dacă presupunem că drept

bază de calcul a fost luată executarea de casă a părții de venituri și cheltuieli a bugetului pentru anul 2010, atunci reiese că, autoritățile centrale, de la bun început au lipsit bugetul municipiului Bălți de o parte semnificativă de mijloace financiare necesare. Numai pentru anul bugetar 2010, pentru a acoperi cheltuielile minime în sfera publică, primăria mun. Bălți, independent, a identificat suplimentar la bugetul normativ mijloace financiare de peste 30 mil lei. În 2011 – 17.4 mil lei. În anul curent, situația este și mai complicată. Doar pentru 9 luni ale anului 2012 partea de cheltuieli a bugetului municipiului Bălți a fost majorată cu 26.0 mil lei, dintre care din contul surselor creditoare - cu 11.0 mil lei.

Astfel, apare întrebarea: din ce cauză la deducerea formulei de calcul, experții nu au luat în considerare toate aspectele legate de executarea bugetului municipiului Bălți - o regiune atât de importantă a țării? Cine a analizat dificultățile cu care se confruntă APL în procesul aprobării bugetului, când aleșii locali nu pot argumenta atât lor, cât și comunității din teritoriu dificultățile apărute întru exercitarea funcțiilor APL în condițiile unui buget extrem de redus? Cum să intercalăm modificările la proiectul Legii privind finanțele publice locale cu principiile Strategiei Naționale de Descentralizare?

Din toate aceste considerente credem că, înainte de a realiza modificările propuse, este necesară o reexaminare profundă a multiplelor și posibilelor variante ale impactului lor asupra bugetelor tuturor UAT.

Din punctul nostru de vedere, logistic și corect ar fi, ca formula de calcul a relațiilor interbugetare să se bazeze pe normativele, elaborate de Ministerul Finanțelor, privind stabilirea relațiilor interbugetare dintre bugetul de stat și bugetele locale, astfel încât, normativele de cheltuieli să fie posibil de comparat cu normativele de venituri, deoarece, executarea de casă pe unele grupuri de cheltuieli depășește considerabil normativele stabilite de Ministerul Finanțelor.

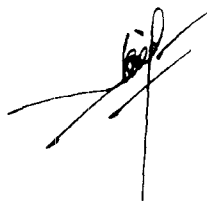
Luând în considerare cele expuse, propunem:

1. Calculele experților să fie efectuate în baza normativului, privind stabilirea relațiilor interbugetare, elaborat de Ministerul Finanțelor, ceea ce va asigura o abordare corectă a repartizării veniturilor între bugete.

2. Întru deducerea cu precizie a formulei de calcul a transferurilor să fie atrase și implicate subunitățile financiar-economice a APL.

Reieșind din cele menționate, primăria municipiului Bălți consideră că este necesar să se acorde o atenție deosebită consolidării legislative a garanțiilor privind transmiterea autorităților publice locale a mijloacelor financiare, necesare pentru exercitarea competențelor proprii și delegate.

**Primarul municipiului Bălți**



**Vasili Panciuc**

**Dinamica  
bugetului municipiului Bălți**

Denumirea surselor	Capitol	Paragraf	Executat 2010	Executat 2011	Aprobat 2012	Precizat 2012 la 01.10.12	Proгноza 2013 DGFE	Proгноza MF 2013	Proгноza MF 2013 în august
--------------------	---------	----------	---------------	---------------	--------------	------------------------------	--------------------	------------------	-------------------------------

Conform Legii cu privire la finanțele publice locale în vigoare

Venituri proprii cu taxe locale			119424,6	141633,7	142248,1	142800,1	157146,2	166116,3	166116,0
inclusiv taxe locale			15149,3	18152,2	17548,1	17548,1	20032,9	20082,9	20083,0
Defalcări de la veniturile regularizatoare			12771,2	15294,1	52341,2	52341,2	29300,0	29300,0	43834,0
<b>Total</b>			<b>132195,8</b>	<b>156927,8</b>	<b>194589,3</b>	<b>195141,3</b>	<b>186446,2</b>	<b>195416,3</b>	<b>209950</b>
Mijloacele speciale ale instituțiilor publice			9002,8	10264,5	9066,6	9970,0	9604,4	9604,4	9604,0
Venituri fondurilor speciale			508,2	567,5	500,0	500,0	600,0	600,0	600,0
Transferuri			109725,9	106773,5	69161,5	70423,8	50393,8	62042,5	55166,8
inclusiv transferuri curente de la bugetul de stat			103030,0	99190,0	65470,0	65470,0	46460,0	58108,7	51248,0
Granturi			347,9	411,7	229,2	265,6	0	0	0
<b>Total general</b>			<b>251780,6</b>	<b>274945,0</b>	<b>273546,6</b>	<b>276300,7</b>	<b>247044,4</b>	<b>267663,2</b>	<b>275320,8</b>

Conform proiectului Legii cu privire la finanțele publice locale

Venituri proprii cu taxe locale			32326,3	34878,0	35238,1	35238,1	36914,2	38114,3	38114,0
inclusiv taxe locale			15149,3	18152,2	17548,1	17548,1	20032,9	20082,9	20083,0
Defalcări de la veniturile regularizatoare			46162,1	56580,5	56715,3	57007,9	63723,0	67841,1	67841,1
<b>Total</b>			<b>78488,399</b>	<b>91458,521</b>	<b>91953,4</b>	<b>92245,96</b>	<b>100637,16</b>	<b>105955,36</b>	<b>105955,06</b>
Mijloacele speciale ale instituțiilor publice			9002,8	10264,5	9066,6	9970,0	9604,4	9604,4	9604,0
Venituri fondurilor speciale			508,2	567,5	500,0	500,0	600,0	600,0	600,0
Transferuri									
inclusiv transferuri curente de la bugetul de stat									
Granturi									
<b>Total general</b>			<b>87999,4</b>	<b>102290,5</b>	<b>101520,0</b>	<b>102716,0</b>	<b>110841,6</b>	<b>116159,8</b>	<b>116159,1</b>

Sursele de venit, care se exclud din buget conform proiectului Legii cu privire la finanțele publice locale

Impozitul pe venitul din salariu (47%)	111	01-09	40936,2	50175,2	50294,7	50554,1	56509,0	60160,9	60160,9
Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător	111	20-23	8130,3	10367,3	46841,2	46841,2	21800,0	21800,0	36334,0
Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	115	44	4640,9	4926,8	5500,0	5500,0	7500,0	7500,0	7500,0
Transferuri	300		109725,9	106773,5	69161,5	70423,8	50393,8	62042,5	55166,8
Granturi	400		347,9	411,7	229,2	265,6	0	0	0
<b>Total</b>			<b>163781,2</b>	<b>172654,5</b>	<b>172026,6</b>	<b>173584,7</b>	<b>136202,8</b>	<b>151503,4</b>	<b>159161,7</b>

Cheltuielile, care se exclud din buget conform proiectului

Legii cu privire la finanțele publice locale

Devierile dintre venituri și cheltuieli

147928,3	157377,3	167281,1	183174,8	189574,3	161809,4	165501,9
15852,9	15277,2	4745,5	-9590,1	-53371,5	-10306,0	-6340,2

## Indicii bugetului municipal Balti a.a.2010-2013

mii lei

Indicii		a.2010	a.2011	a.2012	a. 2012	a.2013		
		Executat (Cheltuieli de casa)	Executat (Cheltuieli de casa)	Aprobat	Precizat	Normativ MF varianta I	Normativ MF varianta II	Calculat mun. Balti
01	Servicii de stat cu destinatie generala	6749,3	7318,2	8241,2	10268,9	7163,2	7163,2	10751,4
	inclusiv:							
	Primaria mun. Balti	5690,8	5355,1	5907,6	7872,8	4587,3	4587,3	7782,5
	DGFE mun. Balti	1058,5	1159,2	1640,0	1566,8	1834,9	1834,9	2000,4
	Primaria s. Elizaveta		496,60	440,8	560,6	458,7	458,7	624,9
	Primaria s. Sadovec		307,30	252,8	268,7	282,3	282,3	343,5
03	Aparare nationala	398,4	399,0	400,0	400,0	287,2	484,5	481,5
	inclusiv:							
	cheltuieli pentru recruti	91,90	98,10	105,0	105,0	60,3	60,3	
	cheltuieli pentru intretinerea centrului militar	306,50	300,90	295,0	295,0	226,9	234,2	481,5
	Alte cheltuieli						190,0	
05	Mentinerea ordinii publice si securitatea nationala	13541,1	14179,3	15755,4	15880,9			
	inclusiv:							
	Comisariatul de politie	13498,4	14092,6	15715,4	15815,4			
	Cheltuieli pentru situatii exceptionale si lichidarea urmarilor calamitatilor naturale				25,5			
	Protectia civila	42,7	86,7	40,0	40,0			
06	Invatamint	147928,3	157377,3	167281,1	183174,8	161809,4	165501,9	189574,3
	inclusiv:							
	Institutii prescolare	49357,5	56050,9	55629,2	70848,8	49547,7	52202,9	74229,1
	Scoli primare, Gimnazii si Licee	77710,8	87136,8	95966,3	95771,4	87848,4	88666,6	87848,4
	Dejunari calde					5611,1	5594,6	5611,1
	Scoli - internat cu regim special	2460,5	2704,5	2780,0	2780,0	2711,9	2746,9	2862,0
	Educatia incluziva					1206,6	1206,6	1206,6
	Institutii si masuri privind lucrul extrascolar cu copiii(Cultura)	5381,3	4822,5	5579,3	5942,7			6654,9
	Institutii si masuri privind lucrul extrascolar cu copiii(Invatamint)	1264,2	2910,2	2815,4	3275,5	8247,4	8339,2	3414,8
	Scoli sportive	5243,0						
	Scoala de natatie	2869,0						
	Contabilitati centralizate	2501,1	2601,5	3071,2	3142,5	4909,2	4971,5	4909,2
	Cheltuieli pentru penitenciari					64,7	64,7	64,7
	Bacalaureat	63,0	75,5	100,0	100,0	121,8	121,8	121,8
	odihna de vara	363,7	362,9	430,0	403,5			916,8
	Limba Noastra	125,4	120,0	20,0	120,0			120,0
	Studiarea limbilor minoritatilor nationale					59,8	44,6	59,8
	Serviciul de asistenta psihopedagogica					633,9	633,9	633,9
	Asigurarea desfasurarii olimpeadelor rationale						61,7	
	Toatal fara Organe administrative	147339,5	156784,8	166491,4	182384,4	160962,5	164655,0	188653,1
	Organe administrative	588,80	592,50	789,7	790,4	846,9	846,9	921,2
08	Cultura, arta, sport si activitati pentru tineret	9752,0	19514,1	19174,9	20726,9	23175,6	24803,7	31243,0
	inclusiv:							
	Activitati in domeniul culturii	7537,5	8236,3	8669,2	8781,4	9540,1	9858,5	11430,2
	Activitati in domeniul sportului	400,0	419,9	374,2	441,4	13323,8	14733,5	208,8
	inclusiv:							
	-sport	327,9	359,7	301,2	368,4	211,4	211,4	211,4
	-activitatea pentru tineret	72,1	60,2	73,0	73,0	97,4	97,4	97,4
	Scoli sportive		6288,60	5800,0	7091,9	12565,4	12954,3	15065,4
	Institutii pentru tineret	124,1	180,2	620,5	620,5	449,6	1470,4	1450,0
	Scoala de natatie		2884,30	2800,0	2800,0			
	Alte institutii si activitati cultural - educative	299,8	463,6	388,0	432,7			373,4
	Contabilitati centralizate	211,4	200,0	270,0	270,0			286,3
	Comunitati							
	TV si radio	441,6						
	Redactie	582,3	665,9					
	Stadion							
	Toatal fara Organe administrative	9596,7	19338,8	18921,9	20437,9	22963,9	24592,0	30914,1
	Organe administrative	155,30	175,30	253,0	289,0	211,7	211,7	328,9
09	Ocrotirea sanatatii	4031,6	1617,5	305,0	1055,0	352,9	352,9	7911,7
	inclusiv:							
	Organe administrative	123,8	75,2	165,0	165,0	352,9	352,9	211,7
	Cheltuieli capitale	3907,8	1542,3	140,0	890,0			7700
10	Asigurare si asistenta sociala	26333,3	23247,0	16779,3	21012,9	17265,0	18707,1	24237,6
	inclusiv:							
	Centrul de sanatate mintala "SOMATO" Balti	642,6	477,5	486,8	745,3	757,7	779,0	757,7
	Serviciul de ingrijire sociala la domiciliu	2365,5	2482,8	2500,0	2513,3	2819,6	2975,1	3005,0
	Serviciul de asistenta sociala comunitara	706,1	659,0	800,0	805,4	919,8	1011,7	1075,2
	Casa de copii	50,3	55,4	59,0	59,0	55,3	56,3	59,4
	Centrul de plasament "Drum spre casa" Balti	1376,8	943,1	1020,0	1512,7	1661,5	1717,7	1651,5
	Centre psihosociale de reabilitare a victimelor violentei in familie							
	Centrul de criza familiala "SOTIS" Balti	480,8	428,8	468,8	498,8	589,0	598,6	779,0
	Centrul ergosocial pentru persoane cu probleme de sanatate mintala "Socium" Balti		479,7	550,0	550,0	970,3	998,8	970,3
	Centrul pentru copii si tineri cu disabilitati mixte severe "Danco" Balti	1023,2	1444,8	1417,3	820,0	646,9	665,8	949,5
	Centrul comunitar pentru oamenii in etate "Respiratia a doua" Balti	539,3	414,5	528,8	499,9	918,2	942,5	918,2
	Centrul de primire a copilului in regim de urgenta "Evrica" Balti		406,8	426,7	430,8	281,6	291,2	656,9
	Reintoarcere-fara adăpost	434,6	430,7	489,0	569,0	465,1	475,5	811,4
	Cheltuieli pentru situatii exceptionale si lichidarea urmarilor calamitatilor naturale	100,0						
	Serviciu de asistenta parentala profesionala					73,7	75,4	73,7
	Serviciu de sprijin familial si reintegrare					72,5	72,5	72,5
	Serviciul asistenta personala						911,9	890,5
	Serviciul protezare si ortopedie	46,6	44,4	53,8	53,8	56,4	59,5	55,4
	Indemnizatie pentru orfani si tuteleti	2221,2	1764,5	1836,0	2097,7	1935,8	1936,8	1980,0
	Compensatii nominative	2536,2	3489,6	3951,9	3618,8	4303,8	4303,8	4303,8
	Compensatii de transport pentru veterani si invalizi	68,3	119,2	142,4	167,7	172,2	182,4	166,2
	Compensatii si indemnizatii nominative	10524,5	5477,6	1416,7	4153,1			4188,0

Indicii	Executat (Cheltuieli de casa)	Executat (Cheltuieli de casa)	Aprobat	Precizat	Normativ MF varianta I	Normativ MF varianta II	Calculat mun.Balti
Compensarea cheltuielilor legate de organizarea funerariilor veteranilor si invalizilor de razboi	6,0	5,7					6,0
Indemnizatii pentru constructia(procurarea) locuintelor		1983,7		165,3			
Compensatii acordate cetatenilor reabilitati	291,5	301,3		357,4			
Rambursarea creditelor preferentiale acordate unor categorii de populatie	1623,4	1274,6		750,2			
Alte cheltuieli	794,7	101,1	87,1	94,0			123,5
<b>Total fara Organe administrative</b>	<b>25831,6</b>	<b>22784,8</b>	<b>16234,3</b>	<b>20462,2</b>	<b>16700,4</b>	<b>18142,5</b>	<b>23514,7</b>
Organe administrative	501,7	462,2	545,0	550,7	564,6	564,6	722,9
<b>14 Transporturi,gospodaria drumurilor, comunicatii si informatica</b>	<b>5424,9</b>	<b>4617,0</b>	<b>5500,0</b>	<b>5500,0</b>	<b>6116,0</b>	<b>7500,0</b>	<b>70136,8</b>
inclusiv:						7500,0	
Fondul rutier	5424,9	4617,0	5500,0	5500,0	6116,0		70136,8
<b>15 Gospodaria comuna si gospodaria de exploatare a fondului de locuinte</b>	<b>35054,4</b>	<b>38498,4</b>	<b>32080,0</b>	<b>33315,4</b>	<b>21051,0</b>	<b>15239,0</b>	<b>145909,1</b>
inclusiv:							
Gospodaria comuna	35054,4	38498,4	32080,0	33315,4	21051,0	15239,0	145909,1
<b>16 Complexul pentru combustibil si energie</b>	<b>301,5</b>	<b>1,7</b>					
<b>20 Activitati si servicii neatribuite altor grupuri principale</b>	<b>1257,7</b>	<b>1358,6</b>	<b>1242,4</b>	<b>1073,7</b>	<b>2888,6</b>	<b>2951,8</b>	<b>5684,0</b>
inclusiv:							
Fondul de rezerva			558,0	76,9	1378,0	2403,0	4607,1
angajati de deservire administrativa	332,2	371,9	451,4	451,4	510,6	548,8	500,7
Alte cheltuieli	799,5	819,7	113,0	425,4			426,2
Servicii bancare	126,0	147,4	120,0	120,0			150,0
Documente executiuni		19,60					
creditarea acta	-2,3						
<b>Taxele locale</b>					<b>25389,0</b>	<b>20083,0</b>	
<b>Total fara mijloace speciale cu taxele locale.</b>	<b>250770,2</b>	<b>268128,1</b>	<b>266759,3</b>	<b>292408,5</b>	<b>265497,9</b>	<b>162787,1</b>	<b>485929,4</b>
Mijloace speciale.	10096,3	10182,8	9295,8	11968,2	10970,0	9604,0	9604,4
135/15	110,0	536,0		1280,3			
Fonduri speciale	3639,2	5155,7	4191,5	4604,1	4468,8	4518,8	4533,8
в т.ч. за счет местн б-та							
inclusiv: Contine	600,0				300,0	600,0	600,0
Proiecte investitionale	164,5			166,2			
<b>TOTAL</b>	<b>263960,2</b>	<b>282930,6</b>	<b>280246,6</b>	<b>307700,5</b>	<b>280936,7</b>	<b>176909,9</b>	<b>500067,6</b>

## Предложения

### по проекту Закона «О внесении изменений и дополнений

### в Закон РМ «О местных публичных финансах»

Рассмотрев предложенный вариант проекта Закона, Исполнительный комитет АТО Гагаузия предлагает внести некоторые изменения и дополнения, а именно:

1. Согласно Закону АТО Гагаузия №1-III от 12 августа 1995 года территориальное устройство автономии предполагает наличие трех районов, которые имеют свою структуру и свой бюджет, который ежегодно утверждается Народным Собранием Гагаузии (приложения к Закону «О бюджете АТО Гагаузия» №3/1, 3/2, 3/3). В предлагаемом варианте проекта Закона районы автономии четкого обозначения не нашли. Предлагается включить в проект Закона и определить место вышеназванным структурным подразделениям Исполкома Гагаузии.

2. Ст.18 Закона Республики Молдова №345-XIII от 23.12.1994 года «Об особом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» предусматривает, что:

«(1) Бюджет Гагаузии формируется из всех видов платежей, установленных законодательством Республики Молдова и Народным Собранием.

(2) Взаимоотношения бюджета Гагаузии и государственного бюджета устанавливаются в соответствии с законами Республики Молдова о бюджетном устройстве и о государственном бюджете на соответствующий год в виде фиксированных платежей *из всех видов налогов и платежей.*»

Предлагаемый проект Закона ограничивает некоторые виды налогов к поступлению в бюджет АТО Гагаузия (подходный налог с физических лиц) либо исключает их вовсе (подходный налог от предпринимательской деятельности, сбор за пользование автомобильными дорогами автомобилями, зарегистрированными в Республике Молдова, приватный налог, сборы за природные ресурсы).

Считаем необходимым сохранения 100% зачисления перечня налогов, поступающих в бюджет АТО Гагаузия в настоящее время.

3. Предлагаемый вариант Закона предусматривает

«Статья 8. Компетенции по осуществлению расходов

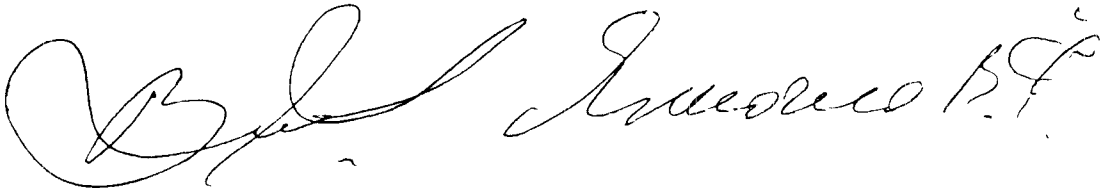
Компетенции по осуществлению бюджетных расходов административно-территориальных единиц по отраслям деятельности разграничиваются на основании законодательства о местном публичном управлении и административной децентрализации».

Однако не учитываются требования Закона Республики Молдова «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» №345-XIII от 23.12.1994 года в части обеспечения финансирования бюджетом АТО Гагаузия своих структурных подразделений таких, как УВД, муниципальная полиция и т.д.

Предполагается ли тем самым внесение изменений в другие законодательные акты, если да, то какие именно, если нет - какие тогда расходы возможно производить и каким образом будет осуществляться контроль за объемами и направлением расходования бюджетных средств.

4. На территории автономии отработан механизм взаимодействия между бюджетами разных уровней как по части осуществления расходов по демографическим процессам, сохранению, развитию национальных особенностей автономии (изучение родного языка, существование национальных коллективов, национального театра, издательство периодической печати на родном языке и т.д. ), так и по осуществлению капитальных вложений в объекты собственности автономии, строительство и ремонт автомобильных дорог местного значения и др.

Предлагается такого рода взаимоотношения в рамках бюджета АТО Гагаузии (центральный бюджет, районные бюджеты, бюджеты муниципия, городов, сел (коммун)) сохранить.



Илиева В.Ф.





*D. Raț  
E. Ch. / 5.11.*

## Congresul Autorităților Locale din Moldova

Str. Columna 106A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)

Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 154 din 2.11. 2012  
La nr. 06/2-17 din 11.10.2012

Ministrului Finanțelor al Republicii  
Moldova  
Dlui. Veaceslav Negruța

### AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

#### 1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit solicitarea din partea Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova de a examina și de a veni cu un aviz în privința proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997.

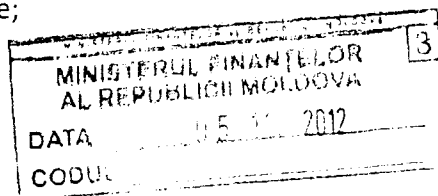
CALM a consultat membrii săi și a analizat prevederile documentului în cauză prin prisma situației actuale, respectării drepturilor, intereselor și principiilor de organizare și funcționare a administrației publice locale.

În acest sens, constatăm că în general, acest proiect de lege poate fi considerat o primă încercare de a aduce schimbări fundamentale și reale la sistemul actual de finanțe publice locale care este unul excesiv de centralizat, politizat și dăunător pentru întregul sistemul de administrație publică locală.

În acest sens, menționăm că în Republica Moldova, cu toate că au existat mai multe legi privind finanțele locale, până în prezent, niciodată nu a existat o abordare cu adevărat serioasă și fundamentală a problematicii date. Majoritatea acțiunilor autorităților din Moldova reducându-se la promisiuni și doar acte cu caracter declarativ. Situația în domeniul descentralizării financiare și a autonomiei locale rămânând practic neschimbată. Nu în zădar, principala critică adusă din partea instituțiilor europene Republicii Moldova în domeniul democrației locale pe parcursul ultimilor 10 ani (inclusiv în Raportul recent al Consiliului Europei privind situația democrației locale, din 22 martie 2012), întotdeauna se referea anume la lipsa unei autonomiei financiare locale reale, centralizarea excesivă și dependența totală financiară a autorităților locale, care în consecință generează o politizare excesivă, incapacitate și ineficiență totală a întregului sistem de APL.

În special, referindu-ne la proiectul dat de lege, putem constata și saluta următoarele idei și direcții esențiale pentru descentralizarea financiară, depolitizarea sistemului și consolidarea autonomiei locale:

- Separarea transferurilor condiționate de cele generale;



- Separarea transferurilor destinate APL de nivelul I de cele destinate APL de nivelul II;
- Stabilirea relațiilor directe între Ministerul Finanțelor și APL de nivelul I și II. Precum și eliminarea raporturilor de intermediere, exercitate de APL de nivelul II.
- Stabilirea expresă în lege a unor cote concrete al impozitului pe venitul persoanelor fizice care va fi defalcat în bugetele locale ale UAT I și UAT II;
- Creșterea gradului de transparență și obiectivitate al fondului de echilibrare și a parametrilor acestuia;
- Creșterea gradului de motivare și inițiativă al APL în domeniul fiscal prin excluderea veniturilor proprii din formula de echilibrare și eliminarea influenței transferurilor asupra bazei fiscale proprii;
- Reducerea amestecului factorului uman în deciziile financiar-bugetare.

Deși toate inovațiile respective nu asigură pe deplin o veritabilă descentralizare financiară și autonomie locală, totuși considerăm că introducerea tuturor acestor elemente în sistemul actual al APL este extrem de importantă, va asigura un grad sporit al autonomiei locale (comparativ cu cel actual) și poate constitui un pas important înainte în crearea unor premise/fundamente reale pentru dezvoltarea unui sistem modern și descentralizat al finanțelor publice locale.

În același timp, analizând proiectul dat de lege și consultând membrii săi, CALM constată unele lacune, venind cu propuneri concrete în vederea îmbunătățirii textului proiectului dat de lege în corespundere cu actele normative naționale și internaționale din domeniul autonomiei locale, angajamentelor Republicii Moldova în fața instituțiilor europene, precum și în conformitate cu prevederile strategiei naționale privind descentralizarea la capitolul descentralizarea financiară.

În acest sens, propunem în continuare poziția noastră asupra diferitor aspecte ale proiectului dat, care sperăm să fie luate în considerație.

## **2. Legislația și documentele aplicabile**

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, Nr. 435-XVI din 28.12.2006
- ❖ Legea privind administrația publică locală, Nr. 436-XVI din 28.12.2006
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397-XV din 16 octombrie 2003
- ❖ Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997
- ❖ Raportul, rezoluția și recomandările Congresului Puterilor Locale și regionale al Consiliului Europei, privind democrația locală din Republica Moldova, din 22.03.2012.

## **3. Obiectii de ordin conceptual**

**3.1 Proiectul dat de lege nu prevede reținerea impozitului pe persoane fizice la locul de reședință sau domiciliul a acesteia.**

În afară de faptul că această situație contravine prevederilor strategiei naționale de descentralizare, opiniei majorității experților și factorilor decizionali din Republica Moldova, precum și experiențelor țărilor de succes în domeniul descentralizării (Suedia, Polonia, Cehia

etc.), ea contravine drepturilor și intereselor majorității covârșitoare a comunităților locale din Republica Moldova, care sunt lipsite de o sursă sigură de venit și pe care ar putea folosi pentru dezvoltarea economico-socială a localităților respective. Deoarece, în afară de faptul că schimbarea sistemului actual, este orientat spre depolitizare și oferirea a unei autonomii/libertăți mai mare pentru APL, în ceea ce privește administrarea resurselor financiare locale/proprie, mai este necesar ca acest sistem să ofere și niște instrumente/venituri permanente și reale pentru toate APL în vederea implementării acestei autonomii financiare în practică și creșterii capacității financiare a APL, astfel ca să crească posibilitățile lor de a-și realiza responsabilitățile/obligațiile sale legale.

De aceea, un argument important în acest sens, reprezintă necesitatea asigurării unei dezvoltări locale mai echilibrate, uniforme și echitabile, bazate pe acumularea și distribuirea impozitelor conform locului unde plătitorii de impozite locuiesc și beneficiază de servicii publice. Aceasta abordare este mai ales importantă prin prisma proiectului actual de lege unde impozitul pe venitul persoanelor fizice devine sursă principală de venit defalcat în bugetul local și sursă principală de formare a fondului de susținere financiară a teritoriilor (Fondului de echilibrare). Plus, la cele menționate mai sus, trebuie de constatat că conform tuturor studiilor realizate cu privire la subiectul dat, în rezultatul introducerii colectării impozitului pe venitul persoanelor fizice după domiciliul/reședință, va fi benefică pentru majoritatea comunităților locale. Dar în special, pentru cele rurale, care vor obține posibilități mai mari pentru dezvoltare. Ceea ce este deosebit de important, din perspectiva dezvoltării integrale a țării. În același timp, așa numiții "perdanți" (de obicei, localitățile urbane cu un potențial economic mare și care sunt puțin la număr), foarte ușor pot compensa pierderile. Astfel fiind, realizat și principiul solidarității intercomunitare/teritoriale.

**3.2 Potrivit proiectului dat, unica sursă a fondului de susținere financiară a teritoriilor constituie impozitul pe venitul persoanelor fizice. În același timp, legea nu prevede expres și nici într-o formă în calitate de surse de finanțare a fondului astfel de impozite precum: TVA și Impozitul pe persoane juridice. De asemenea, consideram că folosirea sintagmei "...și alte mijloace financiare, în limita posibilităților bugetului de stat" din articolul 10, este confuză, generează incertitudine, permite interpretări și chiar contravine esenței, sensului și direcțiilor descentralizării financiare din strategia descentralizării, care prevede eliminarea oricăror incertitudini și confuzii în ceea ce privește sursele de venit al APL.**

O astfel de abordare, în opinia noastră este nedreaptă și nejustificată în esență (nu numai prin prisma principiilor autonomiei locale). Mai ales dacă se ține cont de faptul că la formarea/acumularea acestor impozite, într-o măsură mai mare sau mai mică, participă toate comunitățile locale din Republica Moldova. De asemenea, printr-o astfel de abordare și în situația când nici cea mai mică parte din impozitele respective nu se întorc în teritorii, în general dispăre orice legătura între teritoriu și economia locală. APL fiind lipsiți de suficientă motivație în ceea ce privește implicarea și contribuirea la dezvoltarea economică locală. De aceea, această poziție a autorilor legii, cu siguranță va genera o anumită reticență și neînțelegere din partea APL. Mai ales a celor cu un grad de dezvoltare economică mai mare și/sau cele în care APL depun efort pentru a atrage investiții și dezvolta economia locală.

Astfel, este absolut incorectă, lipsirea comunităților locale, de exemplu, de impozitul pe venitul persoanelor juridice, care fiind reintrodus în anul 2012, actualmente reprezintă un adaos semnificativ la resursele publice care aparține în aceeași măsură autorităților centrale și celor locale, de care respectiv trebuie să beneficieze inclusiv comunitățile locale de unde sunt

colectate. Aceasta, mai ales, în situația când APL se sufocă sub povara multitudinii de competențe și servicii publice neacoperite cu resurse financiare.

În sfârșit, dar nu în ultimul rând, considerăm că prin concretizarea și prevederea expresă a TVA și impozitului pe venitul persoanelor juridice în calitate de surse de venit pentru fondul de susținere a teritoriului, vor fi reduse posibilitățile amestecului din partea diferitor factori umani, politici, subiectivi etc. în activitatea APL. Ceea ce este de o importanță majoră în condițiile Republicii Moldova, unde există un mediu politic și social destul de confuz, instabil și imprevizibil.

**3.3. Prin modificările propuse la art. 5 alineatul (3) se promovează în continuare și absolut nejustificat o discrepantă și discriminare și mai mare a UAT de nivelul II din întreaga țară în raport cu Unitatea Teritorial Administrativă cu statut de autonomie.**

În acest sens, menționăm că CALM susține prevederile respective ale proiectului dat de lege în ceea ce privește creșterea gradului de autonomie financiară a UAT Găgăuzia, care va consolida pe buna dreptate și autonomia administrativă destul de largă de care beneficiază în prezent aceasta UAT. În același timp, considerăm că din punct de vedere al autonomiei financiare, în principiu de aceleași condiții și tratament, trebuie să beneficieze și alte UAT de nivelul II din toată țara, care, în mare parte, nu se deosebesc după suprafață, numărul populației, responsabilități etc. Cu atât mai mult că toate atât UTA, cât și raioanele, potrivit legii fac parte în esență din unități administrativ-teritoriale de nivelul II. Altfel, se creează un dezechilibru și chiar discriminare, cu diferite "modele" de autonomie financiară care creează confuzii și inegalitate în ceea ce privește capacitățile financiare. Dar cel mai important, că prin astfel de abordare, au de suferit locuitorii UAT respective, care sunt limitați în ceea ce privește servicii publice suficiente și calitative, datorită capacităților financiare mai reduse și diferite de cele din alte părți ai Republicii Moldova.

**3.4 Credem că excluderea impozitului pe venitul persoanelor juridice din categorie veniturilor defalcate ale bugetelor locale, va genera neînțelegere din partea APL, va conduce la pierderea legăturii între bugetul local și economia locală, precum și la diminuarea drastică a interesului APL pentru dezvoltarea economiei locale (a se vedea explicații și argumente mai sus la pct. 4.2, care sunt valabile și pentru această situație).**

**3.5. Proiectul dat de lege nu abordează/reglementează problematica schimbării statutului juridic al direcțiilor finanțe raionale.**

Considerăm că schimbările prevăzute în proiectul dat de lege vor conduce la schimbarea fundamentală a relațiilor între autoritățile publice locale de nivelul I și II. De aceea urmează a fi revizuit rolul, locul, structura și funcțiile direcțiilor raionale finanțe.

#### **4. Recomandări și propuneri:**

În conformitate cu cele menționate mai sus, CALM vine cu următoarele recomandări și propuneri la proiectele date de legi:

**4.1.** Prevederea și reglementarea expresă în lege, a ideii reținerii a impozitului pe venit al persoanelor fizice în bugetele localităților unde persoane fizice își au domiciliul/reședința. În acest sens, se propune ca punctul 2) al articolului 5 să fie modificat în vederea excluderii sintagmei "... colectat în teritoriul respectiv" și înlocuit cu sintagma "..., colectat la locul de

muncă și transferat în bugetele locale de la locul de domiciliu/reședință a persoanelor respective”. În conformitate cu cele menționate mai sus în cadrul implementării unei astfel de abordări, deja nu este importat locul colectării impozitului dat deoarece, indiferent unde se află contribuabilul și indiferent de locul lui de muncă, impozitul urmează a fi transferat în bugetul localității unde el își are domiciliul/reședința.

**4.2.** Prevederea expresă în art. 10 alin (1) al Legii a Taxei pe Valoare Adăugată și Impozitului pe venitul persoanelor juridice (defalcărilor) în calitate de sursă a Fondul de susținere financiară precum și a unor cotelor concrete de defalcare a acestor impozite.

**4.3.** Prevederea în lege a unor cote de defalcări concrete de la impozitului pe persoane juridice colectat în teritoriul respectiv. în calitate de sursă de venit al bugetului local, alături de impozitul pe persoane fizice.

**4.4.** La articolul 1, CALM propune definiția separată a transferurilor condiționate și a transferurilor generale pentru a evita confuzii și neclarități privind statutul lor juridic.

**4.5.** La articol 8 aliniatul (1), CALM propune de a menționa expres actele legislative de referință: Legea privind administrația publică locală și Legea privind descentralizarea administrativă

Scopul principal a propunerii este mai multă claritatea și evitarea diferitor interpretări în viitor

**4.6.** La articolul 9 aliniatul (2), propunem ca formularea respectivă se va referi numai la transferuri condiționate

Deoarece volumul transferurilor generale vor fi stabilit prin actualele modificări la Legea finanțelor publice locale, nu prin Legea Bugetului anual.

**4.7.** La articol 10 aliniatul (3), este extrem de important de menționat expres în Lege cifra/proporția de partajare *între nivelul 1 și 2*.

În caz contrar va fi creată o situație permanentă de conflict între nivele 1 și 2 a APL și necesitatea negocierilor politice în fiecare an.

*Aceeași se referă la articol 10 aliniatul (4) litera c) – unde este extrem de important de specificat/fixat o cifră concretă*

Ideea principală fiind evitarea amestecului factorului uman/subiectiv/politic în procesul bugetar/fiscal

**4.8.** La articolul 11 aliniatul (1) al Legii propunem de modificat sintagma „...pot fi alocate...” cu sintagma „se alocă”. În varianta actuală propusă, sintagma „...pot fi alocate...” oferă o margă largă pentru implicarea factorului subiectiv/politic și pentru ca aceasta prevedere/acțiune să nu fie realizată de către cei interesați. De aceea, prin propunerea noastră se concretizează obligativitatea acțiunii respective și va fi exclusă orice posibilitate de negocieri, subiectivism și neexecutării acțiunii respective.

**4.9.** La articolul 11 alini. (1) litera a) – propunem de exclus cuvântul „unor”

Folosirea acestui cuvânt, induce confuzii și interpretări privind obligativitatea finanțării competențelor delegate. Potrivit legii descentralizării administrative, cadrul legal național și internațional, precum și în genere esenței autonomiei locale, toate competențele delegate urmează a fi finanțate integral și din contul autorității care le delegă, prin intermediul transferurilor condiționate. Dar nu numai unele din competențe. De aceea, acest cuvânt în contextul propus urmează a fi exclus.

**4.10. La articolul 19 alineatul (1) - propunem să fie exclus cuvântul „metodologiei”.**

Considerăm că folosirea oricărui alt act normativ decât legea, pentru reglementarea procesului bugetar, conține în sine un potențial sporit pentru încălcarea autonomiei locale, inclusiv a celei financiare. Procesul bugetar la nivel local poate și trebuie reglementat exhaustiv doar prin lege, pentru a evita careva posibile amestece arbitrare și abuzive în activitatea APL. Mai mult ca atât, în Legea în cauză nu există nici o definiție ce înseamnă o metodologia bugetară, lăsând interpretarea acestei fraze la discreția subiectivității și parțialității umane. Prin urmare, considerăm că prevederile legale actuale (în vigoare) ale art. 19 alin. (1), sunt destul de reușite, corespund principiilor autonomiei locale și nu trebuie modificate/completate prin introducerea termenului „metodologie”.

**Propuneri la art. II al proiectului dat de lege:**

**4.11. La articolul 1 alineatul (2), articolul 6 alineatul (4) și alineatul (5), articolul 7 precum și la articolul 93 punctul 1) și articolul 119 punctul 1) al Codului Fiscal propunem de lăsat cuvântul „general”.**

Definiția impozitului de stat nu există nici în Codul Fiscal nici în Legea finanțelor publice locale. În acest sens, nu vedem careva sens de jucat cu cuvinte/termene care nu au definiție clară în legislație. Mai mult ca atât, păstrarea termenului de „impozite generale de stat”, în opinia noastră este potrivit și mai reușit, deoarece potrivit sensului legii (art. 6 alin. 1 al Codului Fiscal), în categoria impozitelor respective sunt incluse și acelea din care se fac sau se vor face defalcări la bugetele locale sau în fondul de susținere a teritoriilor. Prin urmare, ele nu pot fi considerate „stricto sensu” impozite de stat. Ele sunt generale de stat, dat fiind că o parte din ele aparțin și altor părți ale statului - unităților administrativ-teritoriale, administrate de către APL respective.

**4.12. Din art. 6 alineatul (6) trebuie exclusă fraza „d) impozitul privat”. Deoarece, acest impozit deja nu va mai face parte din categoria impozitelor generale de stat, dar se transferă în categoria impozitelor locale.**

**4.13. Corelarea art. 6 alin.(10) al Codului fiscal cu modificările propuse la Legea finanțelor localele art. 10 alin. 1 lit. b).**

În special, la articolul 6 al Codului Fiscal, alineatul (10), din proiectul de lege dat, propunem de adăugat după textul „Impozitul pe venitul persoanelor fizice...”, cuvintele - „și alte impozite specificate în Legea Finanțelor Publice Locale,...” iar mai departe după text.

Altfel se creează o discrepanță între prevederile a cu art. 10 aln. (1) lit. b) din proiectul modificărilor/completărilor la Legea Finanțelor Publice Locale, care la acest capitol prevede "...și alte impozite...".

**4.10.** *La articol 28 alineatul (3) - propunem de exclus cuvintele „și este în drept să perceapă în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale bugetelor respective mijloacele bănești datorate bugetului de stat”.*

Considerăm că într-un stat de drept, nimeni nu poate percepe fonduri din cont privat sau public, decât în baza unor decizii judecătorești. Mai mult ca atât, o astfel de abordare este contrară și principiilor autonomiei locale fiindcă definiția mijloacelor respective (datorate) rămâne la discreția Ministerului Finanțelor. În fine, includerea unei astfel de prevederi poate servi temei pentru contestații și litigii cât în instanțe de drept comun, atât și pe cale juridiciei constituționale.

**4.11.** *Articolul 6 al Codului Fiscal, alineatul (10) în versiunea modificărilor propuse – propunem de adăugat după fraza „Impozitul pe venitul persoanelor fizice...” - „și alte impozite specificate în Legea Finanțelor Publice Locale” – și mai departe după text.*

Altfel se creează o discrepanță cu art. 10 (1) b) din Legea Finanțelor Publice Locale propusă în noua redacția.

**4.11** *Art. III. Nu este clar în ce Lege se propune aceasta fraza*

În Art. II precedent merge vorba despre modificările în Codul Fiscal. Logic ar fi de precizat că aceasta modificarea se referă la Legea Finanțelor Publice Locale, fiindcă reformarea raporturilor bugetare propuse de actualul Concept este descrisă anume în aceasta Lege.

**4.12.** *Susținem modificările propuse în Art. III și insistăm asupra acoperirii financiare a pierderilor APL pentru cel puțin doi ani.*

Aplicarea Legii va fi destul de grea pentru anumite comunități în primul an de intrarea ei în vigoare. Mechanism de acoperire a pierderilor nu este bine stabilit și normal că vor fi niște neajustări, complicații, rețineri, etc. Credem că după primul an de implementare a legii, se va simți o anumită confuzie care va fi contracarată odată cu acoperirea pierderilor care pot vor necesita mai mult timp decât limitele unui an calendaristic (2014). În acest sens asigurarea resurselor de acoperire pe un termen mai lung (cel puțin 2 ani) va crea un element important de stabilitate și va oferi timp pentru perfecționarea sistemului. În același timp, sperăm că în al doilea an după lansarea reformei (pe parcursul anului 2015), vor crește venituri din două cauze – creșterea economică la nivel de țară și dezlegarea inițiativei APL în colectarea veniturilor proprii. De atîta și volumul acoperirii pierderilor în al doilea an mult probabil va fi semnificativ mai mic decît în primul an de reformă. Nu trebuie de evitat și considerente politice. Anii 2014-2015 sunt anii electorali și politicienii pot fi reticenți la provocarea riscurilor pentru campania electorală reieșind din nemulțumirea APL cu pierderi cauzate de reformă

**4.12.** *În special atragem atenție la pierderile în raionul Dubăsari, care sunt extraordinare pe toate comunitățile din raion, cât în general pe tot raionul, atât și pe comunități în particular. Considerăm că trebuie de prevăzut un mecanism special de compensare pentru Zona de Securitatea reieșind din statutul și condițiile ei specifice.*

**4.13.** În continuarea logicii acestei reforme de eliberarea a inițiativei locale și stimulare a dezvoltării locale propunem de modificat art. 280 din Codul Fiscal și de lăsat o singură propoziție în acest articol „Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea publică locală deliberativă respectivă.”

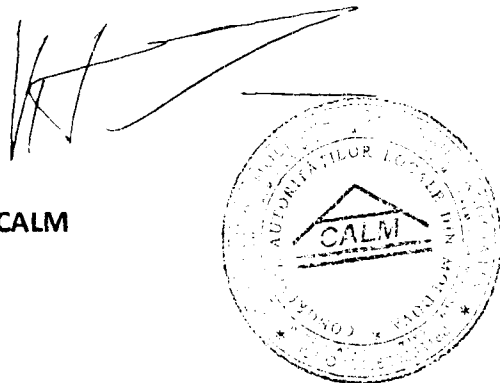
Deoarece art. 6 alineatul (6) alin. a) se referă la impozitul pe bunurile imobiliare la sistemul de impozite și taxe locale. În conformitate cu toate principiile autonomiei locale și cu logica acestei reforme, scopul căreia este de a stimula inițiativa la nivel local, considerăm că APL trebuie acordat un grad de libertate și flexibilitate cât mai mare în domeniul stabilirii taxelor și impozitelor locale, precum și stabilirii mărimii lor. De asemenea, aceasta este important în vederea creșterii capacității și posibilității pentru APL de a acoperi, după caz, pierderile cauzate de aplicare a anumitor prevederilor ale acestei reforme.

## **5. CONCLUZIE**

În concluzie, CALM susține proiectul respectiv ca și concept și direcție strategică prevăzute de acesta. CALM atenționează despre necesități extraordinare și urgente a aprobării acestei Legi, cu luarea în considerație a propunerilor CALM, într-un termen cât mai restrâns posibil, în vederea evitării degradării în continuare a sistemului de administrație publică din Moldova și respectării angajamentelor internaționale. În acest sens, CALM este disponibil să acorde tot sprijinul său pentru îmbunătățirea acestui proiect de lege în vederea identificării soluțiilor la obiecțiile formulate de membrii săi, reprezentanții APL și care sunt menționate în prezentul aviz.

Cu respect,

**Viorel Furdui**  
**Director Executiv al CALM**







Nr. SM/18/18.10.2012

**Președintelui Grupului de lucru  
pentru descentralizarea financiară**

Asociația primarilor a analizat propunerile Dvs privind modificările ce se propun a fi introduse în Legea finanțelor publice locale.

Cu referire la aceasta, ținem să menționăm unele aspecte, care ne conving să ne expunem împotriva operării modificărilor propuse.

Reieșind din dreptul autorității publice locale de a dispune de capacitate efectivă pentru a rezolva și administra, în conformitate cu cadrul legal existent, sub propria lor răspundere o parte importantă din treburile publice pentru și în favoarea populației din teritoriu, drept prevăzut și garantat de Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale, precum și de unele acte normative în vigoare (Legea nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 436 -XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Legea nr.68 din 5.04.2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015) considerăm, că modificările propuse, în linii generale, contravin atât cadrului normativ și cadrului de politici existente, cât și realizărilor și strategiilor, implementate anterior în sensul consolidării priorităților de descentralizare a puterii și asigurării autonomiei locale, exigențelor impuse în procesul de integrare europeană, legate de aceste priorități.

Mai mult ca atât, se contrazic prevederile ultimului act normativ, adoptat în acest sens în corespundere cu principiile Cartei Europene a Autonomiei Locale - Strategia națională de descentralizare și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, care este principalul document de politici în domeniul administrației publice locale și care determină și garantează „mecanismele naționale în domeniul descentralizării și asigurării unei autonomii locale autentice pentru autoritățile administrației publice locale”.

Reieșind din aceste considerente, modificările propuse nu numai că nu asigură descentralizarea administrativă și financiară a puterii, ci din contra, limitează autonomia decizională, organizațională și de gestiune financiară a autorităților administrației publice locale.

Ne expunem cu certitudine împotriva modificărilor propuse, deoarece ele au impact asupra domeniilor-cheie cu caracter social, precum educație, menținerea

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	12.10.2012
CODUL	7729-A

ordinii publice, asistență socială, unde anume este necesară sprijinirea descentralizării puterii, bazată pe cooperarea sau parteneriatul APL cu APC și alți actori sociali și nu, viceversa, a centralizării competențelor, deoarece în acest caz se minimizează gradul de responsabilitate a APL în fața comunității din teritoriu.

Cu referire la cele expuse, aducem mai jos argumentele de rigoare la dezacordul, privind implementarea modificărilor propuse la proiectul de lege a finanțelor publice locale, după cum urmează:

**La art.3** se introduce un nou alineat (1)<sup>1</sup>, prin care se exclud raporturile financiare de subordonare între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea. De rînd cu aceasta, însă, completările la art.26 revendică necesitatea prezentării Ministerului Finanțelor, de către autoritățile publice locale, a sintezei consolidate a bugetelor.

Indicatorii financiari, privind executarea bugetului consolidat pe unitatea administrativ-teritorială respectivă se asigură de către trezoreria teritorială. Reieșind din aceasta, direcția finanțe, în procesul elaborării bugetului și analizei executării lui, nu va putea asigura o monitorizare amplă pe teritoriul UAT a indicatorilor financiari medii pe rețea, state și contingente. Și atunci, nu este clar cine va fi responsabil de generalizarea rapoartelor și planurilor pentru perioadele următoare pe rețea, state și contingente, care la rîndul lor se corelează cu anumiți indicatori în expresie bănească.

**La art.5** se modifică cardinal sistemul existent de venituri în bugetele UAT.

Legea cu privire la Strategia Națională de descentralizare garantează elaborarea de politici financiare, menite să asigure eficacitatea serviciilor publice prestate, previzibilitatea, stabilitatea și autonomia ambelor nivele de autorități publice locale.

Aceasta se demonstrează explicit în proiectul legii privind finanțele publice locale în baza exemplului bugetului unității teritoriale autonome cu statut juridic special, prin extinderea nomenclatorului surselor de venituri, ceea ce atestă garanții ale scopurilor și sarcinilor menționate.

În același timp, pentru alte APL din alte UAT, în proiectul de lege se prevede reducerea surselor de venituri. În primul rînd, aceasta se referă la veniturile regulatorii de stat, ca de ex. impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM. Astfel, dacă la momentul actual în bugetele locale aceste venituri se colectează în quantum de circa 50,0 la sută, atunci în proiectul de lege ele se exclud integral, fapt inexplicabil din punctul nostru de vedere.

Cu referință la cele expuse, apare întrebarea: de ce anume aceste impozite, ponderea cărora în bugetele locale este deosebit de semnificativă (de ex. în bugetul mun.Bălți ele constituie 1/5 parte), se propun a fi transmise bugetului de stat?

Este clar, e mult mai simplu de retras anume aceste tipuri de impozite. Poate din cauza stabilității lor, majorării din an în an a cuantumului lor și, totodată, datorită faptului, că anume aceste impozite sunt gestionate în întregime de către IFS?

Mai confuză și contradictorie este situația, privind alte încasări la bugetele locale. IFS nu numai că nu se ocupă de colectarea lor, mai mult ca atât, se eschivează de obligațiunile sale, practic transpunând funcțiile proprii pe seama autorităților locale.

Situația, privind defalcările de la impozitul pe venitul persoanelor fizice este și mai precară. Conform modificărilor propuse în proiectul de lege, pentru sate acest indice constituie 67,0 la sută, pentru orașele din subordinea raioanelor – 20,0 la sută, pentru raioane – 33,0 la sută.

Realizarea garanțiilor constituționale, privind autonomia de decizie a autorităților publice locale în soluționarea problemelor de ordin local depinde în mare măsură de consolidarea, prin intermediul cadrului legislativ existent, a mecanismelor de asigurare a unor surse stabile și previzibile de încasări la bugetul local, de consolidare a bazei de venituri proprii. Excluderea impozitului pe venitul persoanelor fizice din nomenclatorul veniturilor proprii a bugetelor locale de diferite nivele și transferarea lui în categoria celor regulatorii, cu atât mai mult la un nivel destul de redus (doar 67,0 %, 53%, 20%) subminează autonomia și managementul financiar la nivelul APL.

Structurând astfel veniturile bugetelor locale, în folosul veniturilor generale de stat, se poate spune cu certitudine, că bugetele UAT vor fi pe deplin descurajate, devenind vulnerabile, incapabile de a genera venituri în volumul necesar pentru o responsabilizare adecvată față de beneficiarii serviciilor publice din teritoriu.

În afară de aceasta, practica revizuirii normativelor de defalcări în bugetul local pe impozitele regulatorii va afecta capacitatea APL de a planifica politici proprii, privind soluționarea problemelor de ordin local, chiar și pe termen scurt. Nemaivorbând de posibilitatea realizării programelor pe un termen mai lung de dezvoltare a APL. Efectul firesc și previzibil în acest caz va fi lipsa totală a investițiilor în structura bugetului local.

În legătură cu aceasta apar mai multe semne de întrebare, la care experții nu au răspuns. Mai întâi de toate, nu este clară modalitatea de calcul a procentului în cauză, criteriile, care au servit drept bază la estimarea cuantumului lui, care, cu certitudine, are menirea să asigure caracterul specific și obiectivitatea criteriilor de balansare teritorială a surselor de finanțare. Care este motivul postării lui drept temei a surselor de venituri regulatorii? Sau, numai reieșind din previzibilitatea și continuitatea lui? Dar conceptele Strategiei Naționale de descentralizare, în primul rând, sunt orientate spre democratizarea și asigurarea unei autonomii locale autentice pentru autoritățile administrației publice locale, capabile să ofere servicii publice de calitate populației din teritoriu și un management financiar efectiv la nivel local?! Nu vom primi oare în consecință un final, cu aceleași probleme, descrise cu expresivitate în partea I a Strategiei, unde se pun accentele pe situația actuală a APL, ținându-se cont de aplicarea prevederilor legislației în vigoare?

Ce fel de surse de venituri, totuși, sunt garantate bugetelor locale pentru acoperirea cheltuielilor bugetare? După logică, partea dominantă trebuie să fie suplinită prin transferuri de la bugetul de stat, însă modificările, propuse la

**art.9,10**, privind mecanismul de formare a transferurilor, ne fac sa ne îndoim din nou de eficiența formulei propuse.

Mai întâi de toate, apare întrebarea legată de art.9, alin.(1), litera b), privind transmiterea pentru finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar prin intermediul transferurilor cu destinație specială. Modificările, introduse la art.11, litera a) pe întrebarea dată nu sunt concrete și doar confuz stipulează, că finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar se efectuează în baza metodologiei stabilite de Guvern. Legea, însă, trebuie să fie transparentă chiar de la bun început. Cu atât mai mult, legea trebuie să devină garant al mecanismelor ulterioare de implementare a prevederilor ei. Dar ce se primește în realitate? Nu vom ajunge oare la același calcul al bugetului normativ? Numai că într-o variantă mai drastică, deoarece categoria transferurilor pe de o parte garantează „bani vii”, însă în același timp, categoria „*transferuri speciale*” impune condiții specifice, atât la formarea, cât și la utilizarea lor.

Reieșind din experiența transferurilor categoriale, putem spune cu certitudine, că APL nu vor dispune de dreptul de a introduce modificări la volumul deja aprobat de transferuri. Mai mult ca atât, conform aceluiași proiect de lege a finanțelor publice locale transferurile cu destinație specială se utilizează doar conform destinației și în caz contrar, se virează în bugetul de la care au fost primite. În așa mod, veniturile colectate de pe teritoriul UAT, devin proprietatea bugetului de stat, fapt ce din nou descurajează efortul fiscal propriu al APL.

Avem dubii și privitor la excluderea **alin.(2), art.13**, care permite autorităților executive ale UAT de nivelul întâi să angajeze împrumuturi pentru cheltuieli curente cu scadență în același an bugetar. Cu referire la aceasta, modificarea propusă contrazice art.14 din Legea, privind administrația publică locală.

Totodată, ridică multe semne de întrebare și modificarea **alin.(2), art.14**. Nu este clar motivul, conform căruia deciziile privind contractarea împrumuturilor, precum și acordarea garanțiilor pentru împrumuturi se coordonează preventiv cu Ministerul Finanțelor. Doar pentru a ține sub control datoria publică?

În primul rând, conform art.14 din Legea privind administrația publică locală aprobarea împrumuturilor intră în sfera competențelor Consiliilor locale. În al doilea rând, p.(6), art.14 din Legea privind finanțele publice locale limitează plafonul sumei totale a datoriei publice, rambursarea sumei de principal și dobânda aferentă, alte plăți în cunatum de 20,0 la sută din totalul veniturilor anuale ale bugetelor respective. În al treilea rând, conform modificărilor propuse la **art.20** al proiectului de Lege, privind finanțele publice locale, la aprobarea bugetelor va fi aprobată și anexa care va reflecta plafoanele soldului datoriei UAT și soldului garanțiilor, acordate de APL.

În acest context, propunem: sintagma “se coordonează preventiv cu Ministerul Finanțelor” a se înlocui cu sintagma “se informează Ministerul Finanțelor”.

La **alineatul (3), art.19** propunem de a exclude doar a doua propoziție și nu tot alineatul în întregime, după cum se prevede în proiect.

Generalizând cele expuse, Asociația primarilor exprimă speranța, că toate propunerile și părerile noastre, privind oportunitatea și eficacitatea modificărilor propuse la proiectul de Lege privind finanțele publice locale, vor fi luate în considerație, și anume:

**1. privind transferurile pentru susținerea financiară a teritoriilor:**

- a se reveni la mecanismul formării transferurilor, luând în calcul nu numai volumul părții de venituri a bugetelor locale ale UAT, dar și a părții de cheltuieli a bugetului;

**2. privind distribuirea veniturilor între bugetele UAT:**

- a se include în bugetul municipiului Bălți sursele regulatorii de venituri (impozitul pe venitul persoanelor juridice și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate pe teritoriul RM), în mărime de nu mai puțin de 50,0 la sută;
- a se include impozitul pe venitul persoanelor fizice în componența veniturilor proprii ale UTA;

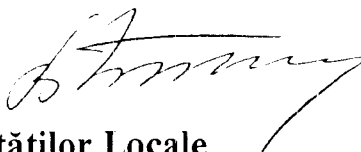
În așa mod, autoritățile publice locale vor fi cointerestate în promovarea inițiativelor locale proprii pentru sporirea veniturilor bugetare din sursele de venituri menționate.

**3. privind sporirea autonomiei APL:**

- în contextul realizării sarcinilor și competențelor, delegate de stat prin cadrul legislativ în vigoare pentru APL, este necesar de stabilit potențialul financiar respectiv, garantat, stabil în perspectivă și consolidat în actele normative și legislative de bază în domeniu, unul dintre care este Legea privind finanțele publice locale.

Cu alte modificări la proiectul de lege nominalizat Asociația primarilor este de acord.

**Vasili Panciuc**  
**Primarul municipiului Bălți**  
**Președintele Asociației Primarilor și Colectivităților Locale**  
**din Republica Moldova**



nr. 1312 - 1029  
din 05.12.12

**Doamnei Victoria Cujba,  
Şef al Direcţiei politici de  
descentralizare**

Direcţia administraţie publică locală a examinat proiectul de lege pentru modificarea şi completarea unor acte legislative elaborat de Ministerul Finanţelor în contextul implementării Strategiei Naţionale de Descentralizare şi Vă comunică următoarele.

Avînd în vedere, că la prima examinare a proiectului respectiv Direcţia a prezentat avizul cu nr.1312-914 din 08.11.2012, fiind acceptate unele propuneri, reiterăm examinarea suplimentară a oportunităţii excluderii din art.5 punctul 1), a literii d), reieşind din argumentele invocate anterior.

**Cu respect,**

**Şeful Direcţiei administraţie  
publică locală  
Alexandru Gîncu**



## **Proces – verbal nr.1** al dezbaterilor publice

**Casa Guvernului**  
Piața Marii Adunări Naționale, 1  
(et.6, sala de ședințe)

**26 octombrie 2012**  
ora 10:30

**Tema supusă dezbaterii:** Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997).

**A prezidat:** Dna Maria Cărăuș, Viceministrul finanțelor.

**Moderator:** Dna Victoria Cujba, șef adjunct Direcția politici de descentralizare, Cancelaria de Stat

**În cadrul ședinței au participat:** reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor în parteneriat cu Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată, de comun cu reprezentanți ai asociațiilor autorităților publice locale, organizațiilor societății civile și mediului academic:

1. Congresul Autorităților Publice Locale din Republica Moldova;
2. Centrul Analitic Independent „Expert Grup”;
3. Business Consulting Institute;
4. Institutul pentru Dezvoltare Urbană;
5. CASE Moldova;
6. Fundația Soros Moldova;
7. Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova;
8. LGSP, Proiectul de susținere a autorităților publice locale, USAID;
9. Direcțiile finanțe ale UAT.

Lista participanților se anexează pe 4 foi.

### **Ordinea de zi:**

#### **1. Cuvânt de deschidere**

*Dna Victoria Cujba, șef adjunct, Direcția politici de descentralizare, Cancelaria de Stat*

**2. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997).**

*Dna Maria Cărăuș, Viceministrul finanțelor*

**3. Dezbateri pe marginea proiectului de lege.**

*Participanții la ședință*

**1. Cuvânt de deschidere**

Dna Victoria Cujba, șef adjunct, Cancelaria de Stat, a prezentat chestiunile incluse în ordinea de zi și a comunicat principalele aspecte care vor fi supuse dezbaterii publice. Astfel, conform Strategiei Naționale de Descentralizare (SND), aprobată prin Legea nr. 68 din 5 aprilie 2012, care stabilește principalele obiective și acțiuni ce trebuie întreprinse pentru consolidarea autonomiei financiare a administrației publice locale, se impune efectuarea anumitor ajustări a cadrului legal ce reglementează sistemul finanțelor publice locale. Astfel, Ministerul Finanțelor, cu asistența din partea Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată al PNUD Moldova, în baza legislației în domeniul descentralizării financiare și a situației actuale a întocmit și a analizat o serie de modele și simulări economice ale unor propuneri de politică publică de creștere a autonomiei financiare a APL, de perfecționare a sistemului de transferuri și ca rezultat propune proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997).

De asemenea, a notificat despre necesitatea și importanța subiectului propus spre dezbateri. Nu în ultimul rând, ședința având scopul de a identifica și stabili o viziune comună asupra subiectului abordat.

**2. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997).**

Dna Maria Cărăuș, viceministrul finanțelor, în contextul proiectului de lege propus, a accentuat pașii realizați pînă acum în procesul de descentralizare, de creștere a autonomiei APL, de dezvoltare a democrației locale și a procesului participativ în activitatea autorităților locale. Pe de altă parte, a menționat câteva



probleme importante care necesită atenție și implicare în perioada următoare care vizează sistemul de finanțe publice locale și nivelul de autonomie financiară ale APL:

- Autonomie fiscală limitată în ceea ce privește veniturile proprii – lipsa stimulentei pentru creșterea acestora;
- Ineficiența sistemului actual de transferuri – descurajarea efortului fiscal propriu;
- Transparența scăzută și volatilitatea ridicată (lipsa de predictibilitate) a sistemului de finanțare a APL;
- Dependența bugetară a APL I față de APL II.

Dna Maria Cărăuș a menționat despre faptul că SND prevede un obiectiv general pentru componenta descentralizarea financiară, și anume: perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, care să asigure autonomia financiară a APL. Realizarea acestuia cuprinde 3 blocuri mari de acțiuni. Termenul de realizare este 2012-2014, dar pentru a iniția procesul de reformare s-a dispus realizarea celor mai urgente acțiuni, care să stabilească cadrul sistemului de finanțare a APL și care să fie implementate cu prioritate. Astfel, reformarea sistemului de transferuri și impozite partajate, statuarea acestuia pe baze obiective și previzibile constituie elementele cheie ale descentralizării financiare, fără de care nici o schimbare reală în direcția asigurării unei autonomii financiare la nivel local nu va fi posibilă.

Principalele măsuri identificate în SND pentru reformarea sistemului de transferuri sînt:

- Revizuirea actualului sistem de colectare și alocare a impozitelor partajate;
- Revizuirea sistemului de partajare a veniturilor fiscale din impozitul pe venit în vederea stabilirii în legislație a unor cote fixe pentru APL de nivelul întâi și al doilea;
- Proiectarea și implementarea unui sistem de echilibrare stabil (volum, formulă), cu destinație generală, separat de transferurile condiționate, care să încurajeze efortul fiscal propriu;
- Separarea transferurilor de echilibrare pentru APL de nivelurile întâi și al doilea (alocare directă pe niveluri);
- Proiectarea și implementarea unui sistem de transferuri condiționate pentru principalele funcții delegate și partajate (educație, etc.), care să asigure un nivel minim și echitabil al prestațiilor.

Important este păstrarea anvelopei financiare.

Modificările aferente sistemului de transferuri către administrația publică locală presupun că:

- Sistemul de transferuri către administrația publică locală va fi centrat pe venituri;
- Defalcările din veniturile generale de stat se vor referi la impozitul pe venitul persoanelor fizice. Cotele specifice de defalcare pe tipuri de administrații locale vor fi următoarele:
  - municipiile Chișinău și Bălți – 45%;
  - consiliile Raionale și UTA Găgăuzia – 25%;
  - orașele reședință de raion, inclusiv cele din UTA Găgăuzia, – 20%;
  - celelalte UAT de nivel întâi, inclusiv cele din UTA Găgăuzia, - 75%;
- Transferurile cu destinație generală, de echilibrare, vor fi alocate pe bază de formulă, distinctă pentru UAT de nivelul întâi și pentru cele de nivelul al doilea;
- Între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu vor exista raporturi financiare de subordonare;
- Sistemul de învățământ pre-universitar va fi finanțat printr-un transfer cu destinație specială, alocat potrivit legislației și a metodologiei stabilite de Guvern;
- Alocarea fondului de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi se face pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor statistice oficiale.

Sistemul propus are menirea de a stimula foarte mult colectarea veniturilor proprii ale administrațiilor locale prin două mecanisme.

În primul rând, în calcularea indicatorului capacitate fiscală pe locuitor se utilizează numai veniturile din cota partajată din impozitul pe venit persoane fizice (IVPF), făcând abstracție de veniturile proprii ale unei UAT. În acest fel colectarea mai bună a veniturilor proprii nu influențează sumele de echilibrare primite de un UAT, ceea ce reprezintă un alt stimul important în utilizarea bazei fiscale proprii.

În al doilea rând, cheltuielile administrațiilor locale vor fi determinate după aplicarea noului sistem, de nivelul veniturilor obținute de fiecare UAT și nu de valoarea estimată la nivel central, ca în prezent. Astfel, fiecare UAT va fi direct interesată să colecteze cât mai multe venituri pentru a putea cheltui mai mult potrivit nevoilor sale specifice.

Impactul general al aplicării noului sistem de transferuri, și respectiv, a modificărilor propuse la Legea nr. 397 privind finanțele publice locale reprezintă:

- Consolidarea, lărgirea și creșterea semnificativă a autonomiei locale în fundamentarea și administrarea sistemului de venituri proprii;
- Stimularea colectării veniturilor proprii de către APL;

- Transparență, predictibilitate și stabilitate;
- Îmbunătățirea treptată a alocării transferului general. Se va baza pe un set de indicatori care aproximează bine atât capacitatea financiară locală, cât și nevoile de servicii publice la nivel local: capacitatea fiscală pe locuitor (CFL), populația și suprafața UAT;
- Indicatori de autonomie financiară - îmbunătățire semnificativă.

**Dl Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, a menționat că, conceptul pus la baza proiectului de lege, precum și conținutul acestuia, au fost supuse examinării și consultărilor (materialele fiind plasate pe pagina *web* a Ministerului Finanțelor). În procesul de avizare și consultare publică au fost implicate atât autoritățile publice centrale, autoritățile publice locale, cât și autorități nonguvernamentale. Rezultatul procesului oferind autorilor o imagine concretă despre impactul acestor modificări, în baza avizelor pozitive și mai puțin pozitive. Analizându-le s-a înțeles mai bine, în special, actualul sistem de finanțare și care sunt avantajele noului sistem de finanțare.

Mai mult ca atât, dl Victor Giosan a menționat că s-a reușit simularea formulei de calcul a transferurilor de echilibrare, cu destinație generală pe baza datelor anului 2011 (anterior anul de referință a constituit bugetul executat pe anul 2010) și încă odată s-a demonstrat că, principiile pe care am construit modificările, sînt corecte, numărul de "pierzători" scade semnificativ cu peste 100, de la 270 la 162.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice (în continuare – IVPF), a crescut semnificativ și dacă ipoteza de bază a fost că în 2010 cheltuielile pentru educație sînt aproximativ egale cu transferurile de echilibrare, atunci în 2011 apare diferență de cîteva sute de milioane. În proiectul de lege statul își i-a angajamentul să acopere prin transferuri condiționate, integral, cheltuielile pentru educație. Deci pentru APL datorită utilizării IVPF rămîn mai multe venituri la dispoziția acestora. IVPF este folosit integral în 2 forme:

- cotele de partajare, și
- ce rămîne, se distribuie pe UAT de nivelul I și II conform formulei.

Expertul a mai menționat că, noul sistem desființează ideile vechi de acoperire a sumei cheltuielilor medii, dat fiind că, noul sistem este bazat pe venituri, și în momentul în care cheltuielile pentru educație și plățile sociale sînt acoperite integral prin transferuri condiționate, atunci toate veniturile proprii sînt sursele de finanțare a activităților autonome.

Urmare a acestei reforme, apare fenomenul creșterii și asumării responsabilității APL pentru managementul financiar. Astfel, fiecare primar va fi responsabil de modul în care-și gestionează (colectează și reduce evaziunea fiscală) veniturile proprii, prin urmare încurajează economia locală (noi locuri de muncă, creșterea

IVPF). Noul sistem presupune o capacitate tehnică și profesională, un efort de pregătire a APL. Nivelul de decizie este mult mai mare.

În final, a subliniat că, adoptarea modificărilor propuse la legea finanțelor publice locale, corespunde întru-totul observațiilor critice ale Recomandării 179/2005 și ale ultimului raport de monitorizare al Consiliul Europei – Congresul Puterilor Locale și Regionale și vor avea ca efect consolidarea generală a autonomiei locale în Republica Moldova.

### **3. Dezbateri pe marginea proiectului de lege.**

**Dna Maria Cărăuș**, viceministrul finanțelor, a propus celor prezenți să participe la discuții pe marginea completării și modificării proiectului de lege.

În cadrul discuțiilor (dezbatărilor) au intervenit:

**DI Dumitru Budianschi**, director program, Centrul Analitic Independent „Expert Grup”, a întrebat care va fi % de partajare din IVPF pentru unitatea administrativ-teritorială de nivelul I, Cricova, municipiul Chișinău.

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, UAT Chișinău este privită ca un raion și deci cota specifică de defalcare pentru UAT de nivel întâi va fi de 75%.

**DI Constantin Gudima**, șef al Direcției finanțe Ocnița, a întrebat dacă taxa de folosire a drumurilor nu mai este sursă de venit a bugetelor locale, atunci cum se vor acoperi cheltuielile.

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, a specificat că, dacă această taxă dispăre ca sursă de venit, cheltuielile se acoperă cu transferurile cu destinație generală. Plus la aceasta, alocarea pe baza numărului populației și a suprafeței este direct proporțională cu volumul transferurilor (primăria cu o populație mai numeroasă sau o suprafață mai mare primește mai multe transferuri, iar primăria cu o populație mai redusă și o suprafață mai mică, respectiv primește mai puține transferuri).

**Dna Tatiana Struc**, șef al Direcției finanțe Ungheni, a întrebat care este capacitatea fiscală națională medie pe locuitor, pentru a putea calcula (simula) desinestătător formula de calcul a transferurilor de echilibrare.

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, capacitatea fiscală națională medie pe locuitor pentru anul 2010 este egală cu 78,5 lei.

**Dna Vera Rusu**, șef adjunct al Direcției finanțe Bălți, a întrebat de ce municipiul Bălți, conform art. 10 al proiectului de lege, nu beneficiază de transferuri, și în acest caz, cum vor fi acoperite cu transferuri condiționate

cheltuielile suplimentare (alocațiile de întreținere a instituțiilor preșcolare) la cheltuielile medii.

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, a confirmat că, datorită statutului lor special, municipiile Chișinău și Bălți, au cote partajate din impozitul pe venit persoane fizice (IVPF) mult mai mari și nu se califică pentru echilibrare, întrucât au cea mai puternică bază de venituri proprii dintre toate UAT – urile, și care este numai parțial valorificată.

Referitor la cheltuielile suplimentare la cheltuielile medii a subliniat că, educația va fi finanțată printr-un transfer condiționat, calculat prin formulă specială, având ca bază execuția bugetului pe anul de referință anterior și, deci, se acoperă toate cheltuielile suplimentare.

**Dna Margareta Bîtcă**, șef adjunct al Direcției finanțe Chișinău, a întrebat de ce nu s-a utilizat în sistemul de partajare și impozitul pe venitul persoanelor juridice (IVPJ).

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, a menționat că, nu este recomandat să se utilizeze (IVPJ) ca impozit partajat pe baza ariei de colectare. Potrivit datelor utilizate pentru planificarea bugetului pe anul 2012, distribuția teritorială a IVPJ este foarte dezechilibrată. Ponderea acestui impozit este foarte mică și concentrată în mod esențial în orașele reședință de raion, ceea ce înseamnă că în zona rurală colectarea acestui impozit este aproape egală cu 0.

**Dna Vera Rusu**, șef adjunct al Direcției finanțe Bălți, a întrebat ce vor face Direcțiile finanțe, deoarece, prin articolul 3 al proiectului de lege se stipulează că, între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi financiare de subordonare, iar articolul 26 al aceluiași proiect de lege stipulează că direcția finanțe prezintă ministerului sinteza consolidată a bugetelor aprobate ale UAT de nivelul întâi și de nivelul al doilea.

**DI Victor Giosan**, expert internațional PCDLI, a accentuat că, subordonare înseamnă situația actuală, când nivelul al doilea stabilea cota de partajare pentru nivelul întâi și dacă pe viitor structura instituțională a Direcțiilor finanțe va rămâne aceeași, atunci acestea nu vor face altceva, decât în procesul de planificare sau de execuție bugetară, de a consolida bugetul raional cu bugetele locale și să le trimită ministerului.

**DI Simion Buga**, șef al Direcției finanțe Căușeni, a întrebat unde se regăsesc instituțiile extrașcolare și care va fi sursa lor de finanțare.

**DI Victor Giosan, expert internațional PCDLI**, a relatat că în simulare de aceste cheltuieli s-a ținut cont, dar este o scăpare în proiectul de lege, de care se va ține cont la sinteza propunerilor.

**DI Constantin Gudima, șef al Direcției finanțe Ocnîța**, a menționat că, nu există concordanță între proiectul de lege propus și Legea nr. 435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă în partea delimitării competențelor de nivelul întâi și de nivelul al doilea ce ține de domeniul educației.

**Dna Maria Cărăuș, viceministrul finanțelor**, a comunicat că, Cancelaria de Stat în comun cu Ministerul Educației lucrează în prezent asupra determinării corecte a competențelor în contextul derulării reformelor.

**DI Vasile Bulicanu, șef al Direcției generale sinteză bugetară**, a relatat că, este cu certitudine clar că, pentru educație vor fi transferuri condiționate, care vor fi calculate în bază de normativ și numărul copiilor.

**DI Mihail Roșcovan, manager PCDLI**, a susținut ideea de ajustare a cadrului legal, menționând că, este un grup de juriști care vor opera ajustării atât la Legea privind descentralizarea administrativă, cât și la Legea privind administrația publică locală și pînă la sfîrșitul anului curent vor fi prezentate într-un pachet comun.

**DI Alexandru Osadci, expert CALM**, a menționat că, noul sistem de finanțe publice locale reprezintă un avantaj pentru comunitățile rurale și, ceea ce se propune este o mare realizare și susține promovarea acestui proiect de modificare al legii.

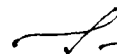
**DI Gheorghe Cojoc, președinte interimar, raionul Basarabeasca**, a întrebat dacă proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative este corelat cu chestionarul privind evaluarea capacității administrative a autorităților administrației publice locale remis anterior APL.

**Dna Victoria Cuijba, șef adjunct, Cancelaria de Stat**, rezultatele evaluării capacității administrative sînt utilizate în cadrul proceselor de transfer al competențelor către autoritățile administrației publice locale. De asemenea, în cadrul elaborării strategiilor sectoriale și legislației aferente strategiei naționale de descentralizare, Cancelaria de stat, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale vor lua în considerație rezultatele evaluării. Astfel, și proiectul de lege propus va fi coordonat cu rezultatele evaluării în APL a capacității administrative.

**Dna Maria Cărăuș, viceministrul finanțelor** a anunțat despre finisarea examinării chestiunilor din ordinea de zi, a mulțumit tuturor pentru participare, activism și buna organizare a evenimentului. Ministerul Finanțelor, de comun cu experții PCDLI, va ține cont de punctările celor prezenți și, în modul stabilit de legislație, v-a remite Guvernului proiectul de lege ajustat pentru examinare și aprobare.

**A vizat:**

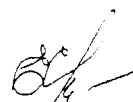
**Dna Maria Cărăuș, viceministrul finanțelor**



---

**A protocolat:**

**Chebici Eudochia, șef secție  
din cadrul Direcției bugetelor UAT,  
Ministerul Finanțelor**



---

Lista participanților din cadrul asociațiilor autorităților locale,  
organizațiilor societății civile și mediului academic participante  
la consultarea publică pe marginea proiectului de lege pentru modificarea și  
completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003  
privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997)

26 octombrie 2012, ora 10:30, Casa Guvernului

Nr. d/o	Denumirea organizației	Numele, prenumele	Funcția
1.	Congresul Autorităților Publice Locale din Republica Moldova	Osadci Alexandru	expert CALM
2.		Tudoreanu Nicolae	primar al comunei Feștești, raionul Ștefan Vodă,
3.	Centrul Analitic Independent „Expert Grup”	Budianschi Dumitru	director program
4.	Business Consulting Institute	Ciobanu Gheorghe	consultant
5.	Institutul pentru Dezvoltare Urbană	Filimon Pavel	consultant
6.	CASE Moldova	Veveriță Petru	director executiv
7.	Fundația Soros Moldova	Croviubic Olga	director program
8.	Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova	Tofan Tatiana	lector superior universitar
9.	LGSP, Proiectul de susținere a autorităților publice locale, USAID	Alexei Stela	consultant
10.	LGSP, Proiectul de susținere a autorităților publice locale, USAID	Savin Inga	consultant



Lista reprezentanților Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată participanți la consultarea publică pe marginea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997)

26 octombrie 2012, ora 10:30, Casa Guvernului

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția
Cancelaria de Stat		
1.	Cujbă Victoria	
Ministerul Finanțelor		
2.	Cărăuș Maria	viceministru al finanțelor
3.	Bulicanu Vasile	șef al Direcției generale sinteză bugetară
4.	Prujanskaia Emilia	șef adjunct al Direcției generale sinteză bugetară, șef al Direcției prognoza și analiza macrofinanciară
5.	Certan Anastasia	șef al Direcției generale politică și legislație fiscală și vamală
6.	Iaconi Ion	șef al Direcției bugetelor UAT
7.	Chebici Eudochia	șef secție din cadrul Direcției bugetelor UAT
8.	Răzlog Diana	consultant superior al Direcției bugetelor UAT
9.	Borțoi Svetlana	șef al Direcției finanțele în învățământ, cultură și știință
10.	Șoclea Oxana	șef secție din cadrul Direcției finanțele în învățământ, cultură și știință
11.	Grib Ghenadie	Director general adjunct al Agenției achiziții publice
Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată		
12.	Roșcovan Mihail	manager program
13.	Bîlici Maria	consultant program
14.	Eșanu Valeria	analist programe PNUD
15.	Ionescu Adrian	consultant program
16.	Giosan Victor	expert internațional

Lista participanților din cadrul unităților administrativ-teritoriale  
la consultarea publică pe marginea proiectului de lege pentru modificarea  
și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003  
privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997)  
26 octombrie 2012, ora 10:30, Casa Guvernului

Nr. d/o	UAT	Numele, prenumele	Funcția
1.	municipiul Bălți	Rusu Vera	șef adjunct al Direcției elaborarea și administrarea bugetului
2.	r. Rezina	Mușinschi Arcadie	șef al Direcției finanțe
3.		Țaranu Tatiana	șef adjunct al Direcției finanțe
4.	r. Rîșcani	Tăbîrță Aculina	șef al Direcției finanțe
5.	r. Cahul	Zagorscaia Tatiana	șef al Direcției finanțe
6.	r. Anenii Noi	Garbuz Serghei	șef al Direcției finanțe
7.	r. Cimișlia	Gorban Olga	șef al Direcției finanțe
8.	r. Strășeni	Manoli Vera	șef al Direcției finanțe
9.	r. Briceni	Burdujan Ala	șef al Direcției finanțe
10.	r. Taraclia	Cuzmici Natalia	specialist principal al Direcției finanțe
11.	r. Hîncești	Bînzari Elena	specialist principal al Direcției finanțe
12.	r. Nisporeni	Lazăr Vera	șef adjunct al Direcției finanțe
13.	r. Dubăsari	Gîncu Marina	specialist principal al Direcției finanțe
14.	r. Criuleni	Anii Vera	șef al Direcției finanțe
15.	r. Florești	Grîu Svetlana	șef al Direcției finanțe
16.	r. Soroca	Lisnic Lora	șef al Direcției finanțe
17.	r. Ungheni	Struc Tatiana	șef al Direcției finanțe
18.	r. Basarabeasca	Cojoc Gheorghe	președinte de raion interimar
19.		Liudmila Niculița	șef al Direcției finanțe
20.		Stog Valentina	specialist principal al Direcției finanțe
21.	r. Ocnița	Gudima Constantin	șef al Direcției finanțe

22.	r. Căușeni	Buga Semion	șef al Direcției finanțe
23.	r. Drochia	Vița Irina	șef al Direcției finanțe
24.	r. Ștefan-Vodă	Căliman Inga	șef al Direcției finanțe
25.	r. Șoldănești	Prisăcari Iurie	șef al Direcției finanțe
26.	r. Cantemir	Cozma Veaceslav	șef al Direcției finanțe
27.	mun. Chișinău	Bîtca Margareta	șef adjunct al Direcției finanțe
28.		Jaloba Zinaida	șef adjunct al Direcției finanțe
29.	UTA Găgăuzia	Vlah Ina	jurist din cadrul Direcției finanțe, UTA Găgăuzia
30.	r. Călărași	Bobeco Iurie	șef al Direcției finanțe
31.	r. Orhei	Popescu Maria	șef adjunct al Direcției finanțe
32.	r. Glodeni	Cojocaru Larisa	contabil șef al Direcției finanțe
33.		Nicolaeva Veronica	specialist principal al Direcției finanțe
34.	r. Edineț	Plîngău Valentina	specialist principal al Direcției finanțe
35.	r. Leova	Dubceac Maria	șef al Direcției finanțe
36.		Blaje Tudora	șef adjunct al Direcției finanțe
37.	r. Sîngerei	Bordeniuc Maria	șef al Direcției finanțe
38.	r. Ialoveni	Racu Valeriu	șef al Direcției finanțe
39.	r. Telenești	Darii Liudmila	șef al Direcției finanțe

Sinteza  
 rezultatelor examinării obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege privind  
 modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind  
 finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997)

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
<b><u>1. Obiecții și propuneri de ordin general</u></b>			
<b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b>			
		Reieșind din dreptul autorității publice locale de a dispune de capacitate efectivă pentru a rezolva și administra, în conformitate cu cadrul legal existent, sub propria lor răspundere o parte importantă din treburile publice pentru și în favoarea populației din teritoriu. Se consideră că modificările propuse, în linii generale, contravin atât cadrului normativ și cadrului de politici existente, cât și realizărilor și strategiilor, implementate anterior în sensul consolidării priorităților de descentralizare a puterii și asigurării autonomiei locale, exigențelor impuse în procesul de integrare europeană, legate de aceste priorități.	<b><u>Nu se susține.</u></b> Modificările propuse corespund prevederilor Constituției Republicii Moldova și Strategiei naționale de descentralizare (SND) și Planului de acțiuni privind implementarea SND pentru anii 2012-2015 (activitatea 2.2.), precum și legislației privind administrația publică, consolidează conformitatea legislației naționale cu prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale (Art.9 referitor la resursele financiare ale autorităților locale, în special paragrafele 1, 4, 5 și 7), ținând cont de observațiile critice ale Recomandării 179/2005 și ale ultimului raport de monitorizare al Consiliului Europei -- Congresul Puterilor Locale și Regionale, și vor avea ca efect consolidarea generală a autonomiei locale în Republica Moldova. E necesar de menționat, că SND, în partea ce ține de descentralizarea financiară, prevede perfecționarea actualului sistem de finanțe publice locale, astfel încât să se asigure autonomia financiară a APL, cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor. Acest obiectiv urmează să fie atins prin intermediul a 3 blocuri de activități: I. Consolidarea bazei de venituri locale proprii și a autonomiei de decizie asupra lor; II. Reformarea sistemului de transferuri și impozite partajate, statuarea acestuia pe baze obiective și previzibile, cu separarea bugetelor API de nivelurile întâi
		Deși proiectul are ca scop perfecționarea actualului sistem al finanțelor publice locale, astfel ca să asigure autonomia financiară a APL, constatăm că modelul propus, în mare parte, contravine principiilor decentralizării administrative. Mai mult ca atât, referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și la Strategia Națională de Decentralizare (Legea nr. 68 din 5 aprilie 2012), ca condiții ce au impus proiectul, nu pot fi susținute deoarece documentele enunțate nu justifică modificările propuse (nu includ recomandări exprese privind modelul aplicat), ci dimpotrivă relevă necesitatea majorării nivelului de autonomie financiară a APL.	

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
			<p>și al doilea, pentru a asigura un nivel minim de servicii, cu condiția ca sistemul să nu descurajeze efortul fiscal propriu și utilizarea rațională a resurselor;</p> <p>III. Consolidarea managementului financiar la nivelul APL, cu garantarea disciplinei financiare, creșterea transparenței și participării publice. Actualele modificări la legea finanțelor publice locale se referă la acțiunile din cadrul celui de-al doilea bloc de activități - pct. 2.2 din Planul de Acțiuni privind implementarea SND pentru anii 2012-2015, care conține elementele cheie ale descentralizării și fără de care, nici o schimbare reală în direcția asigurării unei autonomii financiare la nivel local nu va fi posibilă.</p> <p>Astfel, acestea se încadrează și răspund cerințelor prevăzute în SND, îmbunătățind sistemul de transferuri și al impozitelor partajate, care devine predictibil și transparent, asigurând, pe de-o parte, creșterea interesului autorităților locale de a dezvolta baza fiscală locală, de a colecta mult mai bine taxele și impozitele locale, de a reduce evaziunea fiscală și economia tenebră, de a dezvolta economia locală, pe de altă parte, asigurarea creșterii puterii de decizie a autorităților locale în a determina nivelul și destinația cheltuielilor în funcție de nevoile și preferințele specifice ale comunității.</p> <p>Cît privește enunțul Ministerului Economiei, precum că SND nu justifică modificările propuse (nu includ recomandări privind modelul aplicat), e de menționat că, la capitolul II „Obiectivul specific pentru descentralizarea financiară” din partea a II-a din SND, este expres prevăzut că „Transferul general de la bugetul de stat are scopul de a suplimenta veniturile proprii și a oferi autorităților locale veniturile necesare pentru a-și exercita competențele proprii în condiție de autonomie bugetară. El va fi compus atât din cota defalcată din impozitul pe salariu (venit) impozit partajat între APC și APL, cît și din sumele de</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b>  Modificările propuse au impact asupra domeniilor-cheie cu caracter social, precum: educație, menținerea ordinii publice, asistență socială, unde anume este necesară sprijinirea descentralizării puterii, bazată pe cooperarea sau parteneriatul APL cu APC și alți actori sociali și nu, viceversa, a centralizării competențelor, deoarece în acest caz se minimizează gradul de responsabilitate a APL în fața comunității din teritoriu.</p> <p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b>  Se propune a se reveni la mecanismul formării transferurilor, luând în calcul nu numai volumul părții de venituri a bugetelor locale ale UAT, dar și a părții de cheltuieli a bugetului.</p> <p><b><u>Primăria mun. Bălți</u></b>  Se propune experților ca formula de calcul a relațiilor interbugetare să fie efectuate în baza normativelor, elaborate de Ministerul Finanțelor, ceea ce va asigura o abordare corectă a repartizării veniturilor între bugete.</p>	<p>echilibrare.”</p> <p><b><u>Nu se sustine.</u></b>  Modificările propuse nu se referă la descentralizarea serviciilor și competențelor, acestea fac obiectul Legii nr. 435-XVI din 28 decembrie 2003 privind descentralizarea administrativă. În ceea ce privește sistemul de educație, precum și unele plăți sociale, acestea vor fi finanțate prin transferuri condiționate, în conformitate cu pct. 2.2.5 din Planul de acțiuni privind implementarea SND pentru anii 2012-2015.</p> <p><b><u>Nu se sustine.</u></b>  În sistemul actual, cât poate cheltui o UAT este determinat de cheltuielile medii pe un locuitor fixate la nivel central, acestea nu reflectă nevoile reale și specifice ale UAT-urilor: sunt folosite normative general valabile, fără capacitatea de a se ține cont de nevoile și preferințele specifice fiecărei colectivități locale; sunt servicii care nu au normative, iar introducerea de noi servicii este foarte dificilă. Suplimentar la aceasta, bugetele și deciziile UAT de nivel I sunt dependente de bugetele și deciziile consiliilor raionale; nu există stimulente sigure pentru dezvoltarea bazei fiscale proprii, creșterea colectării impozitelor și taxelor locale sau dezvoltarea economică locală.</p> <p>Ca urmare, actualul sistem nu se aliniază întrutotul la prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale, așa cum subliniază și recomandarea 179/2005 a Consiliului European.</p> <p>Congresul Puterilor Locale și Regionale, precum și ultimul raport de monitorizare al acestora din februarie-martie 2012.</p> <p>Noul sistem încearcă să elimine cea mai mare parte din</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
			<p>aceste efecte negative. În primul rând, o bună parte din volumul cheltuielilor la nivel local, nu mai este determinat central, ci de volumul local al veniturilor care sunt colectate. Astfel, pe de-o parte, crește interesul autorităților locale de a dezvolta baza fiscală locală, de a colecta mult mai bine taxele și impozitele locale, de a reduce evaziunea fiscală și economia tenebră, de a dezvolta economia locală. Pe de altă parte, crește puterea autorităților locale în a decide nivelul și destinația cheltuielilor în funcție de nevoile și preferințele specifice ale comunității. Aceste lucruri se datorează caracteristicilor principale ale noului sistem:</p> <p>1) volumul cheltuielilor este determinat de venituri: veniturile proprii (taxe și impozite locale toate), veniturile partajate din impozitul pe venit a persoanelor fizice, transferuri cu destinație generală, transferuri cu destinație specială, fie pentru acoperirea unor cheltuieli curente (educație, plăți sociale), fie pentru investiții. Volumul cheltuielilor nu mai este determinat de cheltuielile medii pe locuitor stabilite la nivel central;</p> <p>2) autoritățile locale devin interesate direct să-și dezvolte baza fiscală proprie, să colecteze mai bine taxele și impozitele locale, să elimine cât mai mult din evaziunea fiscală și economia tenebră, să dezvolte economia locală, prin atragerea de investitori care să creeze locuri de muncă și să crească baza impozitului pe venitul persoanelor fizice (IVPF);</p> <p>3) cotele și formulele de alocare a transferurilor sunt stabilite de lege atât pentru nivelul I, cât și pentru nivelul II. Crește foarte mult transparența și claritatea alocărilor financiare;</p> <p>4) nu mai există relații financiare de subordonare între UAT de nivelul I și II. Crește substanțial autonomia UAT de nivel I;</p> <p>5) finanțarea prin transferuri cu destinație specială menține</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p><b><u>Direcția generală finanțe Chișinău</u></b></p> <p>Concomitent cu modificările propuse la Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, este necesar să fie modificată și Legea nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, deoarece la moment competențele proprii și delegate ale unității administrativ-teritoriale de nivelul doi nu sunt bine determinate.</p> <p><b><u>Ministerul Economiei</u></b></p> <p>Se necesită conformarea proiectului cu prevederile Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative</p>	<p>posibilitatea atingerii obiectivelor Guvernului în domenii foarte importante, cum este educația. Transferurile condiționate permit o finanțare transparentă, asumată de Guvern, pentru domenii foarte importante: educație, prestații sociale. Autoritățile locale administrează aceste domenii și pot contribui din surse proprii la îmbunătățirea finanțării;</p> <p>6) există un sistem eficient de echilibrare, care folosește 3 indicatori fundamentali: capacitatea fiscală pe locuitor (calculată numai pe baza IVPF), populația și suprafața. Astfel comunitățile cele mai sărace au acces la o finanțare care să asigure o calitate minimă a serviciilor publice locale;</p> <p>7) crește substanțial autonomia financiară: dacă în actualul sistem aceasta este limitată, constituind 3%-5% din totalul cheltuielilor, în noul sistem aceasta crește la peste 20% pentru APL de nivel I și la 30% pentru APL de nivel II.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Există o legătură între această legislație și Legea nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, însă, ea nu este esențială, astfel încât să impună prezentarea unui pachet unic legislativ. De aceea, pentru a urgenta procesul descentralizării financiare și a creșterii autonomiei financiare a APL, s-a decis promovarea separată a prezentelor modificări la Legea privind finanțele publice locale. Mai mult ca atât, pentru elaborarea și promovarea modificărilor la legile menționate, este necesară o perioadă mai îndelungată pentru consultarea acestora cu toate părțile interesate.</p> <p>Nota informativă la proiectul de lege conține evaluarea impactului modificărilor propuse, realizată atât din punct</p>



<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p>(art.20, lit.b), fiind necesară fundamentarea proiectului sub prisma efectelor sociale și economice care vor fi rezultate ca urmare a aplicării noilor reglementări.</p> <p><b><u>Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor</u></b>          În dispoziția de modificare sintagma „cu modificările ulterioare” de substituit prin sintagma „cu modificările și completările ulterioare”, deoarece actul legislativ amendat supus amendării a suportat anterior completări.</p> <p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b>          Proiectul dat de lege nu abordează/reglementează problematica schimbării statutului juridic al direcțiilor finanțe raionale.</p> <p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b>          Proiectul dat de lege nu prevede reținerea impozitului pe persoane fizice la locul de reședință sau domiciliul a acesteia.</p>	<p>de vedere calitativ, cât și cantitativ. Evaluarea impactului potrivit criteriilor calitative s-a făcut prin analiza multicriterială, existând patru praguri pozitive sau negative, unul dintre criterii fiind sprijinirea dezvoltării economiei locale, care a înregistrat un scor semnificativ pozitiv.</p> <p>În conformitate cu tehnica legislativă sintagma utilizată este „cu modificările ulterioare”.</p> <p>Acest subiect va fi examinat la următoarea etapă a ajustărilor legislative, deoarece aceasta necesită identificarea anumitor instrumente instituționale, privind divizarea funcțiilor.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b>          Proiectul de lege presupune, în principal, modificări aferente sistemului de transferuri și partajare a impozitelor de stat către APL. Cu privire la modificarea principiului reținerii impozitului pe venitul persoanelor fizice implică resurse suplimentare atât pentru stat, cât și pentru contribuabili, și anume financiare (modificarea softului, prelucrarea dărilor de seamă, etc.), de timp (prelucrarea dărilor de seamă, efectuarea controalelor fiscale, etc.) și de personal (efectuarea controalelor fiscale, prelucrarea documentelor bancare). Măsura respectivă urmează a fi implementată concomitent cu realizarea măsurilor din blocul I de acțiuni din Planul de acțiuni privind implementarea SND, o dată cu pregătirea tehnică a implementării acesteia: proceduri de înregistrare a</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p><b><u>Comitetul Executiv UTA Găgăuzia</u></b></p> <p>Conform prevederilor Legii UTA Găgăuzia nr.1-II/1 din 12.08.1995, organizarea administrativ-teritorială presupune 3 raioane, care au structurile lor și bugetelor lor care se aprobă anual de către Adunarea Populară a Găgăuziei. În varianta propusă al proiectului de lege raioanele din autonomie nu și-au găsit o reflectare clară. Se propune de a include în proiectul de lege și de a le determina locul subdiviziunilor structurale sus-numite ale Comitetului Executiv al Găgăuziei.</p> <p><b><u>Comitetul Executiv UTA Găgăuzia</u></b></p> <p>Pe teritoriul UTA Găgăuzia este format mecanismul de interacțiune între bugetele de diferite niveluri atât în partea ce se referă la efectuarea cheltuielilor aferente proceselor demografice, păstrarea și dezvoltarea particularităților naționale ale autonomiei (studierea limbii materne, păstrarea colectivelor naționale, teatrului național, tipărirea</p>	<p>contribuabililor, proceduri de virare a IVPF, schimbările necesare în contabilitatea publică și în cea comercială, baze de date adecvate, etc.</p> <p>Pe de altă parte, efectele păstrării actualului sistem de colectare a IVPF, a fost parțial corectat de dimensionarea cotelor de partajare.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Cheltuielile aferente subdiviziunilor structurale subordonate Comitetului Executiv al Găgăuziei, inclusiv cele ce se referă la raioanele din componența UTA Găgăuzia, nu sunt afectate. La proiectarea (simularea) noului sistem de finanțare al APL, s-a ținut cont de principiul păstrării anvelopei financiare existente. Mai mult ca atât, conform art. I din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală autoritățile administrației publice locale sunt divizate pe două nivele: nivelul întâi reprezintă autorități publice, care sunt constituite și activează pe teritoriul satului (comunei) și orașului (municipiului), iar nivelul al doilea – autoritățile publice, care sunt constituite și activează pe teritoriul raionului, municipiului Chișinău și unității teritorial-autonome cu statut juridic special. La fel sunt divizate domeniile proprii de activitate și în Legea nr. 435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Conform SND și a Planului de acțiuni privind implementarea SND pentru anii 2012-2015 aprobată prin Legea nr.68 din 5 aprilie 2012, unui din neajunsurile sistemului de finanțare locală care, în momentul de față, afectează autonomia locală, este dependența bugetară a</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
		presei periodice în limba maternă ș.a.), cât și la efectuarea investițiilor capitale în bunuri proprietate ale UTA Găgăuzia, construcția și reparația drumurilor de importanță locală ș.a. Se propune păstrarea relațiile reciproce stabilite deja în cadrul bugetului UTA Găgăuzia (bugetul central, bugetele raionale, bugetul municipiului, orașelor și satelor (comunelor).	fiecărui nivel al administrației publice față de cel imediat superior, și vizează includerea bugetelor APL de nivelul întâi în bugetele APL de nivelul al doilea, fapt ce are ca efect intervenția excesivă a APL de nivelul al doilea în gestionarea resurselor financiare locale proprii. Ca urmare, între nivelurile APL se creează relații neoficiale de subordonare, care nu sunt stipulate în legislația în vigoare, dar care persistă în practică. Din acest considerent, una din măsurile propuse (pct.2.2.4.) a fi realizate conform Planului de acțiuni privind implementarea SND este separarea transferurilor de echilibrare pentru autoritățile APL de nivelul întâi și nivelul al doilea (alocare directă pe nivele). Totodată, acțiunea în cauză este conforma principiilor stabilite în Carta Europeană a Autonomiei Locale și consolidează autonomia locală. Suplimentar e de menționat că, la proiectarea (simularea) noului sistem de finanțare al APL, s-a luat în considerare faptul că, competențele privind educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetul UTA, fie direct, ceea ce necesită mijloace financiare substanțiale.

## II. Obiecții și propuneri concrete

### Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:  
 bugetele unităților administrativ-teritoriale – bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), raioanelor, unității teritoriale autonome cu statut juridic special și bugetul municipiului Chișinău;  
 bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi

#### Articolul 1:

-alineatul unsprezece se modifică și va avea următorul cuprins:

“normative de defalcări de la impozitele și taxele de stat cote procentuale de defalcări de la impozitele și taxele de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale, stabilite prin prezenta lege.”

alineatul doisprezece se

#### Ministerul Justiției

La pct. 1, dispozițiile de modificare se vor comasa, expunându-se într-un singur alineat.

#### Cancelaria de Stat

La art.1 alineatele unsprezece și doisprezece, după sintagma „administrativ-teritoriale” se propune completarea cu cuvintele „unități teritorial autonome cu statut juridic special”, în continuare după text

Se susține.

Nu este oportun.

La art.1 din Legea privind finanțele publice locale bugetul unității teritorial autonome cu statut juridic special se încadrează la noțiunile “bugetul unităților administrativ-teritoriale” și “bugetul unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea”.

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>bugetele locale care reprezintă bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiului Chișinău); bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea - bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special și bugetul municipal Chișinău; autoritate reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale - consiliul local, consiliul raional, Adunarea Populară a unității teritoriale autonome cu statut juridic special și consiliul municipal Chișinău; autoritate executivă - primarul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, președintele raionului, Guvernatorul și Comitetul executiv al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, primarul general al municipiului Chișinău; direcția finanțe - direcțiile finanțe ale unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și a municipiului Bălți; echilibru bugetar - egalitatea dintre veniturile bugetului și cheltuielile bugetului; deficit bugetar - suma cu care cheltuielile bugetului depășesc</p>	<p>modifică și va avea următorul cuprins:          "transferuri - mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu definitiv sau condiționat, de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea domeniilor de activitate ce sunt în competența autorităților publice locale, sau în alte scopuri speciale;"</p>	<p><b><u>Ministerul Economiei</u></b></p> <p>Pentru a stipula clar că transferurile de la bugetul de stat vor fi alocate direct către autoritățile publice locale (APL) de nivelurile întâi și al doilea, la alin. doisprezece art.1, după sintagma „de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale” se propune de adăugat sintagma „de nivelul întâi și de nivelul al doilea”.</p> <p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b></p> <p>La articolul 1, se propune definiția separată a transferurilor condiționate și a transferurilor generale pentru a evita confuzii și neclarități privind statutul lor juridic.</p>	<p><b><u>Nu este oportun.</u></b></p> <p>Sintagma "bugete ale unităților administrativ-teritoriale" se referă la toate UAT, fie de nivel I, fie de nivel II, în conformitate cu modificările actuale, care presupun că între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu vor exista raporturi financiare de subordonare.</p> <p><b><u>Se susține.</u></b></p> <p>1. Alineatul doisprezece se modifică și va avea următorul conținut:          "transferuri cu destinație generală - mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu definitiv de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea domeniilor de activitate ce sunt în competența autorităților publice locale;</p> <p>2. După alineatul doisprezece se introduce un alineat nou cu următorul conținut:          „transferuri cu destinație specială - mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau alte bugete la bugetele unităților administrativ-teritoriale în scopul asigurării exercitării funcțiilor publice, sau în alte scopuri speciale;"</p> <p>Ajustările respective se operează și la art. 9 și art. 11.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>veniturile bugetului; excedent bugetar - suma cu care veniturile bugetului depășesc cheltuielile bugetului; normative de defalcări de la veniturile generale de stat - normative procentuale de defalcări de la veniturile generale de stat, stabilite prin prezenta lege pentru bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și pentru bugetul municipal Bălți sau de consiliile raionale, de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, de consiliul municipal Bălți și consiliul municipal Chișinău pentru bugetele locale și prin legea bugetară anuală, aprobată de Parlament, pentru unitatea teritorială autonomă Găgăuzia la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate de agenții economici și la accizele la mărfurile (producția) supuse accizelor; transferuri - mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, cu titlu definitiv și în sumă absolută, de la bugetul de stat la bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic</p>			

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>special, bugetul municipal Bălți și bugetul municipal Chișinău sau de la bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetul municipal Bălți și bugetul municipal Chișinău la bugetele locale pentru nivelarea posibilităților financiare ale unităților administrativ-teritoriale, în scopul asigurării exercitării unor anumite funcții publice, finanțării domeniilor de activitate, ce sînt în competența autorităților publice locale, sau în alte scopuri speciale;</p>			
<p><b>Articolul 2. Finanțele publice locale</b>            (1) Finanțele publice locale fac parte integrantă din sistemul finanțelor publice naționale și includ:            1) bugetele raioanelor, constituite din:            a) bugetul raional, care reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor necesare exercitării funcțiilor ce sînt în competența raionului conform legislației și a funcțiilor suplimentare delegate de Guvern;            b) bugetele locale - bugetele satelor (comunelor), orașelor</p>	<p><b>Articolul 2:</b>            alineatul (1), punctele 1) - 4) se substituie cu punctul 1) cu următorul cuprins:            "1) bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, care reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor pentru exercitarea funcțiilor ce sînt în competența acestora conform legislației și a funcțiilor delegate de autoritățile publice centrale".</p>	<p><b>Ministerul Economiei</b>            Sintagma "conform legislației" de la art.2 alin.(1) pct.1), poartă caracter netransparent, urmînd a fi substituită cu norme de referință la actul normativ concret ce reglementează raporturile respective.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b>            Din moment ce în art. 2 alin. (1) sbp. 1) - 4) au fost substituite cu o singură prescripție, aceasta nu se va structura într-un subpunct ce decurge din alineatul (1), ci se va încadra în alineatul dat. Respectiv, alin. (1) al art. 2 se va expune în redacție nouă.</p> <p><b>Cancelaria de Stat</b>            La art. 2 sintagma „autorități publice centrale” de la finalul textului substituită cu sintagma „de Parlament”.</p>	<p><b>Nu se susține.</b>            Sintagma "conform legislației" presupune un spectru larg de acte legislative și normative iar enumerarea acestora este inutilă și irelevantă, întrucît situațiile de modificare, abrogare sau adoptare a unor legi și acte normative care reglementează aceste raporturi vor condiționa de fiecare dată modificări de aducere în concordanță.</p> <p><b>Se susține.</b>            Alineatul (1) se modifică și se expune în următoarea redacție:            „ (1) Finanțele publice locale fac parte integrantă din sistemul finanțelor publice naționale și includ bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, care reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
(municipiilor) din componența raionului;		<p>Modificarea este necesară întru respectarea prevederilor art.6 alin.(2) din Legea nr.435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, care menționează că delegarea de competențe poate fi efectuată de Parlament, la propunerea Guvernului.</p> <p style="text-align: center;"><b><u>Cancelaria de Stat</u></b></p> <p>La art. 2 după sintagma „al doilea” completarea cu cuvintele „unității teritorial autonome cu statut juridic special”.</p>	<p>pentru exercitarea funcțiilor ce sînt în competența acestora conform legislației și a funcțiilor delegate de Parlament, la propunerea Guvernului.”</p> <p><b><u>Nu este oportun.</u></b></p> <p>La art.1 din Legea privind finanțele publice locale bugetul unității teritorial autonome cu statut juridic special se încadrează la noțiunile ”bugetul unităților administrativ-teritoriale” și ”bugetul unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea”.</p>
<p><b>Articolul 3.</b> Garanțiile autonomiei financiare</p> <p>(1) Bugetele unităților administrativ-teritoriale, specificate la art.2 alin.(1) din prezenta lege, constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii privind administrația publică locală.</p> <p>(2) Suma veniturilor aprobate (pronozate) și neîncasate în bugetul unității administrativ-teritoriale, precum și cheltuielile efectuate suplimentar de la bugetul acestora nu se recuperează de la bugetul de alt nivel.</p> <p>(3) Veniturile încasate, în</p>	<p><b>Articolul 3:</b></p> <p>- la alineatul (1), cuvintele „specificate la art.2 alin.(1) din prezenta lege” se exclud.</p> <p>- după alineatul (1) se completează cu un alineat nou (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1<sup>1</sup>) Între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi financiare de subordonare.”</p> <p>- la alineatul (3), cuvintele „cu excepția mijloacelor ce urmează a fi virate conform art.10 alin.(3) din prezenta lege” se exclud.</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Cancelaria de Stat</u></b></p> <p>La alin. (1), se propune înlocuirea sintagmei „specificate la art.2 alin.(1) din prezenta lege” cu sintagma „unității teritorial autonome cu statut juridic special” decât excluderea acesteia.</p>	<p><b><u>Nu este oportun.</u></b></p> <p>La art.1 din Legea privind finanțele publice locale bugetul unității teritorial autonome cu statut juridic special se încadrează la noțiunile ”bugetul unităților administrativ-teritoriale” și ”bugetul unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea”.</p>

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>procesul de executare a bugetului, suplimentar la cele aprobate, precum și economiile de cheltuieli, cu excepția mijloacelor ce urmează a fi virate conform art.10 alin.(3) din prezenta lege, rămân la dispoziția autorităților administrației publice respective.</p> <p>(4) Orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Guvernului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.</p> <p>(5) Autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale.</p>		<p><b><u>Cancelaria de Stat</u></b></p> <p>La alin.(4) din legea în vigoare, propunem substituirea cuvântului „Guvernului” cu cuvântul „Parlamentului”, modificare propusă în contextul prevederilor art.6 alin.(2) din legea 435/2006 nominalizată mai sus.</p>	<p><b><u>Se susține.</u></b></p> <p>La alineatul 4 cuvântul ”Guvernului” se substituie cu sintagma ”Parlamentului”</p>



<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p><b>Articolul 5.</b> Repartizarea veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Veniturile bugetelor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) se formează din:</p> <p>1) încasări directe și integrale ale următoarelor tipuri de impozite, taxe și alte venituri, administrativ-teritoriale, conform legislației;</p> <p>a) impozitele și taxele locale aplicate, în conformitate cu legislația, de către consiliile locale;</p> <p>b) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>d) taxa pentru patenta de întreprinzător;</p> <p>e) încasări din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al unității administrativ-teritoriale;</p> <p>f) impozitul pe bunurile imobiliare;</p> <p>g) alte venituri prevăzute de legislație;</p> <p>2) defalcări de la următoarele tipuri de venituri generale de stat:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor juridice din teritoriul</p>	<p><b>Articolul 5:</b></p> <p>la alineatul (1):</p> <p>- punctul 2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>"2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective:</p> <p>a) pentru bugetele satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor (municipiilor) de reședință de raion și UTA Găgăuzia - 75% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p>b) pentru bugetele orașelor (municipiilor) de reședință de raion și UTA Găgăuzia - 20% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective."</p> <p>-punctul 3) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>"3) transferuri de la bugetul de stat, stabilite conform prevederilor art.10 și art.11 din prezenta lege,".</p> <p>la alineatul (2):</p> <p>-la punctul 1), literele a) și d) se exclud.</p> <p>-punctul 2) se modifică și se</p>	<p><b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b></p> <p>Prin modificările propuse la art. 5 alineatul (3) se promovează în continuare și absolut nejustificat, o discrepantă și discriminare și mai mare a UAT de nivelul II din întreaga țară în raport cu Unitatea Teritorială Administrativă cu statut de autonomie.</p> <p><b>Ministerul Economiei</b></p> <p>Normele și procedura aplicabilă în raport cu UTA Găgăuzia nu corespunde prevederilor art.3 al Legii nr.435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, care prevede că activitatea autorităților administrației publice locale se întemeiază pe principiul echității, care presupune garantarea unor condiții oportunități egale tuturor autorităților publice locale pentru a-și atinge obiectivele în realizarea competențelor lor. Mai mult ca atât în Notă sunt lipsă orice referințe privind estimările veniturilor rezultate din "excluderea impozitului pe venitul persoanelor juridice" și menținerea "impozitului pe venitul persoanelor fizice la nivel de 25% , în coraport cu includerea veniturilor din taxa pe valoare adăugată și din accize" (art. 5, (3)).</p> <p><b>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</b></p> <p>Legea cu privire la Strategia Națională de descentralizare garantează elaborarea de politici financiare, menite sa asigure eficacitatea serviciilor publice prestate, previzibilitatea, stabilitatea si autonomia ambelor nivele de autorități publice locale. Aceasta se demonstrează explicit în proiectul legii privind finanțele publice locale în baza exemplului bugetului unității teritoriale autonome cu statut juridic special, prin extinderea nomenclatorului surselor de venituri, ceea ce atesta garanții ale scopurilor și sarcinilor menționate.</p>	<p>În fond, SND nu prevede abordări diferențiate pentru APL. Totodată, pentru UTA Găgăuzia, ca urmare a statutului juridic special, s-a propus menținerea defalcărilor de la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și de la accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, excluzându-se taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, și impozitul pe venitul persoanelor juridice, astfel încât nomenclatorul surselor de venituri se restrânge, și nu se extinde. Aceste venituri suplimentare, de care alte bugete de nivelul al doilea nu beneficiază, suplinesc ceea ce ar fi primit prin transferul cu destinație generală bugetul autorității executive al UTA Găgăuzia, ca rezultat bugetul central al UTA Găgăuzia nu se califică pentru echilibrare din Fondul de susținere financiară. Totodată, una din condițiile noului sistem este păstrarea anvelopei financiare.</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
<p>unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p>b) impozitul pe venitul persoanelor fizice;</p> <p>3) transferuri de la bugetul unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de la bugetul municipal Bălți, prevăzute la art.10 și art.11 din prezenta lege;</p> <p>4) mijloace speciale;</p> <p>5) fonduri speciale.</p> <p>(2) Veniturile bugetelor raionale se formează din:</p> <p>1) încasări directe și integrale ale următoarelor tipuri de impozite, taxe și alte venituri:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor fizice;</p> <p>b) taxele pentru resursele naturale;</p> <p>c) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>d) plata pentru perfectarea actelor notariale de către secretarul consiliului raional;</p> <p>e) alte venituri prevăzute de legislație;</p> <p>2) defalcări de la următoarele tipuri de venituri generale de stat:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor juridice din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective - 100%;</p>	<p>expune în următoarea redacție:</p> <p>"2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice - 25% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;"</p> <p>la alineatul (3):</p> <p>-la punctul 1), litera a) se exclude.</p> <p>-punctul 2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>"2) defalcări de la următoarele tipuri de impozite și taxe de stat:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor fizice - 25% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;</p> <p>b) taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 100% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;</p> <p>c) accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 100% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;"</p> <p>la alineatul (4):</p> <p>-la punctul 1), litera a) și litera</p>	<p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b></p> <p>În proiectul de lege se prevede reducerea surselor de venituri. În primul rând, aceasta se referă la veniturile regulatorii de stat, ca de ex. impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM.</p> <p><b><u>Primăria mun. Bălți</u></b></p> <p>Proiectul în cauză prevede o scădere bruscă a volumului de venituri, inclusiv a veniturilor proprii ale UAT, și ca rezultat, reducerea competențelor API. Astfel, impozitul pe venitul persoanelor fizice, din categoria veniturilor proprii ale UAT este transferat în categoria surselor de venituri regulatorii.</p> <p><b><u>Centrul Național Anticorupție</u></b></p> <p>Excluderea impozitului pe venitul persoanelor fizice din nomenclatorul veniturilor proprii a bugetelor locale de diferite nivele și transferarea lui în categoria celor regulatorii (la un nivel destul de redus) va genera scăderea volumului de venituri ale bugetelor UAT. De asemenea, veniturile bugetelor locale vor fi incapabile de a genera venituri în volumul necesar pentru o responsabilizare adecvată față de beneficiarii serviciilor publice locale.</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>E de menționat că, la capitolul II „Obiectivul specific pentru descentralizarea financiară” din partea a II-a din SND, este expres prevăzut că „Transferul general de la bugetul de stat are scopul de a suplimenta veniturile proprii și a oferi autorităților locale veniturile necesare pentru a-și exercita competențele proprii în condiție de autonomie bugetară. El va fi compus doar din cota defalcată din impozitul pe salariu (venit) impozit partajat între APC și API și din sumele de echilibrare.” De asemenea, e de menționat că impozitul pe venitul persoanelor fizice nu a fost niciodată venit propriu al UAT (a se vedea art. 6 din Codul Fiscal). Sistemul existent prevede doar încasarea directă și integrală a acestui tip de impozit la bugetele UAT.</p> <p>Totodată, unul din principiile de bază, de la care s-a pornit la elaborarea noului sistem, reflectat în actualele modificări la legea finanțelor publice locale, a fost păstrarea anvelopei financiare actuale pentru administrația locală. Astfel, noul sistem oferă stimulente pentru a crește substanțial baza fiscală proprie, pentru a se implica în mod serios în dezvoltarea economică locală și mult mai multă autonomie decizională. În noul sistem nivelul impozitelor locale, numărul de impozite naționale partajate și cotele partajate, chiar contează, ele stabilind nivelul efectiv al veniturilor - cu excepția transferurilor condiționate și implicit și nivelul efectiv al cheltuielilor. În noul sistem contează cât este nivelul impozitului pe proprietate la persoanele fizice sau juridice, cât și cum se colectează, dacă sunt înregistrate toate proprietățile pentru a fi impozitate, câte locuri de muncă sunt și dacă pentru ele se plătesc impozitele pe venit. În concluzie, în noul sistem autoritățile locale sunt direct interesate să colecteze cât mai</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>b) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova - 50%;</p> <p>3) transferuri de la bugetul de stat prevăzute la art.10 și art.11 din prezenta lege;</p> <p>4) mijloace speciale;</p> <p>5) fonduri speciale.</p> <p>(3) Veniturile bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special se formează din:</p> <p>1) încasări directe și integrale ale următoarelor tipuri de impozite, taxe și alte venituri:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor fizice;</p> <p>b) taxele pentru resursele naturale;</p> <p>c) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>d) alte venituri prevăzute de legislație;</p> <p>2) defalcări de la următoarele tipuri de venituri generale de stat:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor juridice din teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 100%;</p> <p>b) taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut</p>	<p>d) se exclud.</p> <p>-punctul 2) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>"2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice - 45% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;"</p>	<p><b>Comitetul Executiv UTA Găgăuzia</b></p> <p>Art.18 al Legii nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) prevede următoarele: (1) Bugetul Găgăuziei este format din toate tipurile de vărsăminte stabilite de legislația Republicii Moldova și de Adunarea Populară. (2) Raportul dintre bugetul Găgăuziei și bugetul de stat se stabilește în conformitate cu legile Republicii Moldova cu privire la sistemul bugetar și cu privire la bugetul de stat pe anul corespunzător sub formă de vărsăminte fixe din toate tipurile de impozite și plăți. Proiectul de lege limitează încasarea în bugetul UTA Găgăuzia unor tipuri de venituri (impozitul pe venitul persoanelor fizice) sau le exclude întru totul (impozitul pe venitul persoanelor juridice, taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, impozitul privat, taxele pentru resursele naturale). Se propune păstrarea actualelor defalcări la nivel de 100% din impozite și taxe cum sunt în prezent.</p>	<p>multe venituri, pentru a putea cheltui cât mai mult, și implicit să îmbunătățească colectarea, să elimine evaziunea fiscală și economia tenebră, să atragă investitori care să creeze noi locuri de muncă cât mai bine plătite. Mai mult ca atât, competențe ca educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preciau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetele UAT, fie direct.</p> <p><b>Nu se susține.</b></p> <p>Sistemul nou se bazează pe principii echitabile și transparente, astfel, ca și în cazul celorlalte unități administrativ-teritoriale, din nomenclatorul surselor de venituri au fost excluse taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova și impozitul pe venitul persoanelor juridice. Cu toate acestea, în cazul UTA Găgăuzia, se păstrează defalcările de la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special și de la accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special.</p> <p>Totodată, în contextul art. 18 al Legii nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), față de ce a fost prezentat în proiectul de lege examinat, se propune ajustarea defalcărilor de la impozitele și taxele de stat, precum urmează:</p> <p>- taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 50%;</p> <p>-accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - 50%;</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
<p>juridic special - cel puțin 10%;</p> <p>c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova - 50%;</p> <p>d) accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special - cel puțin 50%;</p> <p>3) transferuri de la bugetul de stat prevăzute la art.10 și art.11 din prezenta lege;</p> <p>4) mijloace speciale;</p> <p>5) fonduri speciale.</p> <p>(4) Veniturile bugetului municipal Bălți și bugetului municipal Chișinău se formează din:</p> <p>1) încasări directe și integrale ale următoarelor tipuri de impozite, taxe și alte venituri:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor fizice;</p> <p>b) impozitul pe bunurile imobiliare;</p> <p>c) taxele pentru resursele naturale;</p> <p>d) veniturile din vânzarea terenurilor ce aparțin domeniului privat al municipiului Chișinău și municipiului Bălți, conform legislației;</p> <p>e) impozitele și taxele locale aplicate, în conformitate cu</p>		<p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b></p> <p>Nu este clară modalitatea de calcul a procentului defalcărilor de la IVPF, criteriile, care au servit drept bază la estimarea cuantumului lui, care, cu certitudine, are menirea să asigure caracterul specific și obiectivitatea criteriilor de balansare teritorială a surselor de finanțare. Care este motivul postării lui drept temei a surselor de venituri regulatorii?</p>	<p>- impozitul pe venitul persoanelor juridice 50% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome;</p> <p>- taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova - 50% din volumul total colectat în teritoriul unității teritoriale autonome.</p> <p>Cît privește lăsarea la dispoziția UTA Găgăuzia a acestor defalcări la 100%, aceasta propunere nu poate fi susținută din următoarele considerente:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. la TVA și accize există restituire pentru mărfurile exportate sau livrate la cotele reduse, care se efectuează de la bugetul de stat;</li> <li>2. comparativ cu sistemul actual, competențele privind educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetul UTA, fie direct, ceea ce necesită mijloace financiare substanțiale.</li> </ol> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>E de menționat că, la capitolul II „Obiectivul specific pentru descentralizarea financiară” din partea a II-a din SND, este expres prevăzut că „Transferul general de la bugetul de stat are scopul de a suplimenta veniturile proprii și a oferi autorităților locale veniturile necesare pentru a-și exercita competențele proprii în condiție de autonomie bugetară. El va fi compus doar din cota defalcată din impozitul pe salariu (venit) - impozit partajat între APC și APL și din sumele de echilibrare.”</p> <p>Pentru stabilirea cotelor de defalcare a IVPF prin lege, pentru toate unitățile administrativ-teritoriale, acestea fiind influențate de distribuția teritorială a acestui impozit, actuala modificare a legii finanțelor publice propune 4 cote specifice:</p> <p>1) pentru Chișinău și Bălți 45%;</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>legislația, de către consiliul municipal;</p> <p>f) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>g) încasările din vânzarea bunurilor confiscate (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>i) taxa pentru patenta de întreprinzător;</p> <p>j) alte venituri prevăzute de legislație;</p> <p>2) defalcări de la următoarele tipuri de venituri generale de stat:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor juridice din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective - 50%;</p> <p>b) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova - 50%;</p> <p>3) transferuri de la bugetul de stat prevăzute la art.10 și art.11 din prezenta lege;</p> <p>4) mijloace speciale;</p> <p>5) fonduri speciale.</p>		<p><b>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</b></p> <p>Practica revizuirii normativelor de defalcări în bugetul local pe impozitele regulatorii va afecta capacitatea API</p>	<p>2) pentru consiliile raionale, inclusiv UTA Găgăuzia - 25%;</p> <p>3) pentru orașele reședință de raion - 20%;</p> <p>4) pentru restul unităților administrativ teritoriale de nivelul întâi - 75%.</p> <p>Valorile specifice ale acestor cote de partajare au fost testate cu ajutorul modelelor de simulare.</p> <p>Aceste 4 cote de partajare distincte sunt consecința directă a eterogenității relative a distribuției teritoriale a IVPF (impune cote de partajare relativ scăzute, rămânând astfel suficiente resurse pentru echilibrare cote mai ridicate ar avantaja numai câteva administrații locale mai bogate), și utilizării complete a transferului general din actualul sistem pentru acoperirea transferului condiționat pentru educație (condiționată de principiul esențial de păstrare a actualei anvelope financiare pentru API), limitează fondurile ce urmează a fi distribuite pe bază de formulă numai la ceea ce a rămas din IVPF, după distribuirea prin sistemul de partajare pe baza ariei de colectate și la alte mijloace financiare - stabilite în limita disponibilităților la bugetul de stat, în condițiile păstrării echilibrului macrofinanciar.</p> <p>Cotele de partajare din noul sistem sunt mai mici, din mai multe motive:</p> <p>a) spre deosebire de actualul sistem ele sunt reale;</p> <p>b) trebuie să permită crearea unui fond de echilibrare în favoarea UAT-urilor sărace;</p> <p>c) trebuie păstrat echilibrul macro-economic general;</p> <p>d) competențe ca educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetele UAT, fie direct.</p> <p><b>Nu se susține.</b></p> <p>Prezentul proiect de lege prevede expres cotele de</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p>de a planifica politici proprii, privind soluționarea problemelor de ordin local, chiar și pe termen scurt. Nemaivorbind de posibilitatea realizării programelor pe un termen mai lung de dezvoltare a APL. Efectul firesc și previzibil în acest caz va fi lipsa totală a investițiilor în structura bugetului local.</p> <p><b><u>Primăria mun. Bălți</u></b></p> <p>Practica revizuirii normativelor de defalcări la bugetul local de la impozitele regulatorii va priva APL de posibilitatea planificării și realizării programelor de dezvoltare a teritoriului pe termen lung. Și în mod firesc, drept consecință, va fi o lipsa totală a investițiilor de capital în structura de cheltuieli a bugetului local. În același context, este de menționat că, autoritățile publice centrale permanent au pus accentele pe necesitatea majorării veniturilor proprii.</p> <p><b><u>Direcția generală finanțe Chișinău</u></b></p> <p>Referitor la modificarea propusă la art. 5 alineatul (4) pct. 2) „defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice - 45% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective”, se consideră că nu va fi suficient pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de competența unității administrativ-teritoriale de nivelul doi. Se propune ca art. 5 alin. (4) pct. 2) din Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale să fie expus în următoarea redacție: „ defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice - 65% din volumul total colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale respective” sau de suplimentat pct. 2) cu un alineat care să prevadă defalcări în mărime de cel puțin 15% din celelalte venituri generale de stat încasate în teritoriu.</p> <p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b></p> <p>Se propune a se include în bugetul municipiului Bălți sursele regulatorii de venituri (impozitul pe venitul din</p>	<p>defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice colectat în teritoriul unității administrativ-teritoriale, fapt care asigură stabilitate și transparența în sistemul finanțelor publice locale. Impozitele locale - componenta principală impozitul pe proprietate - și partajate - impozitul pe venit persoane fizice - care constituie baza veniturilor proprii și autonome locale, sunt cele mai stabile impozite din sistemul fiscal, nu numai în Republica Moldova. După cum este menționat în Nota informativă, evoluția acestor impozite prezintă cele mai mici fluctuații pe parcursul unui ciclu economic, deci asigură stabilitate pe termen mediu și lung veniturilor administrațiilor locale. În acest fel, riscul fluctuațiilor în încasările anumitor impozite, cum este impozitul pe venit persoane juridice sau TVA, este preluat integral de stat.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Propunerile respective nu pot fi susținute, din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- și cu o cotă de partajare de 45% din IVPF, municipiile Chișinău și Bălți obțin mai multe resurse decât în actualul sistem;</li> <li>- necesitatea păstrării anvelopei financiare prin creșterea procentului de partajare a IVPF la 65% sau suplimentar, partajarea cu 15% a altor impozite naționale s-ar depăși cu mult actuala anvelopă financiară, sigurul câștigător real al fi municipiul Chișinău, crescând astfel și disparitățile dintre acesta și restul UAT-urilor din Republica Moldova. Situația este identică și în cazul partajării cu cel puțin 50% a surselor regulatorii de venituri în bugetul municipiului Bălți;</li> <li>- acordarea a 65% din IVPF municipiului Chișinău și a cel</li> </ul>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
		<p>activitatea de întreprinzător și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM), în mărime de nu mai puțin 50%.</p> <p style="text-align: center;"><b><u>Ministerul Economiei</u></b></p> <p>În notă este doar evocat că "nu este recomandat să se utilizeze Impozitul pe Venitul Persoanelor Juridice și Taxa pe Valoarea Adăugată ca impozite partajate pe baza ariei de colectare", din considerentul că "distribuția teritorială a acestuia este foarte dezechilibrată" și „colectarea este extrem de sensibilă la variațiile conjuncturii economice”, fără a analiza efectele care vor fi generate pentru dezvoltarea activităților economice din teritoriu, în particular în sectorul rural (APL nu vor fi cointerestate în susținerea dezvoltării antreprenorialului).</p> <p style="text-align: center;"><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b></p> <p>Excluderea impozitului pe venitul persoanelor juridice din categoria veniturilor defalcate ale bugetelor locale, va genera neînțelegere din partea APL, va conduce la pierderea legăturii între bugetul local și economia locală, precum și la diminuarea drastică a interesului APL pentru dezvoltarea economiei locale (a se vedea explicații și argumente mai sus (la pct. 4.3.), care sunt valabile și pentru această situație). Se propune prevederea în lege a unor cote de defalcări concrete de la impozitului pe persoane juridice colectat în teritoriul respectiv, în calitate de sursă de venit al bugetului local.</p>	<p>puțin 50% din impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM municipiului Bălți, în condițiile păstrării anvelopei financiare totale pentru APL, ar reduce drastic resursele disponibile pentru echilibrarea UAT-urilor de nivelul I și II;</p> <p>- nota informativă la proiectul de lege explică în detaliu de ce nu se recomandă utilizarea altor impozite naționale sub formă de partajare, în finanțarea administrațiilor locale.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>E de menționat că, la capitolul II „Obiectivul specific pentru descentralizarea financiară” din partea a II-a din SND, este expres prevăzut că „Transferul general de la bugetul de stat are scopul de a suplimenta veniturile proprii și a oferi autorităților locale veniturile necesare pentru a-și exercita competențele proprii în condiție de autonomie bugetară. El va fi compus doar din cota defalcată din impozitul pe salariu (venit) – impozit partajat între APC și APL și din sumele de echilibrare.”</p> <p>Totodată, pentru a da explicații de ce este partajat doar impozitul pe venitul persoanelor fizice, în Nota informativă, s-au inclus suplimentar argumentările relevante în acest scop.</p> <p>Invocarea lipsei de stimulare a autorităților locale din mediul rural pentru a încuraja activitățile antreprenoriale nu are temei, din mai multe motive:</p> <p>- nivelul activităților economice din zona rurală este susținut de firme/antreprenori care nu sunt înregistrați sau nu au sediul în respectivele UAT-uri și care evident vor plăti IVPI acolo unde își au adresa juridică, care este aproape întotdeauna orașul reședință de raion, municipiile Bălți sau Chișinău. Acest lucru este evident și în prezent.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
			<p>municipiile Chișinău și Bălți colectând peste 80% din IVPJ – un sistem de partajare a acestui impozit pe baza ariei de colectare și în condițiile în care cheltuielile nu mai sunt determinate de costurile medii pe locuitor, ci de volumul veniturilor, va crea o discrepanță uriașă între aceste două municipii și UAT-urile din mediul rural. Astfel, este mult mai eficient să fie urmărit impozitul pe venitul persoanelor fizice în funcție de locul de desfășurare al activității economice. În felul acesta o firmă, chiar înregistrată la Chișinău, va vărsa IVPF în contul localităților unde are puncte de lucru. Autoritățile locale sunt astfel interesate să atragă orice fel de investitori, oriunde sunt ei înregistrați, numai ca activitățile să se desfășoare în UAT-ul respectiv și să utilizeze forță de muncă locală, ceea ce este și în interesul antreprenorilor. Astfel partajarea IVPF cu autoritățile locale este mult mai eficientă pentru stimularea economiei locale decât IVPJ, mai ales pentru mediul rural;</p> <p>- IVPJ este un impozit instabil, care fluctuează mult pe parcursul unui ciclu economic complet și pe care decidenții politici au tendința să-l modifice des pentru a stimula economia (spre exemplu situația când IVPJ a fost practic anulat (rata 0%), în condițiile noului sistem ar fi apărut o reducere importantă de venituri autonome, care ar fi trebuit compensată prin transferuri, ceea ce ar fi indus o instabilitate suplimentară);</p> <p>- antreprenorii au tendința normală să minimizeze mărimea IVPJ pe care-l au de plătit statului, astfel, autoritățile locale, în cazul IVPJ sunt practic în imposibilitatea de a evalua care ar fi nivelul normal al impozitului pe care o firmă/antreprenor, chiar înregistrat în UAT-ul respectiv, îl are de plătit.</p>





<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p>informativă sunt lipsă orice argumentări asupra propunerii excluderii acestui tip de venituri.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b> Art. 5 alin. (1) pct. 1) nu conține cuvintele „administrativ-teritoriale, conform legislației”. Deci, se vor preciza cuvintele ce se propun a fi excluse.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b> Dispozițiile vizând expunerea în redacție nouă a punctelor 2) și 3) se vor formula într-un alineat „punctele 2) și 3) se modifică și vor avea următorul cuprins:”</p>	<p>venit, fiind o sursă de finanțare a deficitului bugetar potrivit prevederilor articolului 12 alin. (2) din Legea privind finanțele publice locale.</p> <p><b>Se susține.</b></p> <p><b>Se susține.</b></p>
<p><b>Articolul 8.</b> Delimitarea competențelor în efectuarea cheltuielilor publice</p>	<p><b>Articolul 8</b> se modifică și va avea următorul cuprins: „Articolul 8. Competențe în efectuarea cheltuielilor Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.”</p>	<p><b>Ministerul Economiei</b> Sintagma "legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă", poartă caracter netransparent, urmând a fi substituită cu norme de referință la actul normativ concret ce reglementează raporturile respective. Totodată, pentru a introduce o claritate deplină a sistemului propus, se consideră că modificările la Legea nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă și Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală trebuie să fie promovate într-un pachet unic. <b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b> Se propune de a menționa expres actele legislative de referință: Legea privind administrația publică locală și Legea privind descentralizarea administrativă. Scopul principal a propunerii este mai multă claritatea și evitarea diferitor interpretări în viitor.</p>	<p><b>Nu se susține.</b> Sintagma "legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă" presupune un spectru larg de acte legislative și normative, iar enumerarea acestora este inutilă și irelevantă (situațiile de modificare, abrogare sau adoptare a unor legi și acte normative care reglementează aceste raporturi vor condiționa de fiecare dată modificări de aducere în concordanță). Suplimentar la aceasta e de menționat că, există o legătură între această legislație și Legea nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, însă, ea nu este esențială, astfel încât să impună prezentarea unui pachet unic legislativ. De aceea, pentru a urgenta procesul descentralizării financiare și a creșterii autonomiei financiare a API, s-a decis promovarea separată a prezentelor modificări la Legea privind finanțele publice locale. Mai mult ca atât, pentru elaborarea și promovarea modificărilor la legile menționate este necesară o perioadă mai îndelungată pentru consultarea acestora cu toate părțile interesate.</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
		<p data-bbox="963 435 1367 459"><b><u>Comitetul Executiv UTA Găgăuzia</u></b></p> <p data-bbox="841 467 1485 670">Nu se ia în considerare prevederile Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr.344-XIII din 23.12.94 în partea ce se referă la asigurarea finanțării de către bugetul central al UTA Găgăuzia a subdiviziunilor structurale așa ca Direcția afacerilor interne, poliția municipală ș.a. Reieșind din cele expuse, la care acte legislative se presupun amendamente?</p> <p data-bbox="1061 1068 1270 1092"><b><u>Cancelaria de Stat</u></b></p> <p data-bbox="841 1101 1485 1369">Intenția de a simplifica la maximum articolul 8, ce prevede competențele autorităților publice locale în efectuarea cheltuielilor, nu este relevantă, deoarece delimitarea competențelor existente în lege nu se regăsește în alte acte legislative. Mai mult, unele alineate, puncte, subpuncte ale acestui articol propuse spre modificare urmează a fi completate abia la 01.01.2013 prin Legea nr. 91 din 26.04.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.</p>	<p data-bbox="1510 467 1673 492"><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p data-bbox="1510 500 2154 638">La fundamentarea noului sistem de finanțare al APL, s-a ținut cont că, competențele privind educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetele UAT, fie direct.</p> <p data-bbox="1510 646 2154 1027">Referitor la finanțarea organelor afacerilor interne și a poliției municipale, e de menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 828 din 7 noiembrie 2012, a fost aprobat și prezentat spre examinare Parlamentului, proiectul de lege privind activitatea poliției și statutul polițistului, conform căruia atribuțiile actuale ale poliției se modifică și, respectiv, poliția va fi finanțată integral de la bugetul de stat. Suplimentar la aceasta, prin Legea nr. 178 din 11.07.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost operate modificări la Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, astfel încât finanțarea poliției de la bugetele UAT de la 1 ianuarie 2013 se exclude.</p> <p data-bbox="1510 1101 1673 1125"><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p data-bbox="1510 1133 2154 1304">Delimitarea competențelor nu este obiectul Legii privind finanțele publice locale, întrucât acestea sunt reglementate de prevederile Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Legii nr. 435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă.</p> <p data-bbox="1510 1312 2154 1482">Mai mult ca atât, e necesar de constatat că, există o legătură între această legislație și Legea nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, însă, ea nu este esențială, astfel încât să impună prezentarea unui pachet unic legislativ. De aceea, pentru a urgenta procesul descentralizării financiare și a creșterii autonomiei</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p><b>Articolul 9.</b> Transferurile Pentru asigurarea nivelării bugetare a unităților administrativ-teritoriale, prin legea bugetară anuală, de la bugetul de stat pentru bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și bugetul municipal Bălți se stabilesc următoarele tipuri de transferuri:</p> <p>a) transferuri din contul fondului de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, pentru nivelarea posibilităților financiare ale acestora;</p> <p>b) transferuri cu destinație specială, pentru exercitarea funcțiilor suplimentare delegate de către Guvern.</p>	<p><b>Articolul 9</b> se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“Articolul 9. Transferurile</p> <p>(1) De la bugetul de stat către bugetele unităților administrativ-teritoriale se stabilesc următoarele tipuri de transferuri:</p> <p>a) transferuri cu destinație generală pentru echilibrarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale;</p> <p>b) transferuri cu destinație specială, pentru finanțarea învățământului preșcolar, primar și secundar-general, a plăților sociale și a altor funcții delegate de către autoritățile publice centrale.</p> <p>(2) Volumul acestor transferuri se stabilește anual prin legea bugetului de stat sau prin alte acte normative.”</p>	<p><b>Ministerul Educației</b></p> <p>La alin. (1) lit. b), după sintagma „învățământului preșcolar, primar, secundar-general” urmează a fi introdusă sintagma „special și complementar (extrașcolar)”.</p> <p><b>Ministerul Economiei</b></p> <p>La alin. (2) urmează de exclus cuvintele „sau prin alte acte normative”. Reieșind de la principiul că orice cheltuială bugetară, inclusiv transferurile, trebuie să fie stabilită în legea bugetară anuală.</p>	<p>financiare a APL, s-a decis promovarea separată a prezentelor modificări la Legea privind finanțele publice locale. Mai mult ca atât, pentru elaborarea și promovarea modificărilor la legile menționate o perioadă mai îndelungată pentru consultarea acestora cu toate părțile interesate.</p> <p>De asemenea, e necesar de menționat că, prin Legea nr. 91 din 26.04.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost operate modificări și la Legea nr. 435-XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă.</p> <p><u>Se sustine.</u></p> <p><u>Nu se sustine.</u></p> <p>Prevederile articolului 9 din proiectul de lege, face referință atât la transferurile cu destinație generală, cât și la transferurile cu destinație specială, volumul cărora este prevăzut în legea bugetului de stat, dar nu întotdeauna sunt posibile de repartizat în lege pe APL. Spre exemplu, întru executarea Legii nr. 1125-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, restituirea valorii bunurilor prin achitarea compensațiilor persoanelor supuse represiunilor politice, precum și a compensațiilor în cazul decesului, ca urmare a represiunilor politice, alocarea de mijloace financiare în acest scop se face pe parcursul anului, prin hotărâre de Guvern, la demersul autorităților APL, cu anexarea deciziei Comisiei speciale, create în acest scop.</p> <p>Aceeași modalitate se referă și la acordarea compensației unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediul rural, prevăzute prin</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p><b><u>Ministerul Muncii, Protecției sociale și Familiei</u></b> La lit. b) se propune substituirea cuvântului "plăților" cu sintagma "prestațiilor și serviciilor"</p> <p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b> La alineatul (2), de menționat că formularea respectivă se va referi numai la transferuri condiționate. Deoarece volumul transferurilor generale vor fi stabilit prin actualele modificări la Legea finanțelor publice locale, nu prin Legea bugetului anual.</p> <p><b><u>Cancelaria de Stat</u></b> La alin. (1) lit.b), cuvintele „autoritățile publice centrale” urmează a fi substituite cu cuvântul „Parlament”.</p>	<p>Legea nr. 154-XVI din 5 iulie 2007.</p> <p><b><u>Se susține parțial.</u></b> Acestea nu sunt subiectul Legii finanțelor publice locale, dar a legilor de bază, care prevăd astfel de prestații și se vor califica ca competențe delegate Prin transferuri cu destinație specială se vor finanța unele categorii de plăți (prestații) sociale, cum sunt compensațiile la transport, indemnizațiile pentru copii rămași fără îngrijire părintească (tutela) și compensarea cheltuielilor de deservire cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor. Totodată, la elaborarea noului sistem de finanțare al APL s-a asigurat păstrarea anvelopei financiare. Astfel, plățile (prestațiile) sociale menționate mai sus au fost excluse din partea de cheltuieli ale bugetelor UAT, ele urmând a fi acoperite din bugetul de stat prin transferuri cu destinație specială, iar serviciile sociale rămân în competența APL, respectiv și finanțate de către acestea. De asemenea, e de menționat că aceasta necesită modificări la legislația în vigoare.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b> Actualele modificări la Legea privind finanțele publice locale prevede mecanismul de calcul și alocare al transferurilor cu destinație generală, și nu volumul acestora. Volumul anual al transferurilor cu destinație generală va fi stabilit prin legea bugetară anuală</p> <p><b><u>Se susține.</u></b> Cuvintele „către autoritățile publice centrale” se substituie cu cuvintele „Parlament, la propunerea Guvernului.”.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p><b>Articolul 10.</b> Transferuri din contul fondului de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale se formează din:</p> <p>a) alocațiile aprobate anual în bugetul de stat;</p> <p>b) defalcările efectuate de către unitățile administrativ-teritoriale ale căror venituri bugetare depășesc cu 20% nivelul mediu de cheltuieli bugetare pentru un locuitor pe teritoriul respectiv.</p> <p>(2) Se stabilește următoarea modalitate de calculare a transferurilor:</p> <p>a) în conformitate cu prevederile art.8 alin.(2), alin.(4), alin.(5) și alin.(6) din prezenta lege, pentru fiecare grupă de cheltuieli aparte se calculează cheltuielile publice ce revin în medie la un locuitor, care, în anul bugetar următor, conform normelor legale, urmează a fi suportate de către unitățile administrativ-teritoriale (marcate cu c). Cheltuielile bugetare medii pentru un locuitor se calculează anual</p>	<p><b>Articolul 10</b> se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 10. Transferurile cu destinație generală</p> <p>(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează din Fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din:</p> <p>a) impozitul pe venitul persoanelor fizice nealocat sub formă de defalcări pentru unitățile administrativ-teritoriale;</p> <p>b) alte mijloace financiare, conform legii anuale a bugetului de stat.</p> <p>(2) Fondul de susținere financiară (FSF) a unităților administrativ-teritoriale se distribuie în:</p> <p>a) fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi (FEB1);</p> <p>b) fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (FEB2).</p> <p>(3) Distribuția în cele două fonduri, specificate la alineatul (2), se face conform parametrului de distribuție (Pd),</p>	<p><b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b></p> <p>Potrivit proiectului dat, unica sursă a fondului de susținere financiară a teritoriilor constituie impozitul pe venitul persoanelor fizice. În același timp, legea nu prevede expres și nici într-o formă în calitate de surse de finanțare a fondului astfel de impozite precum: TVA și impozitul pe persoane juridice. De asemenea, se consideră că folosirea sintagmei "...și alte mijloace financiare, în limita posibilităților bugetului de stat" din articolul 10, este confuză, generează incertitudine, permite interpretări și chiar contravine esenței, sensului și direcțiilor descentralizării financiare din strategia descentralizării, care prevede eliminarea oricăror incertitudini și confuzii în ceea ce privește sursele de venit al APL. Se propune a se prevedea expres în art. 10 alin (1) al Legii a Taxei pe Valoare Adăugată și Impozitului pe venitul persoanelor juridice (defalcărilor) în calitate de sursă a Fondul de susținere financiară precum și a unor cotelor concrete de defalcare a acestor impozite.</p>	<p>precum este prevăzut la art.6 alin. (2) din Legea nr. 435.XVI din 28 decembrie 2006 privind descentralizarea administrativă.</p> <p><b><u>Se susține excluderea lit. b) la alin (1), reformulind alin. (1).</u></b></p> <p>Conform simulării efectuate pe baza datelor execuției din anul 2010, s-a stabilit că volumul IVPF nealocat UAT-urilor este suficient pentru alocarea transferurilor cu destinație generală, de echilibrare, în același timp păstrându-se anvelopa financiară.</p> <p>Totodată, e de reiterat că competențe ca educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetele UAT, fie direct, pentru care sunt necesare surse financiare substanțiale. Astfel, includerea TVA și impozitului pe venitul persoanelor juridice, ca surse a Fondului de susținere financiară distorsionează anvelopa financiară, și respectiv, nu poate fi susținută.</p>

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>pentru fiecare grupă de cheltuieli la etapa elaborării prognozei macroeconomice pe anul bugetar următor;</p> <p>b) pentru unitățile administrativ-teritoriale care, conform normelor legale, suportă cheltuieli specifice, se aplică coeficientul de corectare a cheltuielilor medii pentru un locuitor (f);</p> <p>c) în baza prevederilor art.5 din prezenta lege, cu excepția taxelor locale, aplicate în condițiile legii de către consiliile locale, mijloacelor speciale și transferurilor de la alte bugete, se prognozează baza fiscală a fiecărei unități administrativ-teritoriale;</p> <p>d) în baza prognozei bazei fiscale, se calculează cota veniturilor ce revin pentru un locuitor din fiecare teritoriu (v);</p> <p>e) diferența dintre suma cheltuielilor medii pentru un locuitor din fiecare unitate administrativ-teritorială (suma c) și cota veniturilor pentru un locuitor din teritoriul respectiv constituie suma transferurilor ce revin unui locuitor (t);</p> <p><math>t = \text{suma } c - v</math>;</p> <p>f) înmulțind suma transferurilor ce revin unui locuitor la numărul</p>	<p>în modul următor:</p> <p><math>FEB1 = F'SF \times (100\% - Pd)</math></p> <p><math>FEB2 = F'SF \times Pd</math></p> <p>unde, <math>Pd=65\%</math>.</p> <p>(4) Repartizarea fondului de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi (FEB1) se face în felul următor:</p> <p>a) în funcție de capacitatea fiscală pe locuitor, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice și numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale, populația și suprafața unității administrativ-teritoriale;</p> <p>b) se determină capacitatea fiscală națională medie pe locuitor ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și numărul de locuitori cumulat din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;</p> <p>c) se califică pentru echilibrare numai bugetele unităților administrativ teritoriale de nivelul întâi care au o capacitate fiscală pe locuitor mai mică decât un prag calculat pe baza</p>		

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>total de locuitori din teritoriul respectiv (n), se calculează volumul transferurilor pentru fiecare unitate administrativ-teritorială (T):</p> <p><math>T = tn</math>.</p> <p>(3) Unitățile administrativ-teritoriale în care cota veniturilor, ce revin unui locuitor, depășește suma cheltuielilor medii pentru un locuitor cu 20% (v cu 20% &gt; suma cf) transferă în fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale suma veniturilor ce depășesc cu 20% necesitățile minime de cheltuieli ale unității administrativ-teritoriale respective.</p> <p>(4) Sistemul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, specificate la alin.(2) și alin.(3) din prezentul articol, se aplică și la stabilirea sumei transferurilor de la bugetul unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de la bugetul municipal Bălți la bugetele locale.</p>	<p>capacității fiscale naționale medii pe locuitor, multiplicată cu un parametru supraunitar <math>Pe=1,3</math>;</p> <p>d) calculul transferurilor de echilibrare pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi se face invers proporțional cu capacitatea fiscală pe locuitor numai pentru bugetele unităților administrativ-teritoriale ce îndeplinesc condiția de la litera c) și direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale, conform formulei:</p> $TE_i = FEB_i \times \left[ (PS_{CFL}^1 \times \frac{(P_e \times CFL_{w_i} - CFL_{i_i})}{\sum_i (P_e \times CFL_{w_i} - CFL_{i_i})}) + (PS_p^1 \times \frac{P_i}{P_n}) + (PS_s^1 \times \frac{S_i}{S_n}) \right];$ <p><math>PS_{CFL}^1 + PS_p^1 + PS_s^1 = 100\%</math></p> <p>unde:</p> <p><math>TE_i</math> - transferul de echilibrare pentru o anumită unitate administrativ teritorială de nivelul întâi;</p> <p><math>FEB_i</math> - fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;</p> <p><math>CFL_{i_i}</math> - capacitatea fiscală pe locuitor a unei anumite unități administrativ-teritoriale de</p>		



<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
	<p>nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice în teritoriul unității administrativ-teritoriale și numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p><math>CFL_n</math> - capacitatea fiscală națională medie pe locuitor a tuturor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și numărul de locuitori cumulat din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;</p> <p><math>P_i</math> - populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;</p> <p><math>P_n</math> - populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;</p> <p><math>S_i</math> - suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi;</p> <p><math>S_n</math> - suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi calificate la alocare;</p> <p><math>PS_{CH}^I</math> - ponderea specifică a</p>		

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
	<p>indicatorului capacitate fiscală pe locuitor;</p> <p><math>PS_p^1</math> - ponderea specifică a indicatorului populației;</p> <p><math>PS_s^1</math> - ponderea specifică a indicatorului suprafeței;</p> <p><math>Pe</math> - parametrul supraunitar;</p> <p>unde, <math>PS_{CFI}^1 = 80\%</math>;</p> <p><math>PS_p^1 = 10\%</math>; <math>PS_s^1 = 10\%</math> și <math>Pe = 1,3</math>.</p> <p>(5) Repartizarea fondului de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea (FEB2) se face în felul următor:</p> <p>a) se califică pentru echilibrare bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, cu excepția bugetelor municipale Chișinău, Bălți și bugetului central al unității teritoriale autonome Găgăuzia;</p> <p>b) calculul transferurilor de echilibrare pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea se face direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ teritoriale, conform formulei:</p> $TE_i = FEB_2 \times \left( \frac{PS_p^2 \times P_i}{P_n} + \frac{PS_s^2 \times S_i}{S_n} \right);$ <p><math>PS_p^2 + PS_s^2 = 100\%</math></p> <p>unde:</p> <p><math>TE_i</math> - transferul de echilibrare</p>		

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
	<p>pentru o anumită unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea;  FEB2 - fondul de echilibrare al bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;  <math>P_j</math> - populația unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;  <math>P_n</math> - populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;  <math>S_j</math> - suprafața unei anumite unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;  <math>S_n</math> - suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate la alocare;  <math>PS^2_P</math> - ponderea specifică a indicatorului populației;  <math>PS^2_S</math> - ponderea specifică a indicatorului suprafeței;  unde, <math>PS^2_P=60\%</math> și <math>PS^2_S=40\%</math>.  (6) Repartizarea fondurilor de echilibrare ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea și calculul transferurilor de echilibrare ale acestora se face pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor</p>		

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p><b>Articolul 11.</b> Transferuri cu destinație specială</p> <p>(1) Transferurile cu destinație specială se prevăd în legea bugetară anuală și în alte acte normative și pot fi alocate bugetelor unităților administrativ-teritoriale în caz de:</p> <p>a) delegare de către Guvern a unor funcții suplimentare autorităților administrației publice locale;</p> <p>b) adoptare de acte legislative și alte acte normative a căror aplicare necesită mijloace bugetare suplimentare pentru compensarea unor venituri ratate ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, modificarea organizării administrativ-teritoriale etc.</p> <p>(1<sup>1</sup>) Transferurile cu destinație specială stipulate la alin.(1) din prezentul articol se includ, la momentul înregistrării acestora în cont, în bugetul unității administrativ-teritoriale în baza dispoziției executorului (ordonatorului) principal de buget, cu rectificarea ulterioară a bugetului respectiv.</p> <p>(2) Transferurile cu destinație specială, stipulate la alin.(1) din</p>	<p>statistice oficiale.”</p> <p><b>Articolul 11:</b></p> <p>alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>”(1) Transferurile cu destinație specială se prevăd în legea bugetară anuală și în alte acte normative și pot fi alocate bugetelor unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea:</p> <p>a) învățământului preșcolar, primar și secundar-general, în baza metodologiei stabilite de Guvern;</p> <p>b) competențelor delegate autorităților administrației publice locale de către autoritățile publice centrale.”</p> <p>-la alineatul (1<sup>1</sup>) după cuvintele „din prezentul articol” se introduc cuvintele „cu excepția celor destinate învățământului preșcolar, primar și secundar-general,”.</p>	<p><b>Ministerul Educației</b></p> <p>Se propune ca art. 11, alin. (1), lit. a) să fie modificat după cum urmează „învățământului preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar) în baza metodologiei stabilite de Guvern”.</p> <p><b>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</b></p> <p>Modificările introduse la art.11, litera a) privind finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar prin intermediul transferurilor cu destinație specială nu sunt concrete și doar confuz stipulează, că finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar se efectuează în baza metodologiei stabilite de Guvern. Legea, însa, trebuie sa fie transparentă chiar de la bun început. Cu atât mai mult, legea trebuie să devină garant al mecanismelor ulterioare de implementare a prevederilor ei.</p> <p><b>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</b></p> <p>Reieșind din experiența transferurilor categoricale, APL nu vor dispune de dreptul de a introduce modificări la volumul deja aprobat de transferuri. Mai mult ca atât, conform aceluiași proiect de lege transferurile cu destinație specială se utilizează doar conform destinației și în caz contrar, se virează în bugetul de la care au fost primite. În așa mod, veniturile colectate de pe teritoriul UAT, devin proprietatea bugetului de stat, fapt ce din nou descurajează efortul fiscal propriu al APL.</p> <p><b>Primăria mun. Bălți</b></p> <p>Conform proiectului de lege transferurile cu destinație specială se utilizează doar conform destinației și în caz contrar, se virează în bugetul de la care au fost primite. În așa mod, veniturile proprii colectate din teritoriu devin proprietatea bugetului de stat.</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Conform SND, transferul condiționat către APL va fi alocat pe bază de formulă, care trebuie să fie cât mai simplă și să aibă ca element central numărul de beneficiari ai serviciilor specifice competențelor descentralizate.</p> <p>Actualmente, pentru instituțiile de învățământ primar și secundar-general, metodologia este stabilită prin Hotărârea Guvernului nr.728 din 2 octombrie 2012</p> <p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Noul sistem presupune alocarea transferurilor cu destinație specială pe bază de formulă, ceea ce exclude imixtiunea organelor centrale în stabilirea volumului de transferuri. Faptul că transferurile cu destinație specială se utilizează doar conform destinației și în caz contrar, se virează în bugetul de la care au fost primite, este, de fapt, o prevedere a actualei Legi privind finanțele publice locale, totodată, aceasta este în conformitate cu condițiile specifice ale transferurilor condiționate, stipulate în SND.</p> <p>Mai mult ca atât, aceste transferuri sunt din veniturile bugetului de stat, și nu din veniturile proprii ale APL.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>prezentul articol, utilizate contrar destinației se virează, pînă la sfîrșitul anului bugetar, în mărimea sumei respective în bugetul de la care au fost primite. În cazul în care suma corespunzătoare nu este virată de bugetul respectiv, Ministerul Finanțelor, în baza dării de seamă anuale, este în drept să restabilească forțat la bugetul de stat sumele transferurilor utilizate contrar destinației prin intermediul relațiilor interbugetare.</p>		<p><b><u>Ministerul Economiei</u></b> În redacția nouă a alin. (1) urmează de exclus cuvintele „și în alte acte normative”.</p> <p><b><u>Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei</u></b> La art. 11 alin.(1) se propune de completat cu o nouă literă c) cu următorul cuprins ”c) prestațiilor și serviciilor sociale, în modul stabilit de către Guvern”</p> <p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b> La aliniatul (1) se propune de modificat sintagma „...pot fi alocate...” cu sintagma „se alocă”. În varianta actuală propusă, sintagma ”...pot fi alocate...” oferă o marja largă pentru implicarea factorului subiectiv/politic și pentru ca această prevedere/acțiune să nu fie realizată de către cei interesați. De aceea, prin propunerea respectivă se concretizează obligativitatea acțiunii respective și va fi exclusă orice posibilitate de negocieri, subiectivism și</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b> Prevederile în cauză fac referință atât la transferurile cu destinație generală, cât și la transferurile cu destinație specială, volumul cărora este prevăzut în legea bugetului de stat, dar nu întotdeauna sunt posibile de repartizat în lege pe APL. Spre exemplu, întru executarea Legii nr. 1125-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, restituirea valorii bunurilor prin achitarea compensațiilor persoanelor supuse represiunilor politice, precum și a compensațiilor în cazul decesului, ca urmare a represiunilor politice, alocarea de mijloace financiare în acest scop se face pe parcursul anului, prin hotărîre de Guvern, la demersul autorităților APL, cu anexarea deciziei Comisiei speciale, create în acest scop. Aceeași modalitate se referă și la acordarea compensației unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediul rural, prevăzute prin Legea nr. 154-XVI din 5 iulie 2007.</p> <p><b><u>Nu se susține.</u></b> A se vedea comentariile la art. 9.</p> <p><b><u>Se susține.</u></b></p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p>neexecutării acțiunii respective.</p> <p><b><u>Cancelaria de Stat</u></b> La art.11 lit.b), cuvintele „autoritățile publice centrale ” urmează a fi substituite cu cuvântul „Parlament” .</p>	<p><b><u>Se susține.</u></b> Cuvintele „cătore autoritățile publice centrale ” se substituie cu cuvintele „Parlament, la propunerea Guvernului.”, în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 435-XVI din 28 decembrie 2003 privind descentralizarea administrativă.</p>
<p><b>Articolul 13.</b> Împrumuturi pentru cheltuieli curente (1) Autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și ale municipiului Bălți, în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, au dreptul: a) să angajeze împrumuturi pentru cheltuieli curente, cu scadență în același an bugetar, de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare; b) să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin Contul Unic Trezorerial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar. (2) Autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în baza deciziei autorităților reprezentative și deliberative</p>	<p><b>La articolul 13:</b> alineatul (2) se exclude, la alineatul (3), textul “și (2)” se exclude.</p>	<p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b> Excluderea alin.(2), art.13, care permite autorităților executive ale UAT de nivelul întâi să angajeze împrumuturi pentru cheltuieli curente cu scadența în același an bugetar. Cu referire la aceasta, modificarea propusă contrazice art.14 din Legea, privind administrația publică.</p> <p><b><u>Direcția finanțe Ocnîța</u></b> Proiectul de lege (punct. 11) prevede excluderea art. 13, alin.2. Însă în acest caz UAT de nivelul I vor fi lipsite de pârghii legale de acoperire a decalajului temporar de casă.</p> <p><b><u>Ministerul Economiei</u></b> La art. 13 nu este clar de ce este propusă excluderea dreptului autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi de a contracta împrumuturi curente (această normă fiind introdusă în vigoare în baza Legii nr. 178 din 11.07.12 pentru modificarea și completarea unor acte legislative), similar celor de nivelul al doilea.</p> <p><b><u>Centrul Național Anticorupție</u></b> Luând în considerație avantajele pe care le oferă această facilitate financiară pentru unitățile administrativ-teritoriale și municipiului Bălți (prevederea de la alin. (2) din art. 13), se propune de a analiza suplimentar oportunitatea excluderii normelor date (care sunt avantajele pozitive și calitative a excluderii normei date pentru unitățile administrativ-teritoriale și municipiului</p>	<p><b><u>Se susține.</u></b> La alineatul (1), textul “de nivelul al doilea și ale municipiului Bălți” se exclude, astfel prevederile acestui alineat se vor referi la tuturor autorităților unităților administrativ-teritoriale, atât de nivelul al doilea cât și de nivelul întâi.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>respectiv, au dreptul:</p> <p>a) să angajeze împrumuturi pentru cheltuieli curente, cu scadență în același an bugetar, de la instituțiile financiare și de la alți creditori atît din țară, cît și de peste hotare;</p> <p>b) să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin Contul Unic Trezorerial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar.</p> <p>(3) Volumul total al împrumuturilor pentru cheltuieli curente, cu scadență în același an bugetar, nu trebuie să depășească 5% din totalul veniturilor aprobate (rectificate) ale bugetului unității administrativ-teritoriale căreia i se acordă împrumutui, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru angajarea împrumuturilor conform alin.(1) și (2).</p>		<p>Bălți etc.) prin prisma obiecțiilor invocate în aviz.</p>	
<p><b>Articolul 14.</b> Împrumuturi contractate pentru cheltuieli de capital</p> <p>(1) Autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și de nivelul al doilea, în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative</p>	<p><b>La articolul 14:</b></p> <p>-în alineatul (1), cuvintele „de nivelul întâi și de nivelul al doilea” se exclud.</p> <p>-alineatul (1) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:</p> <p>”c) să acorde întreprinderilor municipale garanții pentru împrumuturi pentru cheltuieli de</p>	<p><b><u> Direcția finanțe Rezina </u></b></p> <p>Se propune excluderea dreptului de acordare a garanțiilor întreprinderilor municipale pentru cheltuieli de capital de la instituțiile financiare și de la alți creditori atît din țară cît și de peste hotare.</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Norma prevăzută la alineatul (1) din articolul 14 este o normă permisivă, și nu una imperativă. Plus la aceasta, întreprinderile municipale prestează servicii de interes public în unitatea administrativ-teritorială și trebuie să dispună de mecanisme suficiente care să asigure servicii publice calitative.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>respective, au dreptul:</p> <p>a) să contracteze împrumuturi pe termen scurt și pe termen lung pentru cheltuieli de capital de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare;</p> <p>b) să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin Contul Unic Trezorerial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar.</p>	<p>capital de la instituțiile financiare și de la alți creditori atât din țară, cât și de peste hotare.”</p> <p>-alineatul (2) se exclude.</p> <p>-la alineatul (5) cuvintele „de nivelul al doilea și ale municipiului Bălți” se exclud.</p>		
<p><b>Articolul 19.</b> Elaborarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Autoritățile administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale sînt responsabile de elaborarea și aprobarea bugetelor proprii în baza prevederilor legale și în conformitate cu clasificția bugetară unică.</p> <p>(2) Bugetul unității administrativ-teritoriale se elaborează de către autoritatea executivă a acesteia, ținîndu-se cont de următoarele prevederi:</p> <p>a) în termenele stabilite de Guvern, Ministerul Finanțelor remite autorității executive a unității administrativ teritoriale de nivelul al doilea, a</p>	<p><b>Articolul 19:</b></p> <p>-în alineatul (1), cuvintele “în conformitate cu clasificția bugetară unică” se substituie prin cuvintele „clasificației bugetare și metodologiei bugetare, aprobate de către Ministerul Finanțelor.”</p> <p>-în alineatul (2) litera a), textul “prognosticele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat în bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia” se exclude.</p> <p>-în alineatul (2) litera b), textul “prognosticele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat la bugetele locale și” se exclude.</p> <p>-în alineatul (2), litera d) se modifică și va avea următorul</p>	<p><b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b></p> <p>La aliniatul (1) se propune excluderea cuvîntul „metodologiei”. Considerăm că folosirea oricărui alt act normativ decât legea, pentru reglementarea procesul bugetar, conține în sine un potențial sporit pentru încălcarea autonomiei locale, inclusiv a celei financiare. Procesul bugetar la nivel local poate și trebuie reglementat exhaustiv doar prin lege, pentru a evita careva posibile amestece arbitrarie și abuzive în activitatea APL.</p> <p><b> Direcția finanțe Ocnita</b></p> <p>La alineatul (2) litera b), textul „de la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de la bugetul municipal Bălți” urmează a fi înlocuit cu textul “de la bugetul de stat”, deoarece conform noțiunii, transferurile reprezintă mijloacele alocate din bugetul de stat.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>Modificările ce se propun a fi operate în art. 19 alin. (2) se vor structura în subalineate ce decurg din reglementarea</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Legea privind finanțele publice locale nu poate conține prevederi de ordin tehnic sau explicativ, astfel încît acestea sînt obiectul altor acte normative (hotărâri, metodologii, etc.) care nu pot depăși limitele competenței instituite prin lege și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acesteia</p> <p><b><u>Se susține.</u></b></p> <p><b><u>Se susține.</u></b></p>



<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>municipiului Bălți și direcției finanțe respective note metodologice privind prognozele macroeconomice, principiile de bază ale politicii statului în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare pe anul(anii) următor(i), prognozele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat în bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia și unele momente specifice de calculare a transferurilor ce se prognozează a fi alocate acestor bugete de la bugetul de stat;</p> <p>b) în termen de 10 zile după primirea notelor metodologice specificate la lit.a) din prezentul alineat, direcția finanțe comunică autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi principiile de bază ale politicii statului în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare pe anul(anii) următor(i), prognozele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat la bugetele locale și momentele specifice de calculare a transferurilor ce se prognozează a fi alocate acestor bugete de la bugetele unităților administrativ teritoriale de nivelul al doilea și</p>	<p>cuprins:</p> <p>„d) în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcțiile finanțe prezintă la Ministerul Finanțelor pentru consultare și includere în bugetul public național, sinteza consolidată a proiectelor bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut juridic special, municipiile Chișinău și Bălți”.</p>	<p>„în alineatul (2):”</p> <p><b><u>Ministerul Justiției</u></b></p> <p>Noua redacție a alin. (2) lit. d) se va revedea în contextul propunerilor expuse în pct. 7 din prezentul avis.</p> <p><b><u>Cancelaria de Stat</u></b></p> <p>La art.19 lit.d), se propune excluderea sintagmelor „pe raion” și „municipiile Chișinău și Bălți”.</p>	<p><b><u>Se susține</u></b></p> <p>În alin. (2), lit. d) cuvintele „pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut juridic special, municipiile Chișinău și Bălți” se exclud.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>de la bugetul municipal Bălți;</p> <p>c) în termen de 20 de zile după primirea notelor metodologice specificate la lit.b) din prezentul alineat, autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi asigură elaborarea prognozei tuturor tipurilor de impozite și taxe ce urmează a fi colectate în anul(anii) următor(i) în unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și a proiectului bugetului local, care se prezintă pentru analiză direcției finanțe;</p> <p>d) în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcțiile finanțe depun la Ministerul Finanțelor pentru analiză prognoza tuturor tipurilor de impozite și taxe ce urmează a fi încasate în anul(anii) următor(i) în unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și proiectele de bugete ale raioanelor, unității teritoriale autonome cu statut juridic special, municipiului Bălți și municipiului Chișinău.</p> <p>(3) Analiza proiectelor de bugete ale raioanelor, unității teritoriale autonome cu statut juridic special, municipiului Bălți și municipiului Chișinău are</p>	<p>-alineatul (3) se exclude.</p>	<p><b><u>Asociația Primarilor și Colectivităților Locale</u></b></p> <p>La alineatul (3) se propune de a exclude doar a doua propoziție nu tot alineatul în întregime, după cum se prevede în proiect.</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Menținerea actualelor prevederi de la alin.(3) art.19 ar fi contrare principiului autonomiei locale, prevăzut expres la art.3 lit.a) al Legii nr.435-XVI din 28 decembrie 2006</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>caracter consultativ. Totodată, Ministerul Finanțelor poate cere de la autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau ale municipiului Bălți să modifice proiectele de buget în cazul în care acestea contravin prevederilor legale, principiilor politicii bugetar-fiscale a statului sau unor prevederi specifice pentru anul bugetar următor.</p>			<p>privind descentralizarea administrativă, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice.</p>
<p><b>Articolul 20.</b> Examinarea și aprobarea bugetelor locale</p> <p>(1) Autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă, printr-o dispoziție, cel târziu la data de 15 noiembrie a anului în curs, proiectul bugetului local pe anul următor spre examinare și aprobare consiliului local.</p> <p>(2) Proiectul bugetului local prezentat spre aprobare consiliului local include:</p> <p>a) proiectul deciziei consiliului local privind aprobarea bugetului;</p> <p>b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:</p> <p>veniturile și cheltuielile prevăzute pentru anul bugetar următor;</p> <p>cotele impozitelor și taxelor locale ce vor fi încasate în buget;</p>	<p><b>Articolul 20</b> se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 20. Examinarea și aprobarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale prezintă, printr-o dispoziție, cel târziu la data de 1 noiembrie, proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale spre examinare și aprobare autorității reprezentative și deliberative respective.</p> <p>(2) Proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale, prezentat spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective, include:</p> <p>a) proiectul deciziei autorității reprezentative și deliberative privind aprobarea bugetului;</p> <p>b) anexele la proiectul deciziei,</p>	<p><b>Cancelaria de Stat</b></p> <p>La alin.(1) după sintagma „administrativ-teritoriale ” completarea textului cu cuvintele „și unității teritorial autonome cu statut juridic special”.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>Reglementările incluse la alin. (2) lit. b) cratima 6 „transferurile cu destinație specială de la bugetul respectiv la alt buget” și în alin. (5) lit. d) „transferurile de la alte bugete” nu cadrează cu conceptul proiectului. Astfel, din moment ce unul dintre scopurile proiectului este excluderea raporturilor financiare de subordonare între bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea, reglementările menționate urmează a fi excluse.</p>	<p><b>Nu se susține.</b></p> <p>Aceasta se conține în noțiunea „autoritate executivă” de la articolul 1 din Legea privind finanțele publice locale.</p> <p><b>Nu se susține.</b></p> <p>La alin. (2) lit. b) cratima 6 și la alin. (5) lit. d), în ambele cazuri, textul se va expune în următoarea redacție:</p> <p>”transferurile de la/către alte bugete”.</p> <p>Aceasta se argumentează ținând cont de faptul că, în cadrul anului bugetar, pot apărea situații când APL de nivelul al doilea vor dori să finanțeze careva cheltuieli specifice (proiecte comune etc.), ca sursa de finanțare pentru bugetele locale fiind, în cazul dat, transferurile cu destinație specială. De asemenea, transferurile cu destinație specială de la alte bugete pot apărea în situația când mai multe unități administrativ-teritoriale, ca urmare a deciziilor autorităților reprezentative și deliberative, și au asumat intenția de a coopera între ele (cooperare intermunicipală) în vederea soluționării unor probleme de interes comun.</p>

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>- mijloacele speciale preconizate spre încasare de către fiecare instituție publică;</p> <p>- fondurile speciale;</p> <p>- efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la buget;</p> <p>c) cuantumul fondului de rezervă (fondul de rezervă este utilizat în conformitate cu regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului, aprobat în condițiile art.18 din prezenta lege);</p> <p>d) alte date adiționale elaborării proiectului bugetului;</p> <p>e) nota informativă la proiectul bugetului.</p> <p>(3) Consiliul local examinează proiectul bugetului local în două lecturi la un interval de cel mult 5 zile.</p> <p>(4) Consiliul local aprobă bugetul local pe anul bugetar următor cel târziu la data de 15 decembrie a anului în curs.</p>	<p>în care se vor reflecta:</p> <p>- veniturile și cheltuielile bugetului respectiv prevăzute pentru anul bugetar următor;</p> <p>- cotele impozitelor și taxelor locale ce vor fi încasate în buget;</p> <p>- nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate de instituțiile publice finanțate de la bugetele unităților administrativ-teritoriale;</p> <p>- mijloacele speciale preconizate spre încasare de către fiecare instituție publică,</p> <p>- fondurile speciale;</p> <p>- transferurile cu destinație specială de la bugetul respectiv la alt buget;</p> <p>- plafoanele soldului datoriei unității administrativ-teritoriale și soldului garanțiilor acordate de autoritățile publice locale;</p> <p>- efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul respectiv;</p> <p>c) cuantumul fondului de rezervă (fondul de rezervă este utilizat în conformitate cu regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului, aprobat în condițiile art.18 din prezenta lege);</p> <p>d) alte date adiționale elaborării proiectului bugetului;</p> <p>e) nota informativă la proiectul bugetului.</p>		

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
	<p>(3) Autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale examinează proiectul bugetului respectiv în două lecturi.</p> <p>(4) În prima lectură, autoritatea reprezentativă și deliberativă respectivă audiază și examinează raportul autorității executive a unității administrativ-teritoriale respective asupra proiectului bugetului, examinează și aprobă volumul total al veniturilor și cheltuielilor bugetului respectiv.</p> <p>(5) În lectura a doua, autoritatea reprezentativă și deliberativă examinează și aprobă:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) structura veniturilor;</li> <li>b) cheltuielile, structura și destinația lor;</li> <li>c) balanța bugetului și sursele de finanțare;</li> <li>d) transferurile de la alte bugete;</li> <li>e) cuantumul fondului de rezervă (fondul de rezervă este utilizat în conformitate cu regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului aprobat în condițiile art.18 din prezenta lege);</li> <li>f) cotele impozitelor și taxelor locale ce vor fi încasate în buget;</li> <li>g) nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate de instituțiile publice finanțate de la</li> </ul>		

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
	<p>bugetele unităților administrativ-teritoriale;</p> <p>h) mijloacele speciale preconizate spre încasare de către fiecare instituție publică;</p> <p>i) fondurile speciale;</p> <p>j) cheltuielile care vor fi finanțate în mod prioritar;</p> <p>k) plafoanele soldului datoriei unității administrativ-teritoriale și soldului garanțiilor acordate de autoritățile publice locale;</p> <p>l) efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul respectiv;</p> <p>m) alte date adiționale elaborării proiectului bugetului;</p> <p>n) nota informativă la proiectul bugetului.</p> <p>(6) Autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale aprobă bugetul respectiv pe anul bugetar următor cel târziu la data de 10 decembrie a anului în curs.”</p>		
<p><b>Articolul 25.</b> Repartizarea pe luni a veniturilor și a cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) În termen de 5 zile de la aprobarea bugetului local, subdiviziunea financiară a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi solicită de la toate</p>			

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>instituțiile publice finanțate de la bugetul local propuneri de repartizare pe luni a cheltuielilor aprobate în buget pentru instituția respectivă și a veniturilor ei provenite din executarea lucrărilor, prestarea serviciilor sau din desfășurarea contra plată a altor activități și generalizează propunerile primite.</p> <p>(2) În termen de pînă la data de 20 decembrie, autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale aprobă repartizarea pe luni a veniturilor și cheltuielilor bugetului local conform clasificăției bugetare.</p> <p>(3) În termen de 10 zile de la aprobarea bugetului unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și a bugetului municipal Bălți, direcția finanțe respectivă:</p> <p>a) solicită de la instituțiile publice finanțate de la bugetele menționate propuneri de repartizare pe luni a cheltuielilor aprobate în buget pentru instituția respectivă și a veniturilor ei provenite din executarea lucrărilor, prestarea serviciilor sau desfășurarea contra plată a altor activități;</p> <p>b) întocmește repartizarea pe</p>		<p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>Urmează exclusă lit. c) din art. 25 alin. (3) ce prevede că „în termen de 10 zile de la aprobarea bugetului unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și a bugetului municipal Bălți, direcția finanțe respectivă întocmește repartizarea pe luni a transferurilor la bugetele locale, prevăzute în aceste bugete”.</p>	<p><b><u>Se susține prin excluderea alin. (3) și reformularea celorlalte alineate din prezentul articol.</u></b></p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>luni a veniturilor prevăzute pentru încasare în bugetele menționate;</p> <p>c) întocmește repartizarea pe luni a transferurilor la bugetele locale, prevăzute în aceste bugete.</p> <p>(4) În termen de pînă la data de 25 decembrie, președintele raionului, Guvernatorul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, primarul municipiului Bălți și primarul general al municipiului Chișinău aprobă repartizarea pe luni a veniturilor și cheltuielilor bugetului respectiv conform clasificației bugetare.</p> <p>(5) În termen de pînă la data de 25 decembrie, autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi remite direcției finanțe repartizarea pe luni a veniturilor și cheltuielilor bugetului local conform clasificației bugetare.</p> <p>(6) Direcția finanțe, pe baza repartizării pe luni a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale, a bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, întocmesc totalizări ale repartizărilor pe luni ale veniturilor și</p>			



<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>cheltuielilor bugetelor raioanelor, bugetului unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetului municipiului Bălți și bugetului municipiului Chișinău și, pînă la 1 ianuarie, le depun la Ministerul Finanțelor.</p>			
<p><b>Articolul 26.</b> Prezentarea bugetelor aprobate (1) După aprobarea bugetului local, autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă la direcția finanțe respectivă o copie a deciziei privind aprobarea bugetului, legalizată de secretarul autorității reprezentative și deliberative respective. (2) În termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcția finanțe prezintă ministerului bugetul raionului, bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetul municipiului Bălți și bugetul municipiului Chișinău pentru a fi incluse în bugetul public național. <b>Articolul 29.</b> Rapoartele privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale (1) Direcția finanțe și/sau subdiviziunea financiară a</p>	<p>La <b>articolul 26</b> alineatul (2), cuvintele „bugetul raionului, bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetul municipiului Bălți și bugetul municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „sinteza consolidată a bugetelor aprobate ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut juridic special, municipiile Chișinău și Bălți”.</p> <p>La <b>articolul 29</b> alineatul (5), cuvintele „privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale” se substituie prin cuvintele „consolidate a bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, pe raion, unitatea teritorial-autonomă cu statut juridic special, municipiile Chișinău și Bălți”.</p>	<p><b>Ministerul Justiției</b> La articolele 26 și 29, în măsura în care potrivit art. 1 al Legii în cauză “bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi reprezintă bugetele locale care reprezintă bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiului Chișinău), iar “bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea - bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special și bugetul municipal Chișinău” nu este clar de ce se utilizează alături sintagmei “unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi și al doilea” sintagma “pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut special, municipiile Chișinău și Bălți”. Remarcăm că sintagma “ bugetele unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi și al doilea” reprezintă o noțiune generică care cuprinde bugetele tuturor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv ale unității teritorial autonome cu statut special și ale municipiilor Chișinău și Bălți.</p> <p><b>Cancelaria de Stat</b> La art.26 alin.(2) și art.29 alin.(5), sintagmele „pe raion” și „municipiile Chișinău și Bălți” se vor exclude.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b> La articolul 29 se propune precizarea că rapoartele în cauză vizează execuția bugetelor respective (a se vedea titlul și dispozițiile art. 29).</p>	<p><b>Se susține</b> 1.La art. 1 se propun următoarele modificări: -în alineatul doi, după textul “bugetele unităților administrativ-teritoriale -” se introduce textul „bugetele locale, care reprezintă”; -în alineatul patru, după textul „bugetele unităților de nivelul al doilea -” se introduce cuvintele „bugetele locale, care reprezintă” 2.La art. 26 alin. (2) și la art. 29 alin. (5) cuvintele „pe raion, unitatea teritorial autonomă cu statut juridic special, municipiile Chișinău și Bălți” se exclud.</p> <p><b>Se susține.</b> La alineatul (5), cuvintele „privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale” se substituie prin cuvintele „consolidate privind execuția bugetelor unităților</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>unităților administrativ-teritoriale întocmesc rapoarte trimestriale și anuale privind execuția bugetelor respective.</p> <p>(2) Rapoartele trimestriale se examinează și se aprobă de către autoritatea executivă respectivă.</p> <p>(3) Rapoartele privind mersul execuției bugetului unității administrativ-teritoriale pe semestrul întâi și pe 9 luni ale anului în curs se audiază la ședința autorității reprezentative și deliberative a unității administrativ-teritoriale.</p> <p>(4) Raportul anual privind execuția bugetului unității administrativ-teritoriale pe anul de gestiune se examinează și se aprobă de către autoritatea reprezentativă și deliberativă cel târziu la data de 15 februarie a anului următor anului de gestiune.</p> <p>(5) În termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcțiile finanțe prezintă ministerului rapoarte trimestriale și anuale privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale pentru a fi incluse în raportul privind execuția bugetului public național.</p>			<p>administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea”.</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p><b>Articolul 28.</b> Execuția de casă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Execuția de casă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale se efectuează prin sistemul trezorerial, reflectându-se în conturi distincte:</p> <p>a) încasările veniturilor în conformitate cu structura clasificăției bugetare;</p> <p>b) efectuarea de cheltuieli în limita alocățiilor aprobate și conform destinației stabilite.</p> <p>(2) Sistemul trezorerial prin care se efectuează execuția de casă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale și reglarea decontărilor dintre bugetele de toate nivelurile este reprezentat prin Trezoreria de Stat și trezoreriile teritoriale.</p> <p>(3) Ministerul Finanțelor, în baza legii bugetare anuale, efectuează alocări de transferuri de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și la bugetul municipal Bălți, precum și defalcări în aceste bugete de la veniturile generale de stat, și percepe în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale bugetelor respective mijloacele bănești</p>	<p><b>Articolul 28:</b></p> <p>- alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“(3) Ministerul Finanțelor, în baza prezentei legi și legii anuale a bugetului de stat efectuează defalcări de la impozitele și taxele de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale și transferuri directe de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale, și este în drept să perceapă în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale bugetelor respective mijloacele bănești datorate bugetului de stat”.</p> <p>-la alineatul (3<sup>1</sup>), cuvintele „de nivelul întâi și al doilea” se exclud.</p> <p>-la alineatul (4) litera a), cuvintele “veniturile generale de stat” de substituit cu cuvintele “impozitele și taxele de stat”,</p> <p>-la alineatul (4) litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“b) asigură execuția conformă a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și ale instituțiilor publice finanțate de la aceste bugete, în raza de activitate a trezoreriei teritoriale”.</p>	<p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>Pentru a evita repetarea sintagmei “la alineatul (4)” modificările la lit. a) - c) se vor structura în subalineate ce decurg din reglementarea „în alineatul (4):”.</p> <p><b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b></p> <p>La alineatul (3 ) se propune de exclus cuvintele „și este în drept să perceapă în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale bugetelor respective mijloacele bănești datorate bugetului de stat”. Considerăm că într-un stat de drept, nimeni nu poate percepe fonduri din cont privat sau public, decât în baza unor decizii judecătorești. Mai mult ca atât, o astfel de abordare este contrară și principiilor autonomiei locale fiindcă definiția mijloacelor respective (datorate) rămâne la discreția Ministerului Finanțelor. În fine, includerea unei astfel de prevederi poate servi temei pentru contestații și litigii cât în instanțe de drept comun, atât și pe calea jurisdicției constituționale.</p>	<p><b>Se susține.</b></p> <p><b>Nu se susține.</b></p> <p> Aceasta se referă la cazurile când bugetele UAT au datorii față de bugetul de stat. Spre exemplu, în multe cazuri legea anuală a bugetului de stat autorizează Ministerul Finanțelor să recrediteze, din contul împrumuturilor externe, autoritățile administrației publice ale raioanelor, ale municipiilor Chișinău și Bălți, ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, drept garanție de rambursare servind defalcările sumelor din veniturile generale de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale și transferurile din Fondul de susținere financiară a teritoriilor.</p>

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>datorate bugetului de stat.</p> <p>(3<sup>1</sup>) La solicitarea autorităților executive și în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, Ministerul Finanțelor poate plasa mijloacele soldurilor temporar libere ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, gestionate prin intermediul Contului Unic Trezorerial, în depozite la Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(4) Trezoreriile teritoriale au următoarele atribuții:</p> <p>a) efectuează, în baza deciziilor autorității reprezentative și deliberative a unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și a municipiului Bălți, alocări de transferuri de la bugetul respectiv la bugetele locale, precum și defalcări în aceste bugete de la veniturile generale de stat;</p> <p>b) asigură execuția conformă a bugetelor instituțiilor publice finanțate de la bugetul unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau de la bugetul municipal Bălți;</p> <p>c) asigură execuția conformă a bugetelor satelor (comunelor).</p>	<p>-la alineatul (4), litera c) se exclude.</p> <p>-alineatul (7) se exclude.</p>		

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>orașelor (municipiilor), precum și ale instituțiilor publice finanțate de la aceste bugete din raza de activitate a trezoreriei teritoriale.</p> <p>(5) Conturile pentru gestionarea veniturilor și cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și conturile instituțiilor publice finanțate de la aceste bugete pot fi deschise numai în trezoriile teritoriale respective.</p> <p>(6) Metodologia de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale prin sistemul trezorerial se elaborează și se aprobă de către Ministerul Finanțelor în conformitate cu actele normative în vigoare.</p> <p>(7) Direcțiile finanțe, în baza deciziilor autorității reprezentative și deliberative a unităților administrativ- teritoriale de nivelul al doilea, percep în mod incontestabil din conturile trezoreriale ale unităților administrativ- teritoriale de nivelul întâi mijloacele bănești datorate bugetului unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.</p>			

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
<b>Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997</b>			
	La articolul 1 alineatul (2), articolul 6 alineatul (4) și alineatul (5), articolul 7 (în tot textul), cuvântul „generale” se exclude. La articolul 93 punctul 1) și articolul 119 punctul 1), cuvântul „general” se exclude.	<b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b> Se propune nu de exclus cuvântul „general”. Definiția impozitului de stat nu există nici în Codul Fiscal nici în Legea finanțelor publice locale. Impozitele sunt generale de stat, dat fiind că o parte din ele aparțin și altor părți ale statului - unităților administrativ-teritoriale, administrate de către APL respective.	<b>Nu se susține.</b> Codul Fiscal, la art.6 alin.(5) și alin.(6) definește sistemul impozitelor și taxelor de stat, respectiv, sistemul impozitelor și taxelor locale, iar cuvântul ”general” este de prisos. Chiar dacă în categoria impozitelor și taxelor de stat sunt incluse și acelea din care se vor face defalcări la bugetele UAT sau la Fondul de susținere a teritoriilor, alin.(10) reglementează excepțiile de la regula generală (cazul UTA Găgăuzia), precum și faptul că impozitul pe venitul persoanelor fizice, nu și impozitul pe venitul persoanelor juridice, reprezintă sursa de reglementare a veniturilor sistemului bugetar.
<b>Articolul 6.</b> Impozite și taxe și tipurile lor (6) Sistemul impozitelor și taxelor locale include: a) impozitul pe bunurile imobiliare; b) taxele pentru resursele naturale; c) taxa pentru amenajarea teritoriului; d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale; e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei); f) taxa de aplicare a simbolicii locale; g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială; h) taxa de piață;	<b>Articolul 6:</b> - alineatul (6), după litera a) se introduce litera a1) cu următorul cuprins: „a1) impozitul privat;” - alineatul (10) propoziția a treia se modifică și se expune în următoarea redacție: „Impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursă de reglementare a veniturilor sistemului bugetar.”	<b>Ministerul Economiei</b> Reglementarea impozitului privat la momentul actual se efectuează prin art.11 din legea bugetară anuală. În opinia noastră, în cazul promovării modificărilor vizate în Codul fiscal, proiectul urmează să includă tangențial și operarea modificărilor la legea bugetului de stat. Consecutiv, menționăm că, în conformitate cu alin. (1), art.7 al Codului fiscal, „impozitele și taxele generale de stat și locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea și completarea prezentului cod”. Totodată, reieșind din faptul că impozitul privat devine taxă locală, la alin. (5) art. 6 urmează a fi exclusă litera d). <b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b> Din art. 6 alineatul (6) trebuie exclusă fraza „d) impozitul privat”. Deoarece, acest impozit deja nu va mai face parte din categoria impozitelor generale de stat, dar se transferă în categoria impozitelor locale.  <b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b> Corelarea art. 6 alin (10) al Codului fiscal cu modificările	<b>Nu se susține.</b> La momentul actual Codul Fiscal nu conține prevederi detaliate (obiectul, subiectul impunerii, cotele de impozit, etc.) referitoare la impozitul privat, respectiv, reglementarea acestuia se efectuează prin legea bugetară anuală (ulterior, reglementarea acestuia se va regăsi într-un nou titlu al Codului Fiscal). Totodată, la alineatul 10 din articolul 6 al Codului Fiscal, este prevăzut că impozitul privat se virează la bugetul de stat sau bugetul unității administrativ-teritoriale în funcție de apartenența bunului, în urma efectuării tranzacțiilor cu bunuri proprietate publică în procesul privatizării, astfel, acesta trebuie să se regăsească și la alin. (6) al articolului 6 din Codul Fiscal.  <b>Nu se susține.</b>

<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>i) taxa pentru cazare; j) taxa balneară; k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orașenești și satești (comunale); l) taxa pentru parcare; m) taxa de la posesorii de cîini; o) taxa de la posesorii unităților de transport; p) taxa pentru parcaj; q) taxa pentru unitățile stradale de comerț și/sau de prestare a serviciilor; r) taxa pentru evacuarea deșeurilor; s) taxa pentru dispozitivele publicitare. (7) Relațiile ce țin de toate impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se reglementează de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta. (8) Impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se bazează pe următoarele principii: a) neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin; b) certitudinea impunerii c) existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a</p>		<p>propușe la Legea finanțelor locale (art. 10 alin. 1 lit. b). În special, la articolul 6 al Codului Fiscal, aliniatul (10), din proiectul de lege dat, propunem de adăugat după textul „Impozitul pe venitul persoanelor fizice...” cuvintele „și alte impozite specificate în Legea Finanțelor Publice Locale,...” Iar mai departe după text. Altfel se creează o discrepanță între prevederile art. 10 alin. (1) lit. b) din proiectul modificărilor/completărilor la legea Finanțelor Publice Locale, care la acest capitol prevede "...și alte impozite...".</p>	<p>Conform simulării efectuate pe baza datelor execuției din anul 2010, s-a stabilit că volumul IVPF nealocat UAT-urilor este suficient pentru alocarea transferurilor cu destinație generală, de echilibrare, în același timp, păstrându-se anvelopa financiară. Totodată, e de reiterat că competențe ca educația, prestațiile sociale și poliția municipală se preiau la finanțare la bugetul de stat, fie prin transferuri condiționate către bugetele UAT, fie direct, pentru care sunt necesare surse financiare substanțiale. Astfel, includerea TVA și impozitului pe venitul persoanelor juridice, ca surse a Fondului de susținere financiară distorsionează anvelopa financiară, și respectiv, nu poate fi susținută</p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
<p>termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;</p> <p>c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;</p> <p>d) stabilitatea fiscală – efectuare a oricăror modificări și completări ale prevederilor legislației fiscale nemijlocit prin modificarea și completarea prezentului cod;</p> <p>e) randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.</p> <p>(9) La stabilirea impozitelor și taxelor se determină următoarele elemente:</p> <p>a) obiectul impunerii – materia impozabilă;</p> <p>b) subiectul impunerii (contribuabilul) persoana specificată la art.5 pct.2);</p> <p>c) sursa de plată a impozitului sau taxei sursa din care se achită impozitul sau taxa;</p> <p>d) unitatea de impunere</p>			



<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;</p> <p>e) cota (cotele) de impunere -- cuantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;</p> <p>f) termenul de achitare a impozitelor sau taxelor -- perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plății;</p> <p>g) facilitățile (înlesnirile) fiscale elemente de care se ține seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea cuantumului impozitului sau taxei, precum și la încasarea acestuia, sub formă de:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- scutire parțială sau totală de impozit sau taxă;</li> <li>- scutire parțială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;</li> <li>- cote reduse ale impozitelor sau taxelor;</li> <li>- reducerea obiectului impozabil;</li> <li>- amânări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;</li> <li>- eşalonări ale obligației fiscale.</li> </ul> <p>Scutirile specificate la articolele 33, 34 și 35 și cota zero la aplicarea TVA nu se consideră</p>			


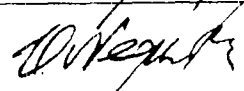
<p><b>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</b></p>	<p><b>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</b></p>	<p><b>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</b></p>	<p><b>Rezultatul examinării</b></p>
1	2	3	4
<p>facilități (înlesniri) fiscale.</p> <p>(10) Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale.</p> <p>Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul unității administrativ-teritoriale, în funcție de apartenența bunului. Impozitul pe venit și taxele rutiere (în partea ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova) reprezintă surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar sînt de asemenea taxa pe valoarea adăugată (în partea ce ține de taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate de agenții economici din unitatea autonomă) și accizele la mărfurile (producția) supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității date.</p>			

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p><b><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></b></p> <p>În continuarea logicii acestei reforme de eliberare a inițiativei locale și stimulare a dezvoltării locale propunem de modificat art. 280 din Codul Fiscal și de lăsat o singură propoziție în acest articol „Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea publică locală deliberativă respectivă.” Deoarece art. 6 alineatul (6) alin. a) se referă la impozitul pe bunurile imobiliare la sistemul de impozite și taxe locale. În conformitate cu toate principiile autonomiei locale și cu logica acestei reformei, scopul căreia este de a stimula inițiativa la nivel local, se consideră că APL trebuie acordat un grad de libertate și flexibilitate cât mai mare în domeniul stabilirii taxelor și impozitelor locale, precum și stabilirii mărimii lor. De asemenea, aceasta este important în vederea creșterii capacității și posibilității pentru APL de a acoperi, după caz, pierderile cauzate de aplicare a anumitor prevederilor ale acestei reformei.</p>	<p><b><u>Nu se susține.</u></b></p> <p>Proiectul de lege în cauză, presupune, în principal, modificări aferente sistemului de finanțare al APL, care vizează Blocul II de acțiuni al Planului de Acțiuni privind implementarea SND pentru componenta descentralizarea financiară. Propunerea respectivă urmează a fi examinată și realizată în cadrul blocului I de acțiuni, care vor fi realizate pe parcursul anilor 2013-2014.</p> <p>Totodată, menționăm că, la moment autoritățile publice locale dețin o libertate în partea ce ține de stabilirea mărimilor cotelor taxelor locale. Cât privește stabilirea cotelor impozitului pe bunuri imobiliare, libertatea acestora este limitată de cota minimă și maximă stabilite pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă și agricolă, precum și de cota concretă stabilită pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă. Dacă e să facem o analiză cu privire la mărimile cotei concrete a impozitului pe bunuri imobiliare stabilite de autoritățile locale, se constată că acestea sunt cu mult sub nivelul cotei maxime, astfel încât autoritățile locale dispun de rezerve esențiale de majorare a acestora.</p> <p>Astfel, acordarea libertății totale autorităților locale de a stabili mărimea cotei impozitului pe bunuri imobiliare este una riscantă, în sensul creării unei discordanțe ridicate a poverii fiscale pe unități administrativ-teritoriale, ceea ce s-a întâmplat pe alocuri, în urma anulării plafoanelor maxime ale cotelor taxelor locale.</p>
	<p><b>Art. III.</b> - În primul și al doilea an de aplicare a prezentei legi, Guvernul se abilitează cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de</p>	<p><b><u>Ministerul Justiției</u></b></p> <p>Art. III se va plasa după reglementarea vizând intrarea în vigoare (art. IV), cu revederea sintagmei “a prezentei legi”. Totodată, se va ține cont că dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.</p>	<p><b><u>Se susține.</u></b></p> <p>Articolul III devine Articolul IV.</p>

Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)	Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative	Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor	Rezultatul examinării
1	2	3	4
	stat, pentru acoperirea eventualelor discrepanțe (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare.	<p><b>Congresul Autorităților Locale din Moldova</b></p> <p>Este necesar de precizat că, Art. III se referă la Legea finanțelor publice locale, fiindcă reformarea raporturilor bugetare propuse de actualul concept este descrisă anume în aceasta lege.</p> <p><b>Centrul Național Anticorupție</b></p> <p>Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare, acestea vor fi stabilite printr-un transfer temporar de compensare pentru acoperirea parțială în primii doi ani, a eventualelor discrepanțe (riscuri) legate de reformarea sistemului de raporturi interbugetare. În acest scop, Guvernul se abilitază cu dreptul de a forma în componența bugetului de stat un fond de compensare, în proporție de până la 1% din veniturile bugetului de stat. Prin urmare, mijloacele financiare sunt estimate (potrivit notei informative), dar este dificil de afirmat că acestea vor fi acoperite din fondul de compensare a bugetului de stat, întrucât mijloacele în cauză nu sânt prevăzute în bugetul de stat. Considerăm oportun ca aceste mijloace să fie nu numai estimate dar și prevăzute în bugetul de stat, întrucât de stabilirea exactă a cuantumului mijloacelor bănești necesare, precum și a surselor de acoperire a acestora depinde implementarea proiectului.</p>	<p><b>Nu se susține.</b></p> <p>Valoarea concretă a acestui fond de compensare, precum și repartizarea acestuia, își va găsi reflectare în legea bugetară anuală în anul respectiv.</p>
	<b>Art. IV.</b> Prezenta lege intră în vigoare de la 1 ianuarie 2014, cu excepția prevederilor privind elaborarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale, care se pun în aplicare de la 1 ianuarie 2013.	<p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>La art. IV sintagma “de la 1 ianuarie 2014” se va substitui cu sintagma “la 1 ianuarie 2014”.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>Este necesară identificarea articolelor ce se vor pune în aplicare de la 1 ianuarie 2013.</p> <p><b>Ministerul Justiției</b></p> <p>A completa proiectul cu prevederea privind republicarea</p>	<p><b>Se susține.</b></p> <p><b>Nu se susține.</b></p> <p>Este dificilă identificarea unor astfel de articole, deoarece conținutul ține de procesul bugetar.</p> <p><b>Se susține.</b></p>

<p>Conținutul prevederilor actuale a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale / Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (se completează doar prevederile la care sunt obiecții și propuneri)</p>	<p>Conținutul prevederilor proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Autorul/conținutul obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Rezultatul examinării</p>
1	2	3	4
		<p>Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, în corespundere cu art. 41 Legii privind actele legislative și art. 15 al Legii nr. 92-XV din 1 aprilie 2004 privind procedura publicării și republicării actelor normative și a rectificărilor operate în ele. Astfel, potrivit art. 41 al Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 republicarea este obligatorie dacă actul legislativ a suferit modificări esențiale (a peste o treime din articole).</p>	<p>Proiectul legii se completează cu un articol nou cu următorul cuprins:  <b>„Art. V.</b> Ministerul Justiției va asigura republicarea la 1 ianuarie 2014 a Legii nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, cu modificările operate prin prezenta lege, conferindu-le capitolelor, articolelor și alineatelor o nouă numerotare și corectând, după caz, toate trimiterile la articole și la alineate.”</p>

**FIȘA**  
**la proiectul de hotărâre a Guvernului**  
**"Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și**  
**completarea unor acte legislative",**  
 elaborat și prezentat Guvernului spre examinare de către Ministerul Finanțelor

Nr. crt.	Denumirea actului procedural anexat la proiect	Nota autorității	Remarca Cancelariei de Stat
1.	Nota informativă (care va conține inclusiv fundamentarea economico-financiară și va fi semnată de conducătorul autorității)	Nota informativă la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative este cuprinsă în dosarul de însoțire.	
2.	Avizele autorităților și instituțiilor interesate (cu indicarea denumirii autorității, instituției), inclusiv avizul Cancelariei de Stat, în cazul documentelor de politici, actelor privind reforma APC și al celor privind statul de personal	Dosarul de însoțire cuprinde avizele: - Cancelariei de Stat; - 15 autorități publice centrale; - 9 direcții finanțe; - 2 autorități publice locale; - 2 organizații neguvernamentale și 1 aviz de la mediul academic	
3.	Actul privind efectuarea de către CCCEC a expertizei anticorupție, în cazul proiectelor de acte normative	Scrisoarea Centrului Național Anticorupție nr. 17/412 din 15.11.2012	
4.	Actul privind efectuarea de către Ministerul Justiției a expertizei juridice	Scrisoarea Ministerului Justiției nr.03/9098 din 9.11.2012	
5.	Informația privind consultarea opiniei publice, conform Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional  Sinteza recomandărilor parvenite în urma consultării respective, în cazul existenței acestora	Proiectul a fost consultat cu societatea civilă. Informații mai detaliate se conțin în Nota informativă la proiect.	
6.	Avizul privind evaluarea impactului de reglementare, după caz	Nu este relevant.	
7.	Declarația de compatibilitate a actului normativ cu legislația comunitară, după caz	Nu este relevant.	
8.	Informația privind dezbaterile organizată de autorul proiectului cu autoritățile și instituțiile interesate pentru a se decide, pe principii reciproc acceptabile, asupra divergențelor, în cazul existenței unor abordări diferite	Nu au fost divergențe.	
9.	Sinteza divergențelor, cu argumentările respective, în cazul în care acestea nu au fost depășite	Nu este relevant.	
10.	Varianta în limba rusă a proiectului	Se cuprinde în dosar.	
	Numele, prenumele și funcția conducătorului autorității	Semnătura 	Data
	Numele, prenumele și funcția persoanei responsabile de promovarea proiectului	Semnătura 	Data